

**Regionalny Ośrodek Usług Spółdzielczych w
Krakowie**

**30-363 Kraków, ul. Rzemieślnicza 1
tel. (012) 266 61 00 w. 281, fax (012) 266 61 00 w. 282**

STRATEGIA ROZWOJU GMINY UŚCIE GORLICKIE

**Urząd Gminy
38-315 Uście Gorlickie**

Marzec' 1998

EWS

Opracowanie wykonano na zlecenie Zarządu Gminy Uście Gorlickie reprezentowanego przez mgr inż. Wojciecha Pękalę, Wójta Gminy Uście Gorlickie oraz p. Antoniego Hadama, Zastępcę Wójta Gminy Uście Gorlickie.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY UŚCIE GORLICKIE

AUTORZY:

**Tomasz Guzdek
Stanisława Sady**

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP

2. ZAŁOŻENIA BUDOWY STRATEGII ROZWOJU GMINY

2.1. Dlaczego strategia

2.2. Strategia Rozwoju Gminy Uście Gorlickie

2.3. Po co potrzebna jest budowa strategii rozwoju gminy?

3. METODYKA PRAC W OPRACOWANIU STRATEGII ROZWOJU GMINY

4. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU GMINY

4.1. Podsystem przyrodniczy Gminy

4.2. Rolnictwo

4.3. Problemy demograficzne

4.3.1. Podział bezrobotnych według wykształcenia

4.3.2. Formy pomocy społecznej

4.4. Ochrona zdrowia

4.5. Oświata

4.6. Kultura

4.7. Dziedzictwo kulturowe

4.8. Sport

4.9. Gospodarcza aktywność Gminy

4.9.1. Wykaz bazy noclegowej w Gminie Uście Gorlickie

4.9.2. Gospodarstwa ekoturystyczne terenu Gminy

4.9.3. Gospodarstwa agroturystyczne

4.9.4. Kwatery prywatne w Wysowej Zdroju

5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

5.1. Drogi

5.2. Telekomunikacja

5.3. Poczta

5.4. Energetyka

5.5. Gazownictwo

5.6. Gospodarka komunalna

5.7. Gospodarka odpadami stałymi

5.8. Gospodarka ściekowa

5.9. Zaopatrzenie w wodę

5.10. Zaopatrzenie w energię elektryczną

5.11. Gospodarka mieszkaniowa

5.12. Inne

6. ZASOBY NATURALNE

7. INFORMACJA O SOŁECTWACH

8. ANALIZA SWOT

9. OBSZARY STRATEGICZNE I PRIORYTETY DLA GMINY UŚCIE GORLICKIE

10. CEL STRATEGICZNY: ROZWÓJ FUNKCJI TURYSTYCZNEJ I UZDROWISKOWEJ GMINY

- 10.1. Cel główny: Rozwój uzdrowiska i rekreacji w Wysowej
- 10.2. Cel główny: Rozwój górskiej turystyki konnej i jeździectwa na bazie Stadniny Koni Huculskich w Gładyszowie
- 10.3. Cel główny: Rozwój turystyki i rekreacji wokół zbiornika wodnego w Klimkówce
- 10.4. Cel główny: Rozwój turystyki górskiej
- 10.5. Cel główny: Agroturystyka

11. CEL STRATEGICZNY: POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

- 11.1. Cel główny: Ochrona zdrowia
- 11.2. Cel główny: Oświata i kultura
- 11.3. Cel główny: Zachowanie walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego

12. CEL STRATEGICZNY: NOWOCZESNA INFRASTRUKTURA

- 12.1. Cel główny: Rozwój systemu obsługi ludności
- 12.2. Cel główny: Stymulowanie budownictwa
- 12.3. Cel główny: Rozwój systemu komunikacji i dróg
- 12.4. Cel główny: Zaopatrzenie w wodę
- 12.5. Cel główny: Gospodarka ściekowa
- 12.6. Cel główny: Zagospodarowanie odpadów stałych
- 12.7. Cel główny: Telefonizacja
- 12.8. Cel główny: Elektroenergetyka
- 12.9. Cel główny: Zaopatrzenie w ciepło
- 12.10. Cel główny: Gazyfikacja

13. CEL STRATEGICZNY: WZROST DOCHODOWOŚCI GOSPODARSTW ROLNYCH

- 13.1. Cel główny: Organizowanie producentów rolnych w grupy producenckie i marketingowe
- 13.2. Cel główny: Organizacja systemu informacji dla rolników

14. CEL STRATEGICZNY: ROZWÓJ GOSPODARCZY I POPRAWA BYTU MIESZKAŃCÓW

- 14.1. Cel główny: Rozwój przedsiębiorczości
- 14.2. Cel główny: Szkolenie przedsiębiorców i rad nadzorczych
- 14.3. Cel główny: Utworzenie centrum handlowo-usługowego

15. CEL STRATEGICZNY: PROMOCJA GMINY

15.1. Cel główny: Koordynacja współpracy przygranicznej

15.2. Cel główny: Podjęcie działań promujących gminę

15.3. Cel główny: Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Gminy Uście Gorlickie

16. CEL STRATEGICZNY: UTRZYMANIE LESISTOŚCI GMINY

17. WARUNKI I MIERNIKI OCENY REALIZACJI STRATEGII

18. ZADANIA ZESPOŁÓW TEMATYCZNYCH

1. WSTĘP

Strategia Rozwoju Gminy wykonana została przez Regionalny Ośrodek Usług Spółdzielczych w Krakowie Fundację Spółdzielczości Wiejskiej na zlecenie Urzędu Gminy w Uściu Gorlickim. Opracowanie wykonał zespół autorski przy dużym udziale mieszkańców gminy oraz przy wykorzystaniu dokumentów będących w posiadaniu Urzędu Gminy.

W trakcie budowania strategii rozwoju sporo miejsca poświęcono metodyce pracy nad strategią wychodząc z założenia, że wypracowanie najskuteczniejszych metod budowania strategii rozwoju gminy jest jednym z zadań w podjętym przedsięwzięciu.

Z uwagi na fakt, że strategia określa cele długofalowe i dokonuje wyboru sposobów realizacji poprzez cele szczegółowe z uwzględnieniem kilkunastoletniego okresu czasu, określono program realizacji zadań na okres najbliższych lat w ramach tych założeń.

Strategię rozwoju wyrażono w formie celów i projektów, które w sposób ogólny zarysowano w niniejszym opracowaniu. Realizacja niektórych spośród zamieszczonych projektów wymaga przeprowadzenia szczegółowej analizy wykonalności i efektywności ekonomicznej. Zarówno liderzy gminy, jak i autorzy opracowania uznali za niewłaściwe określenie już obecnie licznych szczegółów dla poszczególnych zadań. Wiele z nich wymaga dla zrealizowania dalszych konsultacji w ramach społeczności lokalnej. Niektóre projekty muszą dojrzeć, jest to opinia, która była wyrażana w trakcie opracowywania strategii.

Szczególną funkcję w trakcie realizacji strategii rozwoju gminy będzie pełnić Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Gminy Uście Gorlickie.

Autorzy opracowania składają serdeczne podziękowanie Zarządowi i Radzie Gminy oraz najaktywniejszym mieszkańcom gminy za współpracę i cenne uwagi w trakcie tworzenia opracowania. Jednocześnie wyrażamy nadzieję, również w imieniu mieszkańców gminy, że pozyskanie środków finansowych na cele zawarte w opracowaniu będzie możliwe i wykonalne dzięki zaangażowaniu wszystkich instytucji, które będą mogły udzielić wsparcia.

2. ZAŁOŻENIA BUDOWY STRATEGII ROZWOJU GMINY

2.1. DLACZEGO STRATEGIA.

Budowa strategii rozwoju jest przede wszystkim metodą systemowego podejścia do planowanego rozwoju. Realizacja zadań przyczyniających się do rozwoju gminy, jak również regionu może jedynie przyjmować prawidłowy proces wtedy gdy nastąpi przekonanie o potrzebie wypracowania i sformułowania strategii. Strategia rozwoju określa główne i długofalowe cele oraz takie kierunki działania i taką alokację zasobów które są konieczne do zrealizowania tych celów. Potocznie dla określenia takich działań używane jest określenie istotnych zmian i ważnych decyzji oraz metod gwarantujących sukces. Sama istota strategii polega na wyborze sposobów realizacji celu nadrzędnego i celów strategicznych w określonych warunkach działania, w ramach przyjętego horyzontu czasowego od kilku do kilkunastu lat. Jeśli bliżej przyjrzymy się zagadnieniu to same tylko zmiany w infrastrukturze wymagają kilku lat, biorąc pod uwagę fakt, że mają one decydujące znaczenie w sferze nowych inwestycji gospodarczych oraz ochrony środowiska. Jeszcze wolniej dokonywane są przemiany w sferze wzorców i zasad postępowania, hierarchii wartości, przyzwyczajzeń i zachowań. Zatem strategia rozwoju dla gminy Uście Gorlickie budowana jest z uwzględnieniem kilkunastoletniego okresu czasu, w zakresie której ustalona została hierarchia poszczególnych celów i program ich realizacji na okres najbliższych lat.

Proces tworzenia i realizacji strategii przez ogół mieszkańców gminy będzie przebiegał z tym większymi korzyściami dla mieszkańców im większe będzie ich zaangażowanie w przedsiębiorczość oraz im pełniejsza będzie akceptacja celów i zadań strategii. Należy spodziewać się, że proces ten będzie przebiegał krok po kroku poprzez stałe i wspólne doskonalenie działań, pozyskiwanie wspólnego zaufania społecznego i uzyskiwane efekty. Społeczność lokalna, jeśli będzie miała poczucie uczestniczenia w tworzeniu strategii będzie silniej motywowana i będzie kształtować powiązania ze strukturami władzy lokalnej, lokalnymi liderami i ogółem mieszkańców gminy. Sprzęgnięcie lokalnych zasobów zarówno prywatnych jak i publicznych w celu wykonania i urzeczywistnienia koncepcji rozwoju gospodarczego, społecznego i kulturowego gminy pozwoli na uzyskiwanie końcowych efektów w rodzaju "kuli śniegowej".

2.2. STRATEGIA ROZWOJU GMINY UŚCIE GORLICKIE

Strategię rozwoju gminy rozpoczęto od zidentyfikowania aktualnego stanu Gminy, ustalenia zasobów którymi dysponuje, w tym potencjału zasobów naturalnych i gospodarczych określenia silnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń. Zespół opracowujący program odbył liczne spotkania z przedstawicielami społeczności lokalnej, które pozwoliły na poznanie ludzi, określenie potrzeb, oczekiwań i aspiracji społeczeństwa. Wszystkie te elementy stały się podstawą do tworzenia strategii rozwoju gminy, ustalenia celów i ich zhierarchizowania, wytyczenia kierunków rozwoju, i sposobów ich realizacji.

Uście Gorlickie jest gminą o wysokich wartościach przyrodniczych, krajobrazowych, uzdrowiskowych, kulturowych oraz turystycznych i wypoczynkowych w terenach górskich w paśmie Beskidu Niskiego. Obszar gminy charakteryzuje się przewagą obszarów leśnych około 58%, rozwijającym się przetwórstwem drewna, wysokim udziałem użytków zielonych 25%, łąk i pastwisk 41% w użytkach rolnych, z przewagą bydła w strukturze obsady zwierząt. Jakość gleb wg. klas bonitacji należy do słabych, większość to gleby klasy IV, V, i VI.

Charakterystyczną cechą jest górzyste ukształtowanie terenu z rozległymi łąkami i pastwiskami polami uprawnymi, malowniczymi przełomami rzek i potoków, należących do wód pstragowo-lipieniowych. Pasma górskie to długie grzbiety pokryte lasami, gdzie w składzie gatunkowym dominują drzewa iglaste, jak sosna, jodła, świerk, a z liściastych przede wszystkim buk i olsza. Flora i fauna lasów ma charakter unikalny, bogata w zioła, trawy i rzadko spotykane kwiaty. Na obszarze gminy występuje wiele drzew pomnikowych, są to gatunki: jesion wyniosły, klon zwyczajny, lipa drobnolistna, lipa szerokolistna, dąb szypułkowy, buk zwyczajny, wiąz górski, wierzba krucha, jodła pospolita, czereśnia dzika, grab zwyczajny, olcha szara.

Atrakcją terenu jest zbiorniki wodny na rzece Ropa w Klimkówce pod górą Czerteż.

Do szczególnych wartości należą zabytkowe układy architektoniczne wsi łemkowskich - chaty łemkowskie, obiekty sakralne - cerkwie, kościoły, zabytkowe cmentarze wojenne z I wojny światowej oraz cmentarze wiejskie, kapliczki i krzyże przydrożne. Dużą niewątpliwą atrakcją są złoża wód mineralnych - alkaliczne szczawy w Wysowej wykorzystywane w lecznictwie wraz z obiektami sanatoryjno-wypoczynkowymi. Dodatkowym atutem terenu jest Stadnina Koni Huculskich "Gładyszów" w Gładyszowie z szeroką ofertą atrakcji jazdy konnej oraz przejście graniczne Konieczna - Becherov, granica ze Słowacją.

Gmina Uście Gorlickie posiada atrakcyjne warunki naturalne we wszystkich porach roku, który stwarzają niskie góry i łagodne pagórki, łąki, lasy, rzeki i strumienie, swoisty mikroklimat, zmienne pory roku, czyste wody i powietrze. Mając na uwadze walory środowiska i potencjału naturalnego można założyć, że rozwój gospodarczy winien iść w kierunku zagospodarowania turystyczno-rekreacyjnego obszaru gminy.

Przyszły rozwój rekreacji i turystyki będzie koncentrował się wokół trzech głównych ośrodków: Uzdrowiska w Wysowej, Stadniny Koni Huculskich w Gładyszowie, zbiornika wodnego w Klimkówce

Gmina Uście Gorlickie posiada status Gminy Uzdrowiskowej, jest członkiem Stowarzyszenia Gmin Uzdrowiskowych w Polsce oraz Unii Gmin Turystyczno-Uzdrowiskowych do których należą gminy: Krynica, Muszyna, Piwniczna, Uście Gorlickie, a także Związku Gmin Ziemi Gorlickiej.

Samorząd terytorialny prowadzi obecnie szeroką działalność promocyjną walorów turystyczno-uzdrowiskowych gminy poprzez artykuły zamieszczane w prasie, informatorach turystycznych, audycjach telewizyjnych, wydawnictwo

folderów, dofinansowanie szkoleń z zakresu agroturystyki i marketingu. Ponadto podmioty gospodarcze które świadczą usługi turystyczne w bezpośrednich kontaktach z odbiorcami prowadzą różne formy promocji.

Walory przyrodnicze obszaru gminy pozwalają na rozwijanie takich form rekreacji, jak: lecznictwo uzdrowiskowe, turystyka górską, piesza, rowerowa, narciarstwo, wypoczynek pobytowy, jazda konna, sporty wodne.

Istniejącą sieć szlaków turystycznych można uznać za wystarczającą. Wskazana jest poprawa w zakresie wyposażenia szlaków w obiekty noclegowe typu schroniska, baczki, miejsca biwakowe i punkty widokowe.

Ze względu na walory klimatyczne i krajobrazowe, warunki wodne, dostępność komunikacyjną, prawie wszystkie miejscowości gminy posiadają korzystne uwarunkowania do rozwoju turystyki i rekreacji.

Lecznictwo uzdrowiskowe które rozwija się w Wysowej na bazie wartościowych szczaw reliktowych, o wysokim stopniu mineralizacji świadczy usługi w zakresie, kuracji kąpielowych, pitnych, inhalacji i rozlewnictwa wód mineralnych.

Wykorzystanie wód leczniczych jest niewielkie. Istnieją duże rezerwy wody, szczególnie dla rozlewnictwa, a także kuracji kąpielowych. Pod budownictwo sanatoryjne zabezpieczone są rezerwy terenowe.

Ponieważ lasy zajmują 58% powierzchni gminy, jak również z uwagi na ich aspekt ochronno-krajobrazowy można uznać, że leśnictwo stanowi również istotną funkcję w strategii rozwoju gminy.

2.3. PO CO POTRZEBNA JEST BUDOWA STRATEGII ROZWOJU GMINY

Szukanie możliwości zwiększenia efektywności gospodarowania i poprawy warunków życia mieszkańców jest konieczne i możliwe nawet w warunkach jeśli czynniki zewnętrzne nie podlegają istotnym korzystnym zmianom. Strategia rozwoju zakłada, że szanse i zagrożenia mogą ulegać zmniejszeniu lub zwiększeniu i te tendencje należy w miarę możliwości uwzględniać. Budowanie strategii oparto w dużej mierze na czynnikach ekonomicznych i społecznych. Za najważniejsze przyjęto racjonalne zagospodarowanie potencjału środowiska naturalnego i właściwe wykorzystanie walorów przyrodniczych. Założono, że rozwój gospodarczy będzie **„ekoprzyjazny i zasobooszczędny”** oraz będzie opierał się na **zasadzie zrównoważonego rozwoju** w którym następuje polepszenie warunków życia społeczności i jednocześnie respektowania ograniczeń wynikających z poszanowania zasobów naturalnych. Strategię rozwoju zrównoważonego oparto na kilku podstawowych założeniach:

- racjonalnego wykorzystania dostępnych zasobów naturalnych w środowisku lokalnym
- wykorzystywania w pierwszej kolejności zasobów odtwarzalnych
- wykorzystywania potencjału naturalnego w sposób zintegrowany i rozwiązywanie problemów we wzajemnym oddziaływaniu przyjaznym dla środowiska
- więzi społecznej jako fundamentu stosunków społecznych i gospodarczych

- budowania rozwoju na kontynuacji i kultywowaniu dziedzictwa wartości kulturowych i zwyczajów
- budowania współpracy lokalnej pomiędzy liderami lokalnymi, podmiotami gospodarczymi i społecznymi oraz strukturą władzy lokalnej
- powstawania lokalnych systemów kooperacji gospodarczej i ich aktywnej współpracy z zewnętrznymi rynkami, klientami.

Ważne znaczenie dla całości kształtu strategii rozwoju ma sposób postrzegania możliwych funkcji obszarów wiejskich regionu w którym leży gmina Uście Gorlickie. Do najważniejszych korzyści wynikających z opracowania strategii rozwoju będą należały następujące:

- jasne sformułowanie celów i kierunków rozwoju społeczno - ekonomicznego gminy akceptowanych przez społeczność lokalną
- wskazanie sposobów lepszego wykorzystania zasobów, którymi dysponuje gmina, stworzenie systemu działań partnerskich - żywiołowego zwiększania inicjatyw i kumulowania ich skutków
- zmniejszenie ryzyka oraz niepewności działania lokalnych przedsiębiorców i umożliwienie koordynacji działań gospodarczych i społecznych
- przełamanie w społeczności lokalnej poczucia bezsilności, niewiary we własne możliwości i uzależniania się od tych co rządzą „na górze”
- uaktywnienie mieszkańców i pobudzenie do czynnego działania i udziału w rozwoju gminy
- ułatwienie władzom gminy efektywniejszego gospodarowania budżetem
- pobudzenie procesu utworzenia stowarzyszenia na rzecz rozwoju gminy
- zwiększenie szans gminy na uzyskanie dodatkowych źródeł finansowania i korzystania z programów pomocowych.

Strategia umocni rangę i znaczenie gminy w sferze jej wpływów i oddziaływania oraz poszerzy obszar przyciągania właściwy dla gminy, relacje te będą realizowane w płaszczyźnie ekonomicznej, społecznej, kulturalnej i innych.

3. METODYKA PRAC W OPRACOWANIU STRATEGII ROZWOJU GMINY

W trakcie opracowywania strategii rozwoju gminy przyjęto założenie, że zadania związane z opracowaniem projektu strategii winny nie tylko określić program rozwoju, ale równocześnie spowodować uspołecznienie prac nad strategią. Taki sposób realizacji działań wynika z uwarunkowań społecznych, gdzie warunkiem na szanse realizacji strategii jest uspołecznienie procesu jej budowy, wypracowanie form społecznego współdziałania w zakresie programowania celów i określenia środków ich realizacji. Dzięki temu społeczność lokalna może uznać dokument za własny, a z uwagi na udział w pracach nad przygotowaniem strategii jest przygotowana do jej wdrażania,

realizacji celów, monitorowania i kontroli. Jest ponadto silniej umotywowana do jej wdrożenia.

Za najważniejsze w procesie budowania strategii przyjęto:

- **wybór zadań**, na bazie istniejących zasobów naturalnych i potencjału gospodarczego gminy, działania mogą być tylko wtedy skuteczne i efektywne, jeśli nastąpi koncentracja na realizacji najważniejszych celów, tych które tworzą możliwości rozwojowe, stanowią wyzwanie i wywołują reakcje mnożnikowe, jednocześnie są możliwe do osiągnięcia w określonym przedziale czasowym.
- **współdziałanie**, wiąże się jednocześnie z zapewnieniem mieszkańcom, organizacjom gospodarczym i społecznym wpływu na kształt programu rozwoju oraz możliwość aktywnego włączenia się w proces jego realizacji.
- **Pobudzanie i rozwój inicjatyw lokalnych**, ze względu na fakt, że największym zasobem gminy są jej mieszkańcy, którzy angażują swoją solidną pracę i kwalifikacje zawodowe, tworzą dobra materialne, kształtują życie społeczne i kulturalne gminy, inicjatywy włączone w strategię rozwoju gminy winny uzyskać materialne i organizacyjne wsparcie ze strony programu.

Działania związane z budową programu posiadają wzajemne powiązania w obszarach pracy merytorycznej, metodycznej i organizacyjnej.

W ramach **merytorycznych** zagadnień zostały wykonane następujące zadania:

- określono i zidentyfikowano główne problemy rozwoju gminy
- wykonano analizę mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń, SWOT
- zhierarchizowano kierunki rozwoju gminy
- określono główne cele strategiczne i sposoby realizacji tych celów
- określono szanse powodzenia projektu i mierniki oceny
- zapoznano społeczność gminy z celowością budowania programu a przez to stworzono warunki do szerokiej konsultacji

W obszarach pracy **metodycznej** wykonano:

- przygotowano metody analiz i diagnozy niezbędnych do oceny obecnego stanu gminy oraz ustalono metodę koordynacji prac w zespołach roboczych nad strategią
- zaktywizowano uczestników zespołów roboczych do pracy w zespole
- wypracowywano metody opracowania projektu
- wypracowano metody konsultacji nad programem i ich uspołecznienia

Wartość środków na realizację inwestycji została podana na podstawie cen na 1 stycznia 1998 rok.

Do zadań **organizacyjnych** należały:

- po zidentyfikowaniu podstawowych obszarów strategicznych wyłoniono spośród reprezentantów społeczności lokalnej zespoły tematyczne które brały udział w pracach na projektami przedsięwzięć

- przeprowadzono sesje robocze, na których wypracowywano założenia do strategii gminy
- zaproponowano założenie stowarzyszenia na rzecz rozwoju gminy

Technika moderacji była najbardziej efektywną formą na etapie prac i konsultacji społecznej. Zauważano emocjonalne zaangażowanie uczestników, ich aktywizowanie się w trakcie pracy poprzez zastosowanie systemu kartkowych odpowiedzi, większe możliwości szybkiego rejestrowania przebiegu dyskusji poprzez zapis na planszach, grupowania stanowisk, argumentów i kontrargumentów, formułowania wniosków końcowych. Zwracano uwagę również na odciążenie uczestników od potrzeby sporządzania własnych notatek, a przez to uzyskanie większej szansy na ich koncentrację na dyskusji i kontroli tego co zostało wypracowane.

Szczególne nacisk położono na przeprowadzenie analizy SWOT, która pozwoliła ocenić wewnętrzne i zewnętrzne czynniki pozwalające na określenie priorytetowych kierunków rozwoju gminy. W całym procesie budowania strategii zwracano uwagę na umacnianie silnych stron i wykorzystywanie szans oraz zwrócenie uwagi na zagrożenia ze strony zmieniającego się rynku.

GMINA UŚCIE GORLICKIE	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
ZAGADNIENIA KLUCZOWE PROBLEMY	
SZANSE	ZAGROŻENIA
OTOCZENIE GMINY	

Gmina, jako wspólnota życia społecznego, stała się podstawową płaszczyzną organizacyjną transformacji ustrojowej.

Głównym zadaniem władz samorządowych jest tworzenie optymalnych warunków życia dla lokalnej społeczności. Poczynania władz lokalnych są i będą nakierowane na zaspokajanie potrzeb bieżących oraz przewidywanie przyszłych w określonym klimacie czasowym.

Przesłanką do tego winna się stać "Strategia Rozwoju Gminy". Strategia - to sposób działania i zarazem droga postępowania do osiągnięcia określonego celu. Jest to też świadome i logiczne kierowanie rozwojem społecznym i gospodarczym określającym tempo, skalę oraz priorytety rozwoju.

Przystępując do budowy "Strategii Rozwoju Gminy" proces ten można podzielić, dla ułatwienia pracy, na następujące etapy:

- Inwentaryzacja stanu istniejącego
- Analiza mocnych i słabych stron
- Diagnoza stanu obecnego
- Analiza możliwości rozwoju
- Priorytetowe kierunki rozwoju
- Wybór optymalnych kierunków rozwoju
- Realizacja strategii

4. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU GMINY

Gmina Uście Gorlickie leży w południowo-wschodniej części województwa nowosądeckiego. Od wschodu graniczy z gminą Sękowa, od południa ze Słowacją, Od zachodu z gminami Krynica i Grybów, od północy z gminami Ropa i Gorlice. Pod względem geograficznym teren gminy obejmuje zachodnią część Beskidu Niskiego i Góry Hańczowskie oraz część Pasma Magurskiego. Jest to najwyższa część Beskidu Niskiego, gdzie najwyższy szczyt Lackowa sięga 997 m npm.

Gmina charakteryzuje się leśno-rolniczym typem użytkowania terenu. Lasy w gminie zajmują 58% jej ogólnej powierzchni, użytki zielone 20%, i około 12% pola uprawne, resztę stanowią zabudowania gospodarskie i inne.

Powierzchnia gminy zajmuje 298 km² obejmuje 19 sołectw w tym 21 wsi.

Liczba ludności wynosi 6612 mieszkańców, a gęstość zaludnienia 21 osób/ 1 km².

4.1. PODSYSTEM PRZYRODNICZY GMINY

Rzeźba obszaru ma charakter gór niskich o rusztowym obszarze głównych grzbietów i dolin. W krajobrazie dominują długie zalesione pasma górskie lub pojedyncze góry (Lackowa, Jaworzyna), podzielone szerokimi dolinami.

Do turystycznych atrakcji do zwiedzania można zaliczyć góry i pasma górskie: Lackowa 997 m npm - najwyższy szczyt Beskidu Niskiego, Ostry Wierch 938 m npm, Jaworzyna Koniecznińska 881 m npm - najatrakcyjniejszy widokowo szczyt w Beskidzie Niskim, Kozie Żebro 847 m npm, Ubocz 788 m npm, Jaworzynka 777 m npm, Rotunda 776 m npm - na szczycie znajduje się cmentarz zaprojektowany przez Dusana Jurkovicę z charakterystycznym napisem: "Nie płaczcie, że leżymy tak z dala od ludzi, a burze już nam nie raz we znaki się dały... Wszak słońce co dzień rano tu nas wcześniej budzi i wcześniej okrywa purpurą swej chwały" oraz Sucha Homola 712 m npm.

Charakterystyczną cechą krajobrazu jest duża ilość przełomów rzecznych, a w obrębie grzbietów występujące przełęcze. Około 3/4 powierzchni gminy leży w zlewni rzeki Ropy i jej największego dopływu Zdynianki, tylko 1/4 w zlewni

Białej Tamowskiej. Rzeki i potoki gminy mają reżim hydrologiczny niewyrównany z wezbraniem wiosenno-letnim i zimowym oraz deszczowo-gruntowo-śnieżnym zasilaniem. Tereny przyległe do potoków wykazują skłonności osuwiskowe, dlatego projektowanie terenów budowlanych w ich sąsiedztwie wymaga każdorazowo wnikliwej analizy.

Znaczna część gminy leży w piętrze klimatycznym umiarkowanie ciepłym, gdzie średnia temperatura waha się od +8 do +6°C. Pozostała część gminy leży w piętrze umiarkowanie chłodnym ze średnią temperaturą roku od +6 do +4°C. Cechą wyróżniającą obszar gminy jest silne przewietrzanie grzbietów i dolin.

Szata roślinna, a szczególnie lasy, nadają obszarowi gminy szczególne piękno krajobrazowe. W miejscowości Czarna znajduje się pomnik przyrody, 5 lip. Rzeki płynące na terenie gminy to Ropa która wypływa z miejscowości Blechnarka i Biała Tamowska wypływająca z Izb. Do największych potoków znajdujących się na terenie gminy należą: Szumiak, Medwinek, Przysłup i Zdynianka.

Na terenie gminy występują również rezerваты zwierząt i roślin. W lasach występują rzadkie gatunki zwierząt takie, jak: dzik, jeleń karpacki, zając, bóbr, ryś, żbik, wilk, lis, natomiast do występujących rzadkich gatunków roślin należą: żywiec gruczołowaty, miodunka, tojad wierzchwaty, kostrzewa górska, pięciomik omszony, kopytnik. Projekt utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Niskiego przewiduje objęcie całego terenu gminy obszarem parku krajobrazowego.

4.2. ROLNICTWO

Aktualnie wiodącą funkcją gminy, wynikającą z uwarunkowań środowiska przyrodniczego, jest rolnictwo, z którego utrzymuje się znaczna część jej mieszkańców.

Produkcja rolna w znacznej większości skoncentrowana jest w indywidualnych gospodarstwach rolnych. Na terenie gminy istnieje około 1000 jednostek produkcyjnych. Średnia wielkość gospodarstwa w gminie wynosi około 8 ha powierzchni ogólnej i 6,6 ha użytków rolnych.

Najwięcej gospodarstw, bo około 25% ogółu (czyli ok. 250 jednostek produkcyjnych), mieści się w przedziale obszarowym od 7 do 10 ha. Ze względu na warunki klimatyczne - właściwe tego typu obszarom górskim - oraz z uwagi na generalnie słabą jakość gleb, nastawienie rolnictwa na hodowlę, jako dominującą, wydaje się być słuszne ze względów czysto ekonomicznych. Gospodarstwa rolne idą w kierunku specjalizacji w chowie bydła ras mięsnych, mlecznego, i owiec ras mięsnych.

Stadnina Koni Huculskich "Gładyszów" w Gładyszowie jest to największy w Europie ośrodek hodowli koni huculskich, gdzie stado podstawowe liczy około 60 klaczy, 6 ogierów, w sumie stadnina posiada 200 koni wpisanych do ksiąg głównych, z najcenniejszych materiałów hodowlanych koni tej rasy na świecie.

Stadnina dysponuje końmi spokojnymi, rekreacyjnymi które mogą pracować pod siodłem i w zaprzęgu. Zdobywa wysokie miejsca na Krajowych Wystawach Hodowlanych jak i na zawodach dla małych koni, w Mistrzostwach Świata, licznych Championatach.

Stadnina Koni Huculskich w Gładyszowie oferuje liczne atrakcje rekreacyjne i turystyczne w załączeniu komplet ofert.

Przy zaangażowaniu kierownika stadniny powstała sieć 100 km długości szlaków turystyki konnej, docelowo planuje się trasy długości 500 km, do których została wykonana mapa i jest w posiadaniu zarządu stadniny.

4.3. PROBLEMY DEMOGRAFICZNE

Gminę Uście Gorlickie zamieszkuje 6612 osób, gęstość zaludnienia na 1 km² wynosi 21 osób co decyduje o tym, że gmina Uście Gorlickie należy do gmin o niskim wskaźniku zaludnienia

Zatrudnienie na terenie gminy wynosi około 3500 osób. Współczynnik aktywności zawodowej wynosi 54%, z czego większość przypada na pracę w rolnictwie. Około 5% ludności wyjeżdża do pracy poza teren gminy, przeważnie do Gorlic, są to chłopo-robotnicy. Na teren gminy przyjeżdżają pracownicy z pobliskich miejscowości, jest to około 150 osób.

Większość, około 40% mieszkańców, utrzymuje się z rolnictwa, przy czym dwuzawodowość w grupie obszarowej 0,5-5,0 ha jest koniecznością. Analizując zatrudnienie w rolnictwie należy stwierdzić, że utrzymuje się na poziomie średniej krajowej i wynosi 23,6 osoby na 100 ha użytków rolnych, lecz jest zróżnicowane w poszczególnych wsiach.

Ogółem w gminie zarejestrowanych jest 284 podmiotów gospodarczych pozarolniczych, t.j. około 25% ogólnej liczby gospodarstw domowych. W strukturze przedsiębiorczości dominuje rzemiosło i drobna wytwórczość galanterii drzewnej (79%) oraz usługi, wyrób palet i przekładek (8%). Ogółem zatrudnionych w tej działalności jest 423 osoby, t.j. 8% ludności w wieku produkcyjnym. Agroturystyką zajmuje się tylko 19 gospodarstw. Dysponują one łącznie 60 miejscami noclegowymi.

Zaludnienie w ośrodkach wiejskich

Nazwa miejscowości	Gęstość zaludnienia os/km ²
1. Uście Gorlickie	42
2. Brunary	48
3. Wysowa	33
4. Gładyszów	25
5. Ropki	3
6. Blechnarka	5
7. Izby	8
8. Konieczna	8

Struktura wiekowa ludności

klasy wiekowe		ilość	%	Razem	
przedprodukcyjny	do 17 lat	2251	34,0	ilość	%
produkcyjny	kobiety 18-60 lat	1612	24,4	3556	53,8
	mężczyźni 18-65 lat	1944	29,4		
poprodukcyjny	kobiety pow. 60 lat	535	8,1	805	12,2
	mężczyźni pow. 65 lat	270	4,1		

Struktura wiekowa kobiet i mężczyzn gminy Uście Gorlickie

struktura ludności wg płci	liczba	%
Ogółem ludność	6612	100,0
Kobiety	3258	49,3
Mężczyźni	3354	50,7

Struktura ludności we wsiach gminy Uście Gorlickie

Miejscowość	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
1. Banica	129	139	268
2. Blechnarka	18	23	41
3. Brunary	377	424	801
4. Czarna	102	94	196
5. Gładyszów	204	226	430
6. Hańczowa	270	299	569
7. Izby	77	73	150
8. Klimkówka	121	121	242
9. Konieczna	28	33	61
10. Kunkowa	73	76	149
11. Kwiatów	104	94	198
12. Nowica	64	57	121
13. Regetów	55	61	116
14. Ropki	9	15	24
15. Skwirtne	47	54	101
16. Smerekowiec	215	215	430
17. Stawisza	118	106	224
18. Śnietnica	233	250	483
19. Uście Gorlickie	578	564	1142
20. Wysowa	331	322	653
21. Zdynia	105	108	213
OGÓŁEM:	3258	3354	6612

Migracja ludności na terenie gminy Uście Gorlickie w latach 1995-1997

Rok	1995	1996	1997	RAZEM
Ludność ogółem na początku roku	6536	6595	6658	
Mężczyźni	3316	3347	3376	
Kobiety	3220	3248	3282	
Zameldowania	68	52	33	153
Urodzenia	108	115	80	303
Wymeldowania	74	65	42	181
Zgony	43	39	51	133
Ludność ogółem na końcu roku	6595	6658	6612	
Mężczyźni	3347	3376	3354	
Kobiety	3248	3282	3258	

Z powyższej tabeli wynika, że liczba ludności gminy Uście Gorlickie sukcesywnie wzrasta.

Spadek liczby ludności w 1997 roku spowodowany był przekazaniem części wsi Brunary - przysiółek "Zalesie" - wraz z 74 mieszkańcami do gminy Ropa.

Na pobyt czasowy powyżej dwóch miesięcy zameldowanych jest aktualnie 98 osób.

Zauważa się niewielką tendencję do opuszczania terenu gminy przez miejscową ludność.

Struktura zatrudnienia ludności gminy Uście Gorlickie

Ogółem liczba osób wieku produkcyjnym		3556
w tym:		
• pracujących w rolnictwie		1150
• prowadzących własne podmioty gospodarcze		284
w sferze usługowej	189	
w sferze produkcyjnej	24	
w sferze produkcyjno-handlowo-usługowej	6	
w sferze handlowo-usługowej	11	
w sferze handlowo-usługowej	54	
• pracujących w gosp. uspołecznionej i nieuspołecz.nionej:		826
w sferze usługowej	145	
w sferze produkcyjnej	106	
w sferze produkcyjno-handlowo-usługowej	333	
w sferze produkcyjno-handlowo-usługowej	242	
• bezrobotni		506
kobiety	277	
mężczyźni	229	
• uczący się		150
• pracujący poza terenem gminy lub nieewidencjonowani		50
• renciści		590

Liczba bezrobotnych na terenie gminy Uście Gorlickie wynosi ogółem 506 osób, z czego 54,7% stanowią kobiety. Najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowano w przedziale wiekowym od 24 do 44 lat bo aż 277 osób, w tym 51% stanowią kobiety. Jeżeli chodzi o młodzież w wieku do 24 lat, stanowi ona niewiele mniejszą grupę 202 osoby, w tym 53% stanowią kobiety. Znacznie mniej osób jest zarejestrowanych w biurze pracy w wieku powyżej 44 lat, 23 osoby, z czego 45% stanowią kobiety.

Stopa bezrobocia w województwie nowosądeckim wynosi 11%, w rejonie gorlickim 14,7%, w gminie Uście Gorlickie 14,2%.

4.3.1. PODZIAŁ BEZROBOTNYCH WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA

Najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowanych jest po ukończeniu zasadniczych szkół zawodowych 211 osób, w tym 51% kobiet. Następną co do wielkości grupę stanowią bezrobotni po szkole podstawowej, 180 osób, z czego 40% stanowią kobiety. Nieco mniejszą grupę stanowią osoby po studium zawodowym i policealnym - 98, w tym aż 70% kobiet.

Zdecydowanie mniej bezrobotnych zarejestrowanych jest po ukończeniu liceum ogólnokształcącego, 13 osób, z czego 90% to kobiety.

Tylko 4 osoby po studiach wyższych należą do grona bezrobotnych, w tym 1 kobieta.

Na 506 osób bezrobotnych tylko 13 osób wzięło udział w szkoleniach organizowanych przez Rejonowy Urząd Pracy z zakresu: księgowości małej firmy, obsługi komputera, obsługi kas fiskalnych, asystenta personalnego z obsługą komputera, operatora sprzętu ciężkiego, przyuczenia do zawodu stolarza.

W celu aktywizacji bezrobotnych, wyrobienia umiejętności aktywnego poszukiwania pracy, utworzono w 1997 roku Klub Aktywnego Poszukiwania Pracy. Jak dotychczas nie osiągnięto zamierzonego celu z powodu braku aktywności bezrobotnych i niechęci do podejmowania jakichkolwiek przedsięwzięć.

4.3.2. FORMY POMOCY SPOŁECZNEJ

W ramach zadań zleconych Urząd Gminy w roku 1997 tytułem zasiłków stałych, rent socjalnych, zasiłków dla kobiet w ciąży oraz wychowujących dziecko, zasiłków okresowych, składek na ubezpieczenia społeczne, zasiłków Państwowego Funduszu Kombatanckiego wypłacił kwotę 467096 zł dla 401 mieszkańców gminy.

W ramach zadań własnych realizowane były w roku 1997 formy pomocy tytułem sprawienia pogrzebu, zdarzenia losowego, wyprawek niemowlęcych, zaspokojenia potrzeby bytowej, mieszkaniowej, żywienia dzieci z rodzin wielodzietnych i osób, które nie są w stanie same sporządzić posiłków, opieki

przez opiekunki domowe, domu dla bezdomnych. W tym zakresie Urząd Gminy wypłacił kwotę 68540 zł plus koszt utrzymania domu dla bezdomnych, łącznie dla 592 mieszkańców gminy.

Na terenie gminy z różnych form pomocy społecznej korzysta 15% ludności w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców gminy.

4.4. OCHRONA ZDROWIA

Gmina posiada 4 ośrodki zdrowia w Uściu Gorlickim, Gładyszowie, Wysowej, Śnietnicy oraz Szpital Uzdrawiskowy "Beskid" w Wysowej na 130 miejsc. Na terenie gminy zadania w zakresie ochrony zdrowia wykonuje Zakład Opieki Zdrowotnej w Uściu Gorlickim, prowadzony przez gminę w ramach porozumienia z wojewodą nowosądeckim od 1993 r. W ośrodkach zdrowia zatrudnionych jest 4 lekarzy o specjalności ogólnej, internistycznej. Brak jest lekarzy specjalistów, szczególnie w zakresie pediatrii i ginekologii. Na terenie gminy w ZOZ zatrudnionych jest 8 pielęgniarek i 1 położna.

Funkcjonuje jeden prywatny gabinet ginekologiczny w wynajętym lokalu ośrodka zdrowia w Uściu Gorlickim. Niezadowalająco przedstawia się opieka stomatologiczna. Na terenie gminy działają 3 gabinety stomatologiczne - w Uściu Gorlickim, Wysowej i Śnietnicy. Jednak ze względu na brak lekarzy stomatologów, czynny jest w bieżącym roku jedynie gabinet w Uściu Gorlickim, który obejmuje opieką stomatologiczną mieszkańców całej gminy.

Alternatywne czynności wykonywane przez lekarzy w ramach...

4.5. OŚWIATA

Szkoły, w gminie Uście Gorlickie istnieje 7 szkół pełnych podstawowych od klas 1-8, jedna szkoła w Zdyni od klas 1-6, w Smerekowcu i Kwiatoniu są szkoły od klas 1-4 i pięć szkół podstawowych od klas 1-3. Baza lokalowa szkół w Brunarach i Gładyszowie jest bardzo dobra, natomiast w Uściu Gorlickim i Hańczowej warunki należy poprawić, przede wszystkim brak jest dostatecznej ilości sal lekcyjnych. Wyposażenie sal lekcyjnych w większości szkół jest wystarczające, istnieją jednak szkoły bardzo słabo wyposażone w podstawowe środki audiowizualne, jak telewizor, magnetowid, trzy z funkcjonujących szkół posiadają komputery, w Wysowej, Hańczowej, Banicy. W Wysowej i Hańczowej szkoły wyposażone są w kserokopiarki. Poważnym problemem w gminie jest wysoki koszt utrzymania szkoły w Wysowej ze względu na zbyt wysoki czynsz za użytkowanie pomieszczeń.

W Hańczowej funkcjonuje Zespół Szkół Rolniczych, w którym mieści się technikum rolnicze i szkoła rolnicza zawodowa.

Przedszkola - na terenie gminy istnieją trzy przedszkola: w Uściu Gorlickim, Wysowej i Hańczowej. W pozostałych miejscowościach, tam, gdzie są szkoły podstawowe lub punkty filialne, istnieją oddziały przedszkolne dla 6-latków.

4.6. KULTURA

Biblioteki - na terenie gminy funkcjonuje Gminna Biblioteka Publiczna oraz Filie biblioteczne w Wysowej, Śnietnicy i Gładyszowie, ponadto przy każdej szkole działają biblioteki szkolne.

wyszczególnienie	liczba woluminów
Gminna Biblioteka Publiczna	8070
Filia biblioteczna w Wysowej	6838
Filia biblioteczna w Śnietnicy	7110
Filia biblioteczna w Gładyszowie	6646

Lokale bibliotek wykorzystywane są również do prowadzenia informacji turystycznej w Uściu Gorlickim i w Wysowej, wypożyczalni kaset video w Uściu Gorlickim, Śnietnicy, Brunarach, ponadto odbywają się dyskoteki w Brunarach i Śnietnicy.

W wiejskim Domu Kultury w Brunarach prowadzone jest ognisko muzyczne dla tamtejszej młodzieży szkoły podstawowej.

GOKiB organizuje stałe imprezy kulturalne w gminie, do których należą:

- ◇ Przegląd kolęd i obrzędów świątecznych
- ◇ Dni Uścia Gorlickiego - "Lato z Radą", festyn rozrywkowo-rekreacyjno-sportowy, impreza organizowana jest w sierpniu
- ◇ Dożynki gminne organizowane we wrześniu
- ◇ Akademie okolicznościowe z okazji świąt państwowych

GOKiB współdziała w organizowaniu stałych imprez w gminie do których należą:

- ◇ "Watra" - święto kultury łemkowskiej w lipcu organizowane przez Zarząd Krajowy Zjednoczenia Łemków w Polsce-Zdynia, jest to 3 dniowy festyn kultury łemkowskiej o zasięgu międzynarodowym.
- ◇ "Dni Huculskie" które odbywają się w Gładyszowie we wrześniu, impreza organizowana jest przez zarząd Stadniny Koni Huculskich w Gładyszowie
- Prowadzony przez GOKiB, zespół folklorystyczny "Kiczera" w Brunarach, który prezentuje folklor Pogórza, zaprzestał swojej pracy z powodu migracji zarobkowej członków zespołu. Jedynie w przypadku obecności członków zespołu występuje okazjonalnie na dożynkach i innych imprezach.
- Prezentacji i kontynuacji folkloru Łemków dokonuje Zespół "Łemkowyna" utworzony przez przedstawicieli mniejszości łemkowskiej z terenu Łemkowyny.
- regaty na jeziorze Klimkówka
- przegląd zespołów artystycznych rejonu

Na terenie gminy istnieją 4 zespoły muzyczne występujące na zabawach, weselach i uroczystościach rodzinnych.

4.7. DZIEDZICTWO KULTUROWE

Na terenie gminy istnieją liczne obiekty zabytkowe, głównie w grupie budownictwa sakralnego, jest to 26 budowli sakralnych, wybudowanych w stylu cerkiewnym, drewniane, kryte gontem, stanowią integralną część krajobrazu gminy. Na szczególną uwagę zasługują kościoły w Kwiatoniu - dawna cerkiew grekokatolicka, obecnie kościół rzymsko-katolicki, budowla drewniana, wzniesiona około 1700 roku, w Uściu Gorlickim - cerkiew grekokatolicka, drewniana, wzniesiona w 1786 roku, w Wysowej - cerkiew prawosławna, drewniana, wzniesiona w 1779 roku. Obiekty te są arcydziełami sztuki sakralnej. Charakterystycznymi elementami są potrójne krzyże i okrągłe kopułki. Dla utrzymania zabytków sukcesywnie prowadzone są prace konserwacyjne i remontowane ze środków Konserwatora Zabytków oraz staraniem parafii.

Do osobliwości atrakcji turystycznych należy 13 zabytkowych cmentarzy z I wojny światowej, upamiętniających zwycięską bitwę pod Gorlicami. Na uwagę szczególną zasługuje wyremontowany cmentarz na Beskidku w Koniecznej oraz cmentarz nr 55 w Gładyszowie.

Ponadto na terenie całej gminy znajdują się liczne krzyże przydrożne i kapliczki.

4.8. SPORT

Na terenie gminy działają 2 Ludowe Zespoły Sportowe, w których wiodącą dyscypliną jest piłka nożna. W Uściu Gorlickim LKS posiada 3 drużyny piłkarskie seniorów, juniorów i trampkarzy, które prowadzą rozgrywki w piłkarskiej grupie A, natomiast drużyna seniorów LKS-u Śnietnica gra w niższej grupie C. Na terenie gminy działają również 3 Uczniowskie Kluby Sportowe. W Brunarach wiodącą jest piłka nożna, w Uściu Gorlickim piłka ręczna, a w Gładyszowie tenis stołowy.

W gminie organizowane są również stałe imprezy sportowe o puchar Wójta Gminy dla młodzieży szkół podstawowych. Oprócz rozgrywek ligowych w piłce nożnej organizowane są turnieje tenisa stołowego dziewcząt i chłopców, koszykówka dziewcząt i chłopców, siatkówka dziewcząt i chłopców, piłka nożna klas młodszych i starszych, zawody narciarskie biegi i zjazdy.

4.9. GOSPODARCZA AKTYWNOŚĆ GMINY

Na terenie gminy działają, sanatoria, hotele, pensjonaty, sklepy, zakłady usługowe, przedsiębiorstwa, spółki i inne formy podane w zamieszczonym zestawieniu:

- Sklepy spożywczo-przemysłowe - 35
- Restauracje dwie w Wysowej, "Beskidzka", w Uściu Gorlickim "Homola"
- kawiarnie dwie w Wysowej i Uściu Gorlickim, oprócz tego kawiarnia znajduje się w każdym sanatorium.

- bary, łącznie pięć: w Koniecznej, Gładyszowie, Uściu Gorlickim i w Wysowej dwa bary
- Hotele trzy "Chemik", "Glinnik", ZGKiM o łącznej ilości miejsc 280
- Pensjonaty trzy na terenie Wysowej - 50 miejsc
- Sanatoria cztery o łącznej liczbie łóżek - 570 , w okresie letnim pełnią one rolę domów wczasowych .
- Obiekty wczasowo-wypoczynkowe, pięć o łącznej ilości miejsc -400.
- Ośrodki Wypoczynkowe -2 w Wysowej
- Kwatery prywatne w Wysowej około 50 miejsc oraz na terenie Gładyszowa 45 miejsc i 6 w gospodarstwie agroturystycznym w Uściu Gorlickim.
- Pola biwakowe, pięć: w Wysowej-1, Czamej-1, Regetowie-1, Hańczowej -1, Uściu Gorlickim przy "OAZIE"-1
- Schroniska młodzieżowe, 12 w szkołach podstawowych, czynnych w okresie wakacji od lipca do sierpnia oraz w okresie ferii zimowych w lutym.
- Spółki Cywilne - 23w tym 15 świadczących usługi leśne
- Spółki z o. o. - 5
- Państwowe Przedsiębiorstwo Uzdrowiskowe w Wysowej - posiada 2 sanatoria, rozlewnię wód mineralnych i zakład przyrodolecznicy.
- Gminna Spółdzielnia "SCh." w Uściu Gorlickim -posiada 1 restaurację, 8 sklepów i piekarnię.
- Bank Spółdzielczy - 1 w Uściu Gorlickim
- Ośrodki Zdrowia - 4 Uście Gorlickie Wysowa, Śnietnica, Gładyszów,
- Urzędy Pocztowe - 4 Uście Gorlickie Wysowa, Śnietnica, Gładyszów,
- Stacje paliw - 3 Uście Gorlickie - dwie Smerekowiec
- Strażnice Straży Granicznej - 2 Gładyszów, Wysowa
- Komisariat Policji - 1 w Uściu Gorlickim
- Przejście Graniczne - 1 w Koniecznej
- Apteki - 2 Uście Gorlickie, Wysowa
- Zakłady Fryzjerskie - 2 Uście Gorlickie, Wysowa
- Zakłady Produkcji Drzewnej - 5 w tym 3 spółki cywilne
- Tartaki - 7 w tym 1 spółka z o. o.
- Zlewnia Mleka - 1 w Śnietnicy
- Zakład ślusarsko-tokarski - 1 w Uściu Gorlickim
- Zakłady mechaniki pojazdowej - 3 Kwiatów, Wysowa, Brunary
- Zakład usług malarskich - 1 w Uściu Gorlickim
- Zakłady instalacji elektrycznych - 2 Wysowa, Brunary
- Zakłady usług transportowych - 10
- Zakłady usług budowlanych - 53
- Zakład wulkanizatorski - 1 w Uściu Gorlickim
- Zakłady blacharsko-dekarskie - 3 Uście Gorlickie - dwa, Hańczowa - jeden

- Zakłady usługowe robót ziemnych- 4 Skwirtne - dwa, Brunary - jeden, Wysowa - jeden
- Zakłady stolarskie - 7
- Zakład szklarski - 1 w Uściu Gorlickim
- Zakład Gospodarki Komunalnej - 1 w Uściu Gorlickim
- Skupy odstrzelonej zwierzyny łownej- 2 Uście Gorlickie, Hańczowa

Brak jest na terenie gminy zakładu pogrzebowego. Cmentarze bieżąco utrzymywane są przez mieszkańców; gmina wspiera finansowo wszelkie prace remontowe, budowę ogrodzeń, dróg dojazdowych i wewnętrznych. Przy wsparciu innych dotacji gmina utrzymuje również istniejące cmentarze wojenne.

4.9.1. WYKAZ BAZY NOCLEGOWEJ W GMINIE UŚCIE GORLICKIE

Rodzaj zakwaterowania	Miejscowość	Liczba miejsc noclegowych
Sanatoria:		
"Bławena"	Wysowa	195
"Glinik"	Wysowa	140
"Beskid"	Wysowa	85
Szpital Uzdrowski "Beskid"	Wysowa	130
Ośrodki Domków kempingowych:		
"Beskid"	Wysowa	100
"Zacisze"	Wysowa	120
"Oaza"	Uście Gorlickie	30
		+ pole biwakowe przy ośrodku
Ośrodki Wypoczynkowe:		
"Gaj"	Wysowa	26
"Cukrownik"	Wysowa	50
		+ 35 w domkach campingowych przy ośrodku
Pensjonaty:		
"Ramis"	Wysowa	21
"Anna Maria"	Wysowa	20
Ośrodek Hotelowy Nadleśn. "Łosie"	Zdynia	40
Inne obiekty:		
Internat Zespołu Szkół Zawodow.	Hańczowa	140
Urządzone pole biwakowe	Wysowa	
Czasowe schroniska młodzieżowe w budynkach Szkół Podstawowych		

4.9.2. GOSPODARSTWA EKOTURYSTYCZNE Z TERENU GMINY UŚCIE GORLICKIE

		Ceny noclegów	Ceny wyżywienia całodobowego	Pole biwakowe
Dziubyna Jan	Gładyszów 73	12 zł	16 zł	namiot - 4 zł oraz 1 zł od osoby w namiocie
Baniak Stanisław	Uście Gorlickie 99	11 zł	16 zł	namiot - 4 zł oraz 1 zł od osoby w namiocie

4.9.3. GOSPODARSTWA AGROTURYSTYCZNE Z TERENU GMINY UŚCIE GORLICKIE

Skrypak Helena	Gładyszów 101	38-309 Gładyszów
Michalak Irena	Gładyszów 31	38-309 Gładyszów
Poleć Anna	Gładyszów 76	38-309 Gładyszów
Pietrusza Melania	Gładyszów 44	38-309 Gładyszów
Ciuryk Jan	Gładyszów 89	38-309 Gładyszów
Michalak Jarosława	Gładyszów 104	38-309 Gładyszów
Czuchta Anna	Gładyszów 25	38-309 Gładyszów
Kowalczy Jan	Gładyszów 8	38-309 Gładyszów
Marczak Bogdan	Gładyszów 9	38-309 Gładyszów
Niemasik Emilia	Gładyszów 69	38-309 Gładyszów
Barnaś Teresa	Brunary 71	38-313 Śnietnica
Gryboś Grażyna	Brunary 6	38-313 Śnietnica
Hajduk Sylwester	Wysowa 125	38-316 Wysowa
Markowicz Janina	Uście Gorlickie 234	38-315 Uście Gorlickie
Płatek Zofia	Izby 29	38-313 Śnietnica
Kaszcak Piotr	Zdynia 49	38-309 Gładyszów
Dziamba Jan	Zdynia 25	38-309 Gładyszów
Hotłoś Maria	Smerekowiec 3	38-309 Gładyszów
Lisowicz Janusz	Klimkówka 60	38-314 Łosie
Ceny noclegu 12-15 zł za dobę, wyżywienie całodobowe 16-17 zł		

4.9.4. KWATERY PRYWATNE W WYSOWEJ-ZDROJU

Prokopowicz Mikołaj	Wysowa 62
Pajak Urszula	Wysowa 97
Fedorczak Andrzej	Wysowa 133
Ledniowski Stanisław	Wysowa 139
Pelechacz Jerzy	Wysowa 8
Ceny noclegu 15-17 zł w sezonie, 12 zł po sezonie, 7 zł bez pościeli. Podane ceny nie uwzględniają wyżywienia	

5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

5.1. DROGI

Ogółem przez gminę przebiega 181,4 km dróg, w tym 92,4 km dróg gminnych i 89 km dróg wojewódzkich. Na terenie gminy drogi krajowe nie występują - czynione są starania o przekwalifikowanie drogi wojewódzkiej Gorlice-Konieczna na drogę krajową.

Długość dróg wojewódzkich na terenie gminy wynosi 89 km, w tym 72 km o twardej nawierzchni. Długość dróg gminnych wynosi 92,4 km, w tym 11 km o twardej nawierzchni. Oprócz w/w występują drogi o charakterze rolniczym, o ogólnej powierzchni 131,7 ha.

Na 1 km² powierzchni terenu gminy przypada 2,4 km dróg o twardej nawierzchni.

Główną trasę stanowi droga wojewódzka o znaczeniu regionalnym Ropa Uście Gorlickie oraz droga o znaczeniu ponadlokalnym Uście Gorlickie - Wysowa. Projektowana droga wojewódzka o znaczeniu regionalnym przebiega przez środkową część gminy i łączy gminę Krynica z województwem krośnieńskim. W znacznej części droga ta będzie wiodła poprzez starą trasę. Na obszarze całej gminy wymagana jest modernizacja istniejących dróg.

W ostatnich latach wykonano modernizacje dróg, do których należały następujące drogi:

- droga gminna Gładyszów - Krzywa, termin realizacji 1996 rok, wykonano podbudowę, pobocza i nawierzchnie asfaltową na długości 1500 mb, koszt modernizacji wynosił 221.655,15 zł, w tym:

110.421,15 zł - dotacja z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Warszawie,

40.000,00 zł - dotacja z Europejskiego Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej w Warszawie,

4.000,00 zł - dotacja z L.P. Nadleśnictwo Gorlice.

- droga gminna Wysowa-Blechnarka, termin realizacji 1996 rok, wykonano podbudowę, pobocza i nawierzchnię asfaltową na długości 1000 mb, koszt modernizacji wynosił 156.419,80 zł, w tym:

78.000 zł - dotacja z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Warszawie,

31.000 zł - dotacja z Europejskiego Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej w Warszawie,

50.000 zł - dotacja z L.P. Nadleśnictwo Łosie.

- droga gminna Leszczyny-Bielanka, termin realizacji 1997 rok, wykonano podbudowę, pobocza, remont przepustów i nawierzchni asfaltowej na długości 1600 mb, koszt modernizacji wynosił 312.575,57 zł., w tym dotacja z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Warszawie w kwocie 156.287,00 zł.

- droga gminna Kwiatów-Skwirne, termin realizacji 1997 rok, wykonano podbudowę, pobocza i nawierzchnie asfaltową na długości 1800 mb, koszt modernizacji wynosił 364.031,07 zł, w tym:

182.000, 00 zł - dotacja z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Warszawie.

Infrastruktura w pasie drogowym.

We wszystkich ciągach dróg występuje łącznie 26 mostów, w tym 8 mostów trwałych, tj. żelbetonowych i 18 mostów tymczasowych, konstrukcji drewnianej, wymagających modernizacji.

Sieć połączeń autobusowych obejmuje połączenia z Rzeszowem, Tarnowem, Nowym Sączem i Gorlicami. Długość dróg objętych komunikacją autobusową wynosi 82 km, stanowi to 45% ogólnej długości dróg. Najbliższy dworzec autobusowy znajduje się w Gorlicach, liczba przystanków na terenie gminy wynosi 31, przy czym 50% z ogólnej liczby przystanków wymaga zmiany pokrycia dachu. Funkcjonują bezpośrednie połączenia ze Słowacją w okresie letnim. Gmina posiada połączenia z miastami wojewódzkimi Nowy Sącz, Tarnów, Rzeszów oraz z Krynicią.

Na terenie gminy znajduje się pięć niestrzeżonych parkingów samochodowych, które zapewniają miejsca na około 200 samochodów.

Brak jest komunikacji kolejowej na terenie gminy.

Transport towarowy w terenie gminy obejmuje przewóz drewna w formie surowca i wyrobów oraz transport wody mineralnej.

5.2. TELEKOMUNIKACJA

Na terenie gminy jest 460 abonamentów, wskaźnik ilości telefonów na 100 mieszkańców wynosi 1,02, zaś liczba wniosków oczekujących na realizację wynosi 890. Pojemność central gminy wynosi 868 NN, przy ogólnej zajętości central telefonicznych 564 NN.

Abonenci w miejscowościach Banica, Kunkowa, Odeme, Nowica, Uście Gorlickie, Śnietnica, Kwiaton, Czama, Stawisza, Brunary, Izby, Smerekowiec, Klimkówka, Gładyszów, Konieczna, Zdynia i Regetów posiadają pełny ruch telefoniczny automatyczny. Abonenci miejscowości Wysowa, Hańczowa i Ropki posiadają telefoniczny ruch przychodzący w systemie quasiautomatycznym (kierunkowy 5123), w ruchu wewnętrznym i wychodzącym systemie ręcznym.

Istniejące centrale automatyczne systemu cyfrowego w sieci międzycentralnej światłowodowej posiadają łączność praktycznie niezawodną znajdują się w Gładyszowie i Uściu Gorlickim. Centrale ręczne z obsługą całodobową znajdują się w Wysowej i punkcie usług telekomunikacyjnych w Uściu Gorlickim. Obsada centrali posiada kilka łączy automatycznych poprzez które dla abonentów realizowane są połączenia krajowe i międzynarodowe.

Ogólnie można stwierdzić, że gmina posiada dobrą łączność telefoniczną, dalsze podłączenia mieszkań do sieci telefonicznej spełnią oczekiwania mieszkańców w stopniu zadowalającym.

5.3. POCZTA

Placówki pocztowe znajdują się w miejscowościach: Uście Gorlickie, Wysowa, Gładyszów, Śnietnica. Jedna placówka przypada na 75 km² i 1676 osób. Usługi pocztowe oceniane są przez społeczeństwo jako dobre.

5.4. ENERGETYKA

Zasilanie energetyczne wynosi 15 kV, liczba odbiorców ogółem w gospodarstwach rolnych, gospodarstwach domowych, drobnych zakładach gospodarczych wynosi 19000. Ogólnie na terenie gminy istnieje sieć napowietrzna, natomiast w Wysowej, Izbach, Koniecznej i częściowo Klimkówce jest sieć kablowa. Ze względu na długie ciągi linii średnich napięć i dużą odległość od GPZ-Stróżówka awaryjność jest stosunkowo wysoka. Według oceny elektroenergetyki, w ramach modernizacji sieci należy wybudować około 10 stacji trafo 150/04 kV, a dla rozwoju Klimkówki - dodatkowo 5 nowych stacji trafo. Do roku 2000 na terenie gminy nie jest przewidywana modernizacja istniejących sieci. Stacje transformatorowe zostały wybudowane w Wysowej i Klimkówce. Zmieniony został również system zasilania z linii napowietrznej na kablową w miejscowościach: Zdynia, Konieczna, Izby, Wysowa.

5.5 GAZOWNICTWO

Odbiorcy gazu sieciowego

Nazwa miejscowości	Liczba odbiorców
Klimkówka	20
Śnietnica	47
Brunary	66
Banica	13
Izby	10
Razem	156

Ogółem na terenie gminy istnieje sieć gazu ziemnego wysokometanowego, średniego ciśnienia o długości 25 km, wykonana z rur PE oraz z rur stalowych we wsiach Brunary, Śnietnica, Banica, Izby, Klimkówka. Stan sieci jest dobry, budowana w latach 1990-1996. Wieś Klimkówka posiada rezerwę na sieci z możliwością podłączenia dodatkowo około 40 gospodarstw domowych.

Na gazociągu Brunary-Śnietnica wmontowane są dwie zasuwy umożliwiające gazyfikację wsi Czarna i Stawisza, aktualnie ze względu na zbyt wysokie ceny za zużycie brak jest zainteresowania gazyfikacją wsi ze strony mieszkańców. Znaczne jest natomiast zużycie gazu butlowego, gdzie na terenie gminy istnieje 11 punktów napełniania gazem, należących do Gaz-Polu i Szel-Gazu.

5.6. GOSPODARKA KOMUNALNA

Gospodarką komunalną zajmuje się Zakład Budżetowy Gminy Uście Gorlickie, którego stan techniczny budynków, budowli i urządzeń jest niezadowalający głównie ze względu na brak remontów w ostatnich latach.

Przeciętna liczba zatrudnionych - 34 osoby, w tym:

oczyszczanie ścieków	-	9 osób
dostawa wody	-	8 osób
ciepłownictwo	-	6 osób - średniorocznie
oczyszczanie	-	1 osoba
hotel	-	2 osoby
transport	-	3 osoby
administracja	-	5 osób

Roczna wartość sprzedaży usług komunalnych wynosi 830.000,00zł

5.7. GOSPODARKA ODPADAMI STAŁYMI

Istnieje nowe wysypisko śmieci w Uściu Gorlickim o pojemności 9900 m³, powierzchnia 3960 m², Pojemność: 9900 m³, nie wyposażone w mogielniki, którego stan sanitarny jest bardzo dobry, oddane do użytku 31 sierpnia 1997 roku.

Śmieci na wysypisko dowożone są przez ZGKiM samochodami, wyładowywane na czaszy wysypiska, zwałowane i ubijane spychaczem gąsienicowym. Obecnie wprowadzony jest na terenie gminy zorganizowany wywóz śmieci i obowiązek ich usuwania zgodnie z uchwałą Rady Gminy. Wydaje się, że wyeliminuje to całkowicie zjawisko dzikich wysypisk które, jak do tej pory, występują w niewielkiej skali. ***Ogólny stan sanitarny gminy w zakresie oczyszczania gminy z odpadów stałych można określić jako dobry***, zorganizowany jest wywóz odpadów, nowoczesne wysypisko śmieci, dobry sprzęt do wywozu odpadów.

5.8. GOSPODARKA ŚCIEKOWA

W gminie Uście Gorlickie istnieją trzy komunalne i dwie zakładowe oczyszczalnie ścieków w Wysowej, Hańczowej i Uściu Gorlickim oraz Śnietnicy i Klimkówce. Maksymalna pojemność w Wysowej 1350 m³/dobę, obecnie nie wykorzystana w 100%.

Gęstość sieci kanalizacyjnej ogółem wynosi 743,1 mb/km², w tym sanitarnej 410,5 mb/km², deszczowej 332,6 mb/km². W Uzdrowisku Wysowa istnieje sieć kanalizacyjna o łącznej długości 8.252 mb oraz biologiczno-mechaniczna oczyszczalnia ścieków o wydajności 1250 m³/dobę uruchomiona w 1978 roku. Do oczyszczalni podłączone są wszystkie większe obiekty w Wysowej, moce wykorzystywane są obecnie w 60%, jednak oczyszczalnia wymaga modernizacji. Oczyszczalnia wystarcza dla potrzeb Wysowej, skuteczność oczyszczania wynosi 97-98%. Tylko 9,0% mieszkańców Wysowej korzysta z kanalizacji. W roku 1997 gmina zrealizowała kolejny, 3- kilometrowy odcinek kanalizacji sanitarnej w rejonie Uzdrowiska. Na ścieki kierowane do oczyszczalni składają się przede wszystkim ścieki z bloków mieszkalnych,

ośrodków sanatoryjnych i wczasowych, zakładów produkcyjnych np. rozlewni wód mineralnych, zakładów usługowych Zakładu Przyrodoleczniczego, pawilonu handlowego, gospodarstw rolnych i domowych.

Druga oczyszczalnia, biologiczno-mechaniczna istnieje w Uściu Gorlickim o wydajności 200 m³/dobę oraz kanalizacja o długości 3700 mb oddana do użytku w roku 1993. Podłączone jest 95 budynków.

W Hańczowej funkcjonuje mechaniczna oczyszczalnia, która posiada wolną moc przerobową.

W Śnietnicy znajduje się oczyszczalnia zakładowa Lasów Państwowych Nadleśnictwa Łosie w Łosiu, do której podłączone są budynki mieszkalne nadleśnictwa.

Na terenie gminy nie występują odpady przemysłowe i ścieki wymagające oczyszczania mechanicznego.

Pomimo funkcjonujących oczyszczalni ścieków brak jest kanalizacji na terenie całej gminy dlatego też ścieki odprowadzane są do gleby i wód powierzchniowych, nie występują natomiast zlewiska nieczystości. ZGKiM świadczy usługi wywozu ścieków dowożąc je na punkty zrzutowe oczyszczalni ścieków w Wysowej i Uściu Gorlickim. Obiekty użyteczności publicznej, jak szkoły, ośrodki zdrowia, budynki mieszkalne wielorodzinne usuwają ścieki poprzez odwożenie ich do oczyszczalni. W dalszym ciągu brak jest zleceń od właścicieli indywidualnych budynków ze względu na wysoki koszt usługi.

Czystość gminy w zakresie ścieków jest zróżnicowana. We wsiach posiadających kanalizację sanitarną i oczyszczalnię ścieków można ją określić jako dobrą, natomiast gorsze warunki powstają we wsiach, w których brak jest kanalizacji sanitarnej, w tych miejscowościach w większości ścieki odprowadzone są bez oczyszczania do wód gruntowych, potoków i rowów przydrożnych.

W roku 1997 została wykonana kanalizacja sanitarna w Klimkówce na osiedlu domów rodzinnych o długości około 100 mb. Koszt inwestycji: 17.470,96 zł. oraz kanalizacja sanitarna w Wysowej o długości 2877 mb wraz ze 111 szt. studni rewizyjnych i przejściem przez potok na podporach betonowych - szt. 1. Koszt budowy: 385.558,00 zł (netto), w tym dotacja z UE w ramach programu Phare-RAPID w kwocie 52.963 ECU.

W Uzdrowisku Wysowa istnieje także kanalizacja deszczowa, o długości 6.685 mb, wykonana z kręgów betonowych, których łączenia nie są szczelne.

5.9. ZAOPATRZENIE W WODĘ

Na terenie gminy Uście Gorlickie występuje deficyt wody pitnej. Według Zakładu Geomorfologii i Hydrologii IGiPZ PAN w Krakowie zasoby wodne są wystarczające, średnie roczne zasoby wynoszą 126900000 m³ co na osobę stanowi 19500 m³. Zapewnienie odpowiedniej jakości wody wymaga przestrzegania rygorów użytkowania obszarów objętych strefami ochrony bezpośredniej i pośredniej ujęć wodnych. Duża stacja uzdatniania wody i sieć wodociągowa o łącznej długości 10.934 mb funkcjonuje w uzdrowisku

Wysowa, gdzie z wodociągów komunalnych korzysta 7,5% mieszkańców oraz 24,6% gospodarstw. Zdolność uzdatniania stacji wynosi 1200 m³/dobę, obecnie stacja uzdatnia 300 m³/dobę.

Uście Gorlickie posiada sieć wodociagową o długości 5000 mb wraz z przepompownią i stacją uzdatniania wody. Ponadto sieci wodociagowe znajdują się we wsiach: Brunary 6,5 km, Hańczowa 4,8 km, Kwiatów 3,2 km.

Większość mieszkańców nie korzysta z wodociagu komunalnego, bądź wodociągów wiejskich, zaopatrują się oni w wodę z własnych wodociągów zagrodowych i studni. Jakość wody jest dobra, czystość wody pod względem chemicznym jest w klasie I, pod względem bakteriologicznym w klasie III.

Ceny wody z wodociagu komunalnego w Wysowej:

dla gospodarstw domowych - 1,20 zł/m³

dla pozostałych odbiorców - 1,90 zł/m³

Średnia cena wody w woj. nowosądeckim - 1,08 zł/m³

Minimalna cena wody w Polsce - 0,34 zł/m³

Maksymalna cena wody w Polsce:

dla gospodarstw domowych 1,95 zł/m³ w Rudzie Śląskiej

dla pozostałych odbiorców 2,40 zł/m³ w Nowym Targu

5.10. ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ CIEPLNĄ

Na terenie gminy znajduje się jedna centralna kotłownia w Wysowej, wyposażona w dwa kotły typu WCO-80, o mocy 1,12 MW, każdy opalany węglem pozostałe kotłownie są obiektowo wbudowane. ZGKiM w Wysowej posiada zezwolenia na emisję zanieczyszczeń do atmosfery tylko do roku 1997, rocznie zużywa się w niej 800 ton mialu. Kotłownia wymaga modernizacji i zmiany technologii opalania. Ponadto w Wysowej, w sanatorium "Biawena", domu wczasowym "Cukrownik", budynku wodociągów, hotelu i oczyszczalni znajdują się kotłownie opalane węglem. W sanatoriach "Glinik" i "Chemik", rozlewni wód mineralnych PPU i strażnicy Straży Granicznej kotłownie opalane są olejem. W Ośrodku Zdrowia i Szkole Podstawowej w Śnietnicy znajdują się kotłownie gazowe. Wszystkie pozostałe większe obiekty na terenie gminy posiadają kotłownie obiektowe węglowe.

5.11. GOSPODARKA MIESZKANIOWA

Struktura zasobów mieszkaniowych

Rodzaj	Ilość
budynki mieszkalne jednorodzinne i wielorodzinne będące własnością osób fizycznych	1317
mieszkania zakładowe należące do Nadleśnictwa Łosie, Gminy Uście Gorlickie, Banku Spółdzielczego w Uściu Gorlickim, Karpackiego Oddziału Straży Granicznej w Nowym Sączu oraz Zespołu Szkół Rolniczych w Hańczowej	182
mieszkania spółdzielcze	6
mieszkania spółdzielcze własnościowe	32

mieszkania komunalne administrowane przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Wysowej	26
mieszkania komunalne Urzędu Gminy w Uściu Gorlickim	27

Pod budownictwo mieszkaniowe na terenie gminy przeznaczone są grunty w ilości: 165 ha dla budownictwa jednorodzinnego, 9 ha dla budownictwa wielorodzinnego, w tym 2,5 ha to grunty uzbrojone.

Na przydział mieszkań komunalnych oczekuje od dwóch lat 6 rodzin.

W zasobach mieszkaniowych komunalnych wspólnoty mieszkaniowe nie występują.

Mieszkania komunalne administrowane przez Urząd Gminy znajdują się w budynkach wolnostojących jedno i dwu rodzinnych. Są to na ogół budynki drewniane, kilkudziesięcioletnie, w złym stanie technicznym. Prawie cały zasób mieszkaniowy wymaga remontów, jednak brak środków budżetowych, mały wpływ z czynszów opłacanych przez lokatorów powodują, że remonty ograniczają się tylko do usuwania awarii bieżących.

Gmina posiada jeden budynek odremontowany, w dobrym stanie technicznym. z czterema oddzielnymi mieszkaniami socjalnymi dla ludzi nie posiadających własnych mieszkań.

Toalety publiczne istnieją w Uściu Gorlickim, Klimkówce i Wysowej.

5.12. INNE

- Na terenie gminy funkcjonuje Komisariat Policji,
- 15 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej
- dwie placówki Straży Granicznej.

6. ZASOBY NATURALNE

Wody mineralne

Największym bogactwem gminy są zasoby wód mineralnych, podziemnych znajdujących się w miejscowości uzdrowskiej Wysowa. Są to 52 źródła wody mineralnej, w tym 7 przebadanych, o wydajności od 0,06 do 9,5 m³, mineralizacji od 430 do 25000 mg/dm³ i głębokości od 6 do 102 m. Wody te są szczawami alkalicznymi nasyconymi dwutlenkiem węgla. Leczy się nimi schorzenia: przewodu pokarmowego, górnych dróg oddechowych, niedokrwistość, choroby nerek, a w szczególności kamicę nerkową. Eksploatowane są wody mineralne o nazwach: "Józef I", "Józef II", "Henryk", "Anna", "Słone", "Aleksandra", "Franciszek". W Uzdrowisku Wysowa jest eksploatowanych 16 źródeł wód leczniczych przez Państwowe Przedsiębiorstwo Uzdrowisko Wysowa; 1 źródło wody mineralnej eksploatowane przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe "Wysomex" Sp. z o.o.

Borowiny występują w Wysowej, wykorzystywane są jako surowce balneologiczne dla potrzeb uzdrowiska (Maślankiewicz i in. mpis 1996r.)

Piaskowce w Klimkówce stanowią wartościowy materiał budowlany złoża ocenia się na 3 565 tys. ton.

Żwir z piaskiem występuje w sąsiadującej z Klimkówką wsi Brunary, zasoby tego surowca wynoszą 41 tys. ton, (materiały Przedsiębiorstwa Geologicznego w Krakowie).

Wody powierzchniowe płynące to zbiornik wodny Klimkówka na rzece Ropie, rzeka Ropa, Zdynianka, Biała Tarnowska.

7. INFORMACJE O SOŁECTWACH.

Gmina Uście Gorlickie obejmuje 19 sołectw w tym 21 wsi.
Charakterystyka wsi została przedstawiona poniżej.

BANICA :

ilość mieszkańców - 280
powierzchnia ogółem - 1 280 ha
pow. lasów państwowych - 621 ha
pow. lasów prywatnych - 58 ha

Szkoła 8-klasowa, budynki: murowane, kubatura - 2 400 m², budynek powstały w 1968 r.

ilość zatrudnionych nauczycieli - 8, ilość uczniów - 70

Kościół, cerkiew paraf. gr.-kat., drewniana, wzniesiona przed 1787 r. częściowo przekształcona w XIX w., pod wezwaniem św. Kosmy i Damiana

Cmentarz grekokatolicki, II połowa XIX w. Ogrodzenie - płot drewniany

Zabytki, dzwonnica, wzniesiona zapewne około XIX w. - drewniana

BLECHNARKA

Kościół, cerkiew prawosławna (dawn. gr. - kat.), murowana, wzniesiona w 1801 r.

pod wezwaniem św. Kosmy i Damiana. Przy cerkwi bramka i pozostałe ogrodzenie

Cmentarz grekokatolicki, powstał ok. XIX w., cmentarz nr 49 (15 grobowców pojedynczych, 17 rządowych oraz 3 mogiły masowe)

BRUNARY

ilość mieszkańców - 801
ilość gospodarstw rolnych - 129
pow. ogółem użytków rolnych - 1 745 ha
pow. lasów państwowych - 641 ha
pow. lasów prywatnych - 820 ha

średn. pow. gospod. - 6,88 ha

Szkoła, 8 - klasowa, budynki murowane, kubatura - 5 047 m³, rok budowy 1993

ilość zatrudnionych nauczycieli - 12, ilość uczniów - 178

Kościół, dawna cerkiew parafii gr. - kat., drewniana wzniesiona w XVIII w. znacznie przekształcona w 1831r., pod wezwaniem św. Michała, przy cerkwi ogrodzenie z 2 bramkami - murowane

Cmentarz, parafialny

Zabytki, spichlerz plebański wzniesiony w XVII w. gruntownie przekształcony w I poł. XIX w. - drewniany

CZARNA

ilość mieszkańców - 196

ilość gosp. rolnych - 36

pow. ogółem użytków rol. - 665 ha

pow. lasów państwowych - 403 ha

pow. lasów prywatnych - 19 ha

średnia pow. gospodarstwa - 7,79 ha

Szkoła, filialna, klasy od 0 - 3, budynki murowane, kubatura - 350 m³ bud. przedwojenne

ilość zatrudnionych nauczycieli - 4, ilość uczniów 21

Kościół, rzym. - kat., drewniany, wzniesiony w 1764r, przebudowany w I poł. XIX w.

Cmentarz parafialny, powstał z początkiem XX w., zachowały się jeszcze resztki muru kamiennego

GŁADYSZÓW

ilość mieszkańców - 430

ilość gosp. rol. - 46

pow. ogółem użytków roln. - 1 693 ha

pow. lasów państwowych - 818 ha

pow. lasów prywatnych - 83 ha

średnia pow. gospodarstwa - 9,07 ha

Szkoła, szkoła im. Aleksandry Wiślockiej 8 - klasowa, budynki murowane, kubatura - 4 500 m³, budynek powstały na przełomie lat 60/70, ilość zatrudnionych nauczycieli - 15, ilość uczniów 136

Kościół, cerkiew gr.-kat., dawna kaplica gr. - kat. obecnie prawosławna, drewniana, wzniesiona po 1934r. pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela

Cmentarz, grekokatolicki, powstały ok. XIX w. ogrodzenie - siatka metalowa cmentarz nr 55 (9 grobów pojedynczych, 4 masowe, proj. D. Jurkovic)

Zabytki, dzwonnica; wzniesiona w I połowie XIX w. (być może w 1857r.) - drewniana

dawna kaplica gr. - kat. ; wzniesiona w XIX w. (lub 1901r.), poszerzona w XX w. drewniana

GŁADYSZÓW WIRCHNE

cmentarz z 1915 r., wojskowy cmentarz nr 61 (31 groby pojedyncze, 3 masowe, proj. D. Jurkovic

HAŃCZOWA

ilość mieszkańców - 569

ilość gosp. roln. - 90

pow. ogółem. użytk. roln. - 2 040 ha

pow. lasów państwowych - 1 137

pow. lasów prywatnych - 53 ha

średnia pow. gosp. - 6,59 ha

Szkoła, 8-klasowa, budynki murowane, kubatura- 2000 m³, budynek powstały w latach 60

ilość zatrudnionych nauczycieli - 12, ilość uczniów - 94

szkoła średnia : budynki murowane, kubatura - 4 500 m³, rok budowy - 1965 r.,

ilość zatrudnionych nauczycieli - 23, ilość uczniów - 70,

Przedszkole, 25 dzieci, 2 nauczycieli

Kościół, cerkiew prawosławna (dawn. gr. - kat.), drewniana wzniesiona rzekomo w 1871 r. (

Cmentarz, komunalny powstały w XIX w. ogrodzenie - mur z cegły

IZBY

ilość mieszkańców - 150

ilość gosp. rolnych - 28

pow. ogółem użytków rolnych - 1 820 ha

pow. lasów państw. - 1 112

pow. lasów prywatnych - 5 ha

średnia pow. gosp. - 6,82 ha

Szkoła, filialna, klasy od 1 - 3, budynek drewniany, kubatura- 125 m³, budynek przedwojenny

ilość zatrudnionych nauczycieli - 1,5, ilość uczniów - 7

Cmentarz, rzym.-kat. powstały w II poł. XIX w.

KLIMKÓWKA

ilość mieszkańców - 242

ilość gosp. rolnych - 29

pow. ogółem użytków rolnych - 1 016 ha

pow. lasów państw. - 521

pow. lasów prywatnych - 20 ha

średnia pow. gosp. - 3,26 ha

Kościół, kościół rzym.-kat., murowany, wzniesiony w 1983r., pod wezwaniem Zaśnięcia Najświętszej Marii Panny. Dawna cerkiew po wojnie kościół rzym.-kat. wybudowany w 1914r. W roku 1983 rozebrany i wystawiony w innym miejscu z uproszczoną sylwetką (2 kopuły)

Cmentarz, parafialny, powstały z końcem lat 80, ogrodzenie.

KONIECZNA

ilość mieszkańców - 62

ilość gosp. rolnych - 15

pow. ogółem użytków rolnych - 822 ha

pow. lasów państw. - 422

pow. lasów prywatnych - 21 ha
średnia pow. gospodarstwa - 13,49 ha
Kościół, cerkiew prawosławna (dawn. gr. - kat.), drewniana, wzniesiona w 1903 r.
pod wezwaniem św. Wasyla Wielkiego
Cmentarz, grekokatolicki, powstały w XIX w. ogrodzenie - siatka metalowa, cmentarz nr 46 (polegli - 167 Austriaków, 135 Rosjan, proj. D. Jurkovic.

KUNKOWA

liczba mieszkańców - 149
ilość gosp. rolnych - 67
pow. ogółem użytków rolnych - 1 185 ha
pow. lasów państw. - 626
pow. lasów prywatnych - 123 ha
średnia pow. gosp. - 6,12 ha
Szkoła filialna, klasy od 0 - 3, drewniana, ilość zatrudnionych nauczycieli - 1, ilość uczniów - 8
Kościół, cerkiew gr. - kat.- obecnie prawosławna, drewniana, wzniesiona w 1868r. odnowiona w 1904r., pod wezwaniem św. Łukasza przy cerkwi ogrodzenie i bramka drewniana z XIX w.
Cmentarz, grekokatolicki, powstały w XIX w. ogrodzenie - siatka metalowa

KWIATON

ilość mieszkańców - 198
ilość gosp. rolnych - 40
pow. ogółem użytków rolnych - 623 ha
pow. lasów prywatnych - 74 ha
pow. lasów państwowych - 258 ha
średnia pow. gosp. - 8,41 ha
Szkoła, filialna, klasy od 0 - 3, murowana, ilość zatrudnionych nauczycieli - 3, ilość uczniów - 15
Kościół, dawna cerkiew gr. - kat.- obecnie kościół rzym. - kat., drewniana, wzniesiona rzekomo w 1700r. odnowiona w 1811r. i 1994r., pod wezwaniem św. Parasekwii
Cmentarz, rzym. - katol., powstały w XIX w. ogrodzenie - siatka metalowa na podmurówce kamiennej

NOWICA

ilość mieszkańców - 123
ilość gosp. rolnych - 48
pow. ogółem użytków rolnych - 1 440 ha
pow. lasów państwowych - 754 ha
pow. lasów prywatnych - 59 ha
średnia pow. gosp. - 8,17 ha

Szkoła, filialna, klasy od 0 - 3, drewniany, ilość nauczycieli zatrudnionych - 2, ilość uczniów - 10

Kościół, cerkiew gr. - kat., drewniana, wzniesiona rzekomo w 1843r. odnowiona w 1927r.

pod wezwaniem św. Parasekwii, dawna kaplica gr. - kat., drewniana, wzniesiona w XIX w. (1889) pod wezwaniem Zaśnięcia Przenajświętszej Bogarodzicy

Zabytki, dawna kaplica gr.-kat., kaplica pod wezwaniem Zaśnięcia Przenajświętszej Bogarodzicy, wzniesiona w XIX w. , drewniana

NOWICA - PRZYSŁUP

Kościół, dawna cerkiew gr. - kat., drewniana, wzniesiona w 1756 r., pod wezwaniem św. Michała przy cerkwi ogrodzenie i bramka, drewniane z XIX w.

Cmentarz, parafialny, cmentarz nr 59 (17 grobów masowych, 1 mogiła, proj. D. Jurkovic)

REGETÓW

ilość mieszkańców - 116

ilość gosp. rolnych - 24

pow. ogółem użytków rolnych - 1 657 ha

pow. lasów państw. - 968

pow. lasów prywatnych - 26 ha

średnia pow. gosp. - 9,53 ha

Szkoła, filialna, klasy od 0 - 3, drewniana, kubatura - 202 m³, budynek przedwojenny, ilość zatrudnionych nauczycieli - 2,5, ilość uczniów - 14

Kościół, kaplica gr. - kat. obecnie prawosławna, murowana, wzniesiona w 1856r.

Cmentarz, parafialny, kaplica gr. - kat. z I połowy XVII w., cmentarz nr 48 (polegli - 74 Austriaków, 136 Rosjan), cmentarz nr 51 (Rotunda - masowe mogiły żołnierzy niemieckich, austriackich, rosyjskich, proj. D. Jurkovic)

Zabytki, kaplica gr. - kat. niegdyś prezbiterium cerkwi, znajdują się one na nieczynnym już cmentarzu, dawniej spełniała ona rolę „czasowni”, wzniesiona w I poł. XVII w. - drewniana

SKWIRTNE

ilość mieszkańców - 101

ilość gosp. rolnych - 19

pow. ogółem użytków rolnych - 784 ha

pow. lasów państw. - 395 ha

pow. lasów prywatnych - 28 ha

średnia pow. gosp. - 8,12 ha

Kościół, cerkiew gr. - kat. obecnie rzym. - kat., drewniana, wzniesiona w 1837r. odnowiona w 1900r. i 1993r., pod wezwaniem św. Kosmy i Damiana

Cmentarz, prawosławny, powstały w pocz. XX w.

SMEREKOWIEC

ilość mieszkańców - 430

ilość gosp. rolnych - 67

pow. ogółem użytków rolnych - 1 863 ha

pow. lasów państwowych - 963 ha

pow. lasów prywatnych - 149 ha

średnia pow. gosp. - 11,27

Szkoła, filialna, klasy od 1 - 4, murowana, kubatura 470 m³, budynek przedwojenny, ilość zatrudnionych nauczycieli - 4, ilość uczniów - 54,

Kościół, dawna cerkiew gr. - kat., obecnie rzym. - kat., murowana, wzniesiona w 1818r. odnowiona w 1871r. i 1930r., pod wezwaniem św. Michała

Cmentarz, grekokatolicki, powstał w XIX w. ogrodzenie - siatka metalowa, cmentarz nr 56 (polegli - 22 Austriaków, proj. D. Jurkovic

Zabytki, kaplica gr. - kat. pod wezwaniem Matki Boskiej, wzniesiona zapewne na początku XIX w. - drewniana

STAWISZA

ilość mieszkańców - 224

ilość gosp. rolnych - 33

pow. ogółem użytków rolnych - 1 058 ha

pow. lasów państw. - 688 ha

pow. lasów prywatnych - 3 ha

średnia pow. gosp. - 7,4 ha

Szkoła, filialna, klasy od 0 - 3, murowana, kubatura - 400 m³, budynek przedwojenny

ilość zatrudnionych nauczycieli - 4, ilość uczniów - 25

Kościół, rzymsko- kat., murowany, budowany w latach 80

Cmentarz, rzym. - kat., powstał w II połowie XIX w. ogrodzenie - mur z kamieni

ŚNIETNICA

ilość mieszkańców - 483

ilość gosp. rolnych - 78

pow. ogółem użytków rolnych - 1 530 ha

pow. lasów państw. - 916 ha

pow. lasów prywatnych - 10 ha

średnia pow. gosp. - 4,81 ha

Szkoła, 8 - klasowa, dwa budynki murowane, kubatura, I bud.- 950 m³ II bud. - 1.450 m³

budynki powstałe na przełomie 1936 / 39, ilość zatrudnionych nauczycieli - 13, ilość uczniów - 119

Kościół, cerkiew gr. - kat. obecnie kościół rzym. - kat., drewniana, wzniesiona w 1755r. gruntownie przekształ. w I poł. XIX w., pod wezwaniem św. Dymitra.

Cmentarz, grekokatolicki, powstał w XIX w. ogrodzenie - mur kamienny

Zabytki przyrody, Grupa drzew - Lipy - 63 szt., obwód 91 - 460 cm, wys. 18 - 25 m.

Znajdują się one przy spalonej osadzie Nadleśnictwa, własność Skarbu Państwa

UŚCIE GORLICKIE

ilość mieszkańców - 1 142

ilość gosp. rolnych - 116

pow. ogółem użytków rolnych - 2 590 ha

pow. lasów państw. - 1 512 ha

pow. lasów prywatnych - 53 ha

średnia pow. gosp. - 4, 92 ha

Szkoła, 8 - klasowa, murowana, kubatura, ilość zatrudnionych nauczycieli - 15, ilość uczniów - 250

Przedszkola, jednooddziałowe, gminne, 25 dzieci, 2 nauczycieli

cerkiew gr. - kat. obecnie rzym. - kat., drewniana, wzniesiona w 1786r. odnowiona w XIX w.

pod wezwaniem św. Parasekwii. Typ zachodnio - łemkowski

Cmentarz, rzym. - kat. powstał w XIX w. , zachowały się szczątki muru kamiennego, cmentarz nr 52 (polegli - 30 Austriaków, 20 Rosjan, proj. D. Jurkovic

kaplica cmentarna , drewniana z 1876 r.

Zabytki, kaplica cmentarna dawniej gr. - kat., wzniesiona w I poł. XIX w. - drewniana

WYSOWA

ilość mieszkańców - 653

ilość gosp. rolnych - 114

pow. ogółem użytków rolnych - 2 008 ha

pow. lasów państw. - 1 194 ha

pow. lasów prywatnych - 80 ha

średnia pow. gospodarstwa - 4, 93 ha

Szkoła, 8 - klasowa, murowana, kubatura - 978 m³, powstała w latach sześćdziesiątych, budynek dzierżawiony

ilość nauczycieli zatrudnionych - 13, ilość uczniów - 107

Przedszkola, jednooddziałowe, gminne, 25 dzieci, 2 nauczycieli

Kościół,

- cerkiew prawosławna, drewniana, wzniesiona w 1779r. odnowiona w 1874 - 1910, pod wezwaniem św. Michała
 - Kościół drewniany, wybudowany w latach 1936 - 38, pod wezwaniem Wniebowzięcia N.M.P.
 - Kaplica Zdrojowa, murowana, wzniesiona w latach 80,
 - Kaplica na Górze Jawor, prawosławna, drewniana słynie z corocznych odpustów / 2 razy do roku / pod wezwaniem św. Piotra i Pawła
 - Stary Dom Zdrojowy z początku XX w. - odnowiony
- Cmentarz, komunalny, powstał w II połowie XIX w. ogrodzenie - mur kamienny
- cmentarz nr 50 - Wysowa

Zabytki przyrody:

- pojedyncze drzewo - Lipa, drobnolistna, obw. 510 cm wysokość 30 m, wiek 400 lat. Znajduje się ona przy cerkwi, własność Skarbu Państwa

Kultura:

- na terenie działła Biblioteka Publiczna, przy której znajduje się punkt informacji turystycznej.

Zdrowie:

- Ośrodek Zdrowia
 - Zakład Przyrodoleczniczy Uzdrowisko Wysowa. Wykup zabiegów w PPU Wysowa. Zabiegi: 600 zabiegów dziennie: kąpiel mineralna, kąpiel perełkowa, masaż podwodny, bicz szkocki (masaż wodny pod ciśnieniem), kąpiel czterokomorowa, zawijania borowinowe, inhalacje indywidualne i zbiorowe, magnetoterapia, światłoleczenie.
 - centrum odnowy biologicznej: sauna, sala gimnastyczna, suchy masaż.
- Wysowa dysponuje 14 ujęciami szczaw alkalicznych / wolny dostęp całą dobę, niektóre ujęcia okresowo wyłączone ze względów technicznych zwłaszcza w okresie silnych mrozów.
- Ujęcie „JÓZEF I „ - wykonane w 1921r. - szczawa o niskiej mineralizacji, używana do butelkowania,
- Ujęcie „SŁONE” - przedwojenne - 0,20% szczawa wodorowęglanowo-sodowo-wapniowa, żelazista, borowa, siarczkowa,
- „ALEKSANDRA II „ - woda lecznicza - 2,46 % szczawa wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowa, żelazista, borowa, jodkowa,
- „JOZEF II „ - 0,59% szczawa wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowa, żelazista, borowa, siarczkowa.
- „HENRYK „ - odwiercone w 1969r. - 0,69 % szczawa wodorowęglanowo-sodowo-chlorkowa, jodkowa, bromkowa. Służy jako woda lecznicza oraz kąpielowa.
- „ANNA „ - 1,34 % szczawa wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowa, bromkowa, jodkowa, borowa, siarczkowa. Używana do zabiegów w zakładach przyrodoleczniczych,
- FRANCISZEK „ - 1,83 % szczawa wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowa, bromkowa, jodkowa, borowa, siarczkowa
- W - 12 - 0,54 % szczawa wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowa, borowa. Służy do butelkowania.
- W - 16 - 0,44% szczawa typu wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowego. Służy do butelkowania.

Wysowa jako rzadko które uzdrowisko / nie tylko w Polsce / posiada bardzo bogaty wachlarz wód mineralnych, różniących się składem i co za tym idzie właściwościami. Ogromna większość wysowskich wód to cenne leczniczo szczawy alkaliczne. Mechanizm farmakologicznego i terapeutycznego działania tego typu wód polega na neutralizacji kwasu solnego w soku żołądkowym i hamowaniu czynności wydzielniczej żołądka, zmydłaniu tłuszczów, rozrzedzeniu wydzieliny śluzowej. Posiadają one również właściwości odczulające i przeciwzapalne, działają pobudzająco wydzielanie

żółci, alkalizują mocz, wpływają ożywczo na przemianę materii w otyłości i cukrzycy.

Do leczenia uzdrowskiego w Wysowej kwalifikują się następujące choroby:

- z zakresu chorób układu trawienia: choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy, stany po resekcji żołądka, przewlekłe nieżyty żołądka i jelit, przewlekłe stany zapalne wątroby, pęcherza żółciowego, nadkwasota żołądka, stany po operacyjne usunięcia pęcherza żółciowego, przewlekłe zapalenie trzustki, przewlekłe choroby miększu wątroby.
- z zakresu chorób układu oddechowego: przewlekłe nieżyty nosa, gardła i krtani, przewlekłe nieżyty oskrzeli, rozedma płuc, stany alergiczne dróg oddechowych z wyłączeniem astmy oskrzelowej.
- z zakresu chorób układu moczowego: kamica dróg moczowych oraz przewlekłe nieswoiste zapalenie dróg moczowych, stany po operacyjne urologiczne.
- niedokrwistość niedobarwliwa wtórna
- rekonwalescencja po przebytych chorobach
- stany wyczerpania nerwowego i osłabienia nerwowego
- zmiany geriatryczne narządów na tle miażdżycowym

SANATORIA:

- BIAWENA - 195 łóżek
- CHEMIK - 170 łóżek
- GLINIK - 140 łóżek
- CUKROWNIK - 50 łóżek
- Szpital Uzdrowski BESKID - 140 łóżek
- Hotel Komunalny - 40 łóżek
- Hotel „Stary Dom Zdrojowy” - 10 łóżek
pensjonat „RAMIS „
- ośrodek „ZACISZE „ / domki camp. / - 50 łóżek
- ośrodek „BESKID „ / domki camp. / - 50 łóżek

Szpital Uzdrowski „BESKID „ - 140 łóżek w pokojach 2, 3, 4, - osobowych z łazienkami. W szpitalu ponad 30 łózkowy ośrodek nerkowo-badawczy Śląskiej AM Kliniki Nefrologicznej pod kierownictwem prof. Franciszka Kokota.

6 aparatów do dializy pozaustrojowej - „sztuczne nerki „ w tym roku planuje się ich wzrost do 8

Urządzenia sportowe:

- czynny basen na potoku Szumiak / okres letni/
- korty tenisowe
- wyciąg narciarski

Infrastruktura:

- oczyszczalnia ścieków mechaniczno- biologiczna
- zbiorcze wodociągi i kanalizacja
- pozostali mieszkańcy korzystają z indywidualnych ujęć grawitacyjnych lub hydroforów
- obecnie trwa rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej
- wyznaczony jest plac targowy oraz parkingi

Instytucje i zakłady:

- Urząd Pocztowno-Telekomunikacyjny
- Zakład Gospodarki Komunalnej
- PPU Wysowa
- Placówka Straży Granicznej

Usługi:

- fryzjer
- wypożyczalnia kaset video
- prywatna piekarnia

Żywnienie:

- kawiarnia - hotel „ Stary Dom Zdrojowy” , „ Biały Domek”
- pensjonat - kawiarnia „ Ramis”
- pensjonat-kawiarnia „ Anna-Maria” specjalność - dania barowe
- mini-bar „ Zakątek”
- cafe-bar „ Zacisze „ - sezonowo
- drink-bar / pawilon handlowy/
- restauracja „ Beskidzik”
- kawiarnia w Zakładzie Przyrodoleczniczym

ZDYNIA:

ilość mieszkańców - 213

ilość gosp. rolnych - 37

pow. ogółem użytków rolnych - 2 170 ha

pow. lasów państw. - 1 308 ha

pow. lasów prywatnych - 72 ha

średnia pow. gosp. - 12,55 ha

Szkoła, samodzielna, klasy od 0 - 6, murowana, kubatura - 497 m³, budynek przedwojenny

zatrudnionych 4 nauczycieli, 32 uczniów

Kościół, cerkiew gr.- kat., drewniana, wzniesiona w 1795r. odnowiona w 1912r. częściowo przekształcona pod wezwaniem Najświętszej Marii Panny. Przy cerkwi ogrodzenia i 2 bramki murowane z XIX w. oraz dzwonnica i kostnica , drewniane zapewne z 1912r.

Cmentarz, grekokat., powst. w XIX w. ogrodzenie - siatka metalowa

kaplica murowana

cmentarz nr 52 (polegli: 30 Austriaków, 20 Rosjan, proj. D. Jurkovicz)

Zabytki Przyrody.

Pojedyncze drzewo - Lipa , obw. 530 cm. wys. 20 m. Znajduje się ona przy Kościele - własność Parafii Kościoła Rzymsko - Katolickiego w Zduni.

Pojedyncze drzewo - Lipa, obw. 480 cm., wys. 16m., znajduje się w odległości 300m od szosy prowadzącej z Gorlic do Koniecznej. Własność prywatna ob. Michała Knapa zamieszkałego w Zduni.

7. ANALIZA SWOT

MOCNE

- ♦ funkcjonujące w Wysowej uzdrowisko w oparciu o zasoby wód mineralnych - szczawy alkaliczne, wykorzystywane w celach leczniczych.
- ♦ walory środowiska przyrodniczego takie jak: krajobraz pasm górskich, zbiornik wodny Klimkówka, duże powierzchnie zalesione, malownicze doliny łąk i pastwisk, rzeki i potoki ,
- ♦ zasoby lasów, oraz przetwórstwo drewna, które rozwija się na bazie tych zasobów wraz z tradycją rzemiosła drzewnego
- ♦ Stadnina Koni Huculskich w Gładyszowie i jej oddziaływanie na zwiększenie atrakcyjności terenu gminy
- ♦ Zespół Szkół Rolniczych w Hańczowej kształci znaczną część młodzieży i przygotowuje do prowadzenia gospodarstw rodzinnych, agroturystyki, obsługi turystyki
- ♦ położenie gminy w strefie nadgranicznej, granica ze Słowacją
- ♦ liczne zabytki architektury sakralnej i bogactwo kulturowe
- ♦ istniejąca infrastruktura

SŁABE

- ♦ problemy i konflikty rozwoju przestrzennego
- ♦ braki w infrastrukturze technicznej przede wszystkim dobrej nawierzchniach dróg, kanalizacji, łączności telefonicznej
- ♦ brak struktur zorganizowanych producentów rolnych, grup marketingowych, oraz struktur wyższego stopnia reprezentujących interesy rolników
- ♦ braki kapitału lokalnego potrzebnego do zaangażowania w rozbudowę infrastruktury i zaplecza rekreacyjno-turystycznego
- ♦ zbyt słaba aktywność społeczności lokalnej i niedostateczna wiara we własne możliwości
- ♦ brak tradycji usług agroturystycznych i ich małe rozpowszechnienie
- ♦ trudne warunki klimatyczne, glebowe i terenowe dla produkcji rolniczej
- ♦ stosunkowo duża odległość od większych rynków zaopatrzenia i zbytu
- ♦ brak dostępu do informacji, lub zbyt mało informacji szczegółowych o rynku
- ♦ poziom aktywności zawodowej większości mieszkańców oraz brak tradycji rodzinnych w przedsiębiorczości
- ♦ mała aktywność większości osób bezrobotnych, większość młodzieży przygotowuje się do zawodu rolniczego
- ♦ zbyt niskie zasoby pieniężne ludności do zaangażowania w rozwój własnej przedsiębiorczości
- ♦ brak tradycji i nawyków do estetyki i porządku

SZANSE

- ◆ możliwości wykorzystania potencjału środowiska do dalszego rozwoju gminy a w szczególności Wysowej jako ośrodka uzdrowiskowo - wypoczynkowego, wraz z intensywną promocją usług oraz obrzeża zbiornika Klimkówka
- ◆ zagospodarowanie turystyczno - rekreacyjne terenu, a wraz z tym zwiększające się możliwości zatrudnienia miejscowej ludności w ochronie środowiska, rzemiośle, usługach turystycznych i handlu,
- ◆ zwiększenie eksploatacji zasobów wód leczniczych i wzrost sprzedaży
- ◆ szanse na tworzenie gospodarstw rodzinnych z działalnością pozarolniczą i uzyskiwanie dodatkowych źródeł dochodu
- ◆ pogłębienie przetwarzania drewna, które podniesie wartość dodaną sprzedawanych produktów i poprawi dochody ludności, a w dalszej kolejności budżet gminy
- ◆ przyciągnięcie inwestorów na teren gminy, może spowodować rozbudowę infrastruktury
- ◆ możliwości pozyskiwania dodatkowych źródeł dochodu spoza rolnictwa
- ◆ współpraca przygraniczna na bazie przejścia w Koniecznej
- ◆ szeroko rozwinięta promocja usług wszystkich form turystyki i rekreacji może stworzyć szanse na zwiększenie liczby klientów
- ◆ możliwości rozwoju chowu bydła, zwłaszcza ras mięsnych z uwagi na istniejące powierzchnie trwałych użytków zielonych;
- ◆ szanse rozwoju rolnictwa ekologicznego i produkcji zdrowej żywności wraz z kształceniem w tym kierunku w Zespole Szkół Rolniczych w Hańczowej
- ◆ zorganizowanie producentów rolnych i przystosowanie do działań na zintegrowanym rynku
- ◆ możliwość korzystania z kredytów preferencyjnych i funduszy strukturalnych
- ◆ około 10% mieszkańców wyróżnia się dużą aktywnością

ZAGROŻENIA

- ◆ niewykorzystane szanse, jakie niosą zmiany gospodarcze kraju
- ◆ utrata klientów na skutek opóźnienia rozwoju w stosunku do innych obszarów o substytucyjnych preferencjach
- ◆ brak zrozumienia ze strony mieszkańców do realizacji strategii rozwoju oraz zbyt mała aktywność
- ◆ niepewna i niestabilna polityka gospodarcza, zwłaszcza wobec rejonów górskich
- ◆ niskie dochody gospodarstw rolniczych przy zachowaniu tradycyjnych metod gospodarowania
- ◆ tradycja wśród mieszkańców poszukiwania źródeł dochodów poza gminą
- ◆ niekorzystne i niestabilne przepisy podatkowe
- ◆ skomplikowany system prawny i uciążliwe procedury przy organizowaniu i podejmowaniu różnych form aktywności gospodarczej i społecznej
- ◆ znaczna skala problemu bezrobocia u osób młodych i absolwentów szkół

MISJA

Misją gminy jest stworzenie podstaw rozwoju społeczności lokalnej oraz zapewnienie warunków trwałego podnoszenia poziomu bytu materialnego i kulturalnego mieszkańców. Nieodłącznym elementem misji jest wykorzystanie walorów naturalnych, krajobrazowych, klimatycznych, wartości surowców mineralnych - wód źródlanych, a także uwzględnienie aspektów stworzenia niezbędnej infrastruktury dla mieszkańców, klientów, turystów i kuracjuszy.

STRATEGIA

9. OBSZARY STRATEGICZNE I PRIORYTETY DLA GMINY UŚCIE GORLICKIE

Pracę nad budową strategii rozpoczęto od zorganizowania seminarium roboczego w którym uczestniczyli reprezentanci miejscowej społeczności oraz przedstawiciele samorządu lokalnego. Na seminarium tym zostały wytyczone metodą większości głosów priorytetowe kierunki rozwoju gminy, kolejność priorytetów została ustalona i przedstawiona przez liderów reprezentujących mieszkańców w następującym układzie:

1. Turystyka
2. Rolnictwo
3. Lecznictwo uzdrowiskowe
4. Produkcja wód mineralnych
5. Drobną wytwórczość
6. Handel
7. Przetwórstwo drewna
8. Leśnictwo
9. Kultura i oświata

W trakcie konsultacji związanych z budową strategii rozwoju gminy uznano, że największe szanse stwarza turystyczno-uzdrowiskowy kierunek rozwoju gminy, który zapewni względnie najszybszy wzrost jakości życia mieszkańców, przy wykorzystaniu zasobów środowiska. Przyjęto, że główny nacisk położony zostanie na rozwój kilku form rekreacji i turystyki w gminie na bazie istniejącego potencjału naturalnego. Do głównych kierunków rozwoju turystyki zaliczono: lecznictwo uzdrowiskowe w Wysowej na bazie lokalnych zasobów wód mineralnych, zagospodarowanie zbiornika Klimkówka, turystykę konną na bazie Stadniny Koni Huculskich w Gładyszowie, sporty zimowe, turystykę pieszą, campingi, pola namiotowe, ścieżki rowerowe, agroturystykę.

Szczególnego uzasadnienia wymaga wyeksponowanie w formie głównego celu strategicznego konieczność unowocześnienia infrastruktury w gminie. Pełni ona bowiem rolę usługową względem społeczeństwa i gospodarki. Właśnie poziom infrastruktury w dużym stopniu będzie determinował poszczególne przedsięwzięcia gospodarcze ujęte w celach strategicznych. Dlatego też rozwój infrastruktury uznany został za ważny cel strategiczny.

Rolnictwo Gminy Uście Gorlickie weszło w okres transformacji, podobnie jak rolnictwo w innych regionach kraju, nie przygotowane do wymuszanych przez gospodarkę wolnorynkową standardów. Znaczne zasoby pracy w

gospodarstwach, lecz mała skala produkcji jest poważną barierą do uzyskiwania dobrych wyników ekonomicznych. W tej sytuacji przed miejscowymi producentami rolnymi stoi zadanie zwiększenia efektywności poprzez nowoczesne zarządzanie gospodarstwem w warunkach wolnego rynku, zwiększenie skali produkcji, polepszenie jakości, wystandaryzowanie towaru. Gospodarstwa rolnicze muszą przygotować się do sprostania konkurencji zarówno krajowej, jak i zagranicznej i to zarówno w zakresie jakości produkcji, jak i jej kosztów. Jednocześnie część osób dotychczas zatrudniona w rolnictwie będzie zmuszona do poszukania innych źródeł dochodu. W gminie istnieją duże możliwości rozwoju różnych form turystyki i od przedsiębiorczości społeczeństwa będzie zależeć w dużym stopniu ile powstanie nowych miejsc pracy i pozyskiwania źródeł dochodu. Kierunki przemian w rolnictwie wskazują na to, że warunkiem poprawy efektywności gospodarowania będzie wykorzystanie części istniejących czynników produkcji do uzyskania zwiększonej **wartości dodanej** poprzez przetworzenie, przechowywanie i zorganizowany zbył. Dotychczas znaczne ilości produktów opuszczają gminę bez uzyskania wartości dodanej, również z powodu obawy przed ryzykiem.

Rozwój gospodarczy niesie ze sobą konsekwencje degradacji środowiska naturalnego dlatego też w celach strategicznych przyjęto ochronę i zachowanie walorów przyrodniczych i kulturowych.

Wraz z rozwojem gospodarczym potrzebna jest coraz większa aktywność i zaangażowanie mieszkańców oraz przedsiębiorczość, szczególnie w sferze obsługi ruchu turystycznego. Rozwój drobnej wytwórczości, a zwłaszcza przetwórstwo drewna jest dużą szansą dla znacznej liczby osób, którzy potrafią wytworzyć wyroby, sprostające potrzebom klienta i wymaganiom rynkowym.

Uznano za niezbędne powołanie jednostki, która w ramach swoich głównych zadań będzie koordynować, wspierać, monitorować działania w zakresie realizacji strategii rozwoju gminy, a w szczególności inspirować i wspierać rozwój przedsiębiorczości. W wyniku dyskusji oraz w oparciu o doświadczenia uznano, że rolę taką będzie pełnić Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Gminy Uście Gorlickie. Koncepcję organizacyjną Stowarzyszenia wraz z uzasadnieniem powołania przedstawiono w dalszej części niniejszego opracowania.

Powołanie Stowarzyszenia ma znaczenie pierwszoplanowe dla powodzenia strategii, gdyż przewiduje się, że jednostka ta będzie odgrywać ważną rolę w realizacji wielu zadań a w szczególności tych które są zależne od przedsiębiorczości i wpłyną na gospodarczy rozwój gminy. Stowarzyszenie będzie wspierać interesy całej gminy i reprezentować na zewnątrz oraz wpływać pozytywnie na rozwój dialogu społecznego.

10. CEL STRATEGICZNY :

ROZWÓJ FUNKCJI TURYSTYCZNEJ I UZDROWISKOWEJ GMINY.

Rozwój funkcji turystycznej determinują takie czynniki, jak: walory turystyczne, dostępność komunikacyjna, stopień zagospodarowania turystycznego.

Gmina posiada potencjał umożliwiający rozwój różnych form turystyki i rekreacji. Głównym walorem turystycznym gminy jest malowniczy krajobraz górski z Parkiem Krajobrazowym Beskidu Niskiego, bogata szata leśna, rozległe łąki, pastwiska, źródła wód mineralnych w Wysowej, Stadnina Koni Huculskich w Gładyszowie, zbiornik wodny w Klimkówce, dziedzictwo kulturowe - liczne obiekty sakralne, cmentarze i krzyże przydrożne, istniejąca infrastruktura zagospodarowania turystycznego i uzdrowiskowego.

Na terenie gminy występują dwie popularne miejscowości turystyczne: Konieczna i Zdynia. W Koniecznej funkcjonuje przejście graniczne na Słowację, w Zdyni organizowana jest co roku "watra" - święto kultury łemkowskiej, która przyciąga Łemków z Polski, licznych krajów Europy, a także Ameryki.

Na bazie istniejącego potencjału na terenie gminy ustalono, że funkcje turystyczne gminy rozwijać się będą głównie wokół trzech ośrodków:

1. Wysowa Zdrój, gdzie występują bogate złoża wód mineralnych oraz infrastruktura, funkcjonują sanatoria i szpital oraz pensjonaty
2. Klimkówka, gdzie położony jest zbiornik wodny, teren w całości do zagospodarowania
3. Gładyszów, gdzie znajduje się Stadnina Koni Huculskich, z bogatą ofertą atrakcji turystycznych, rekreacyjnych i sportowych.

Tereny Beskidu Niskiego ze względu na walory krajobrazowe oraz słabą infrastrukturę szczególnie odpowiadają takim formom rekreacji czynnej jak: wycieczki piesze w góry, rajdy konne z wykorzystaniem bazy noclegowej i żywieniowej gospodarstw wiejskich, forma "bed and brekfest", coraz bardziej popularna turystyka, wycieczki rowerowe, narciarstwo także biegowe również lotniarstwo.

Cele dodatkowe:

- ♦ zmiana struktur zawodowych ludności z uwzględnieniem wartości środowiska przyrodniczego
- ♦ aktywizacja zawodowa mieszkańców poszczególnych wsi, zmniejszenie poziomu bezrobocia;
- ♦ stworzenie nowych miejsc pracy, realizacja obiektów usługowych, głównie z zakresu obsługi rekreacji, i urządzeń infrastruktury technicznej
- ♦ wykorzystanie istniejących obiektów.
- ♦ realizacja mieszkalnictwa w sposób nie naruszający ładu przestrzennego

10.1.CEL GŁÓWNY:

ROZWÓJ UZDROWISKA I REKREACJI W W YSOWEJ

Uzasadnienie

Lecznictwo uzdrowiskowe i usługi turystyczne prowadzone są w Uzdrowisku Wysowa. Wysowa posiada bogate zasoby naturalne o właściwościach leczniczych, zasoby wód mineralnych o różnorodnym składzie i właściwościach. Większość wysowskich wód to cenne, lecznicze szczawy alkaliczne. Atutem Wysowej są walory klimatyczne oraz szeroki wachlarz usług leczniczo-uzdrowiskowych i wypoczynkowych.

Na terenie Wysowej opisanych jest 14 ujęć wody, z tego 6-7 jest eksploatowanych: Aleksandra, Franciszek, Henryk, Bronisława, Józef, Anna, Stone. Do lecznictwa uzdrowiskowego w Wysowej kwalifikuje się niektóre choroby układu trawienego, oddechowego, moczowego, a także niedokrwistość wtórną, rekonwalescencję po przebytych chorobach, stany wyczerpania nerwowego i osłabienia ogólnego i inne.

Wysowa, poprzez Zakład Przyrodolecznicy, świadczy szeroki zakres zabiegów: kąpiel mineralną, kąpiel perełkową, masaż podwodny, bicze szkockie, kąpiele czterokomorowe, zawijania borowinowe, inhalacje indywidualne, magnetoterapię, światłolecznictwo, a także posiada Centrum Odnowy Biologicznej wyposażone w saunę, salę gimnastyczną z siłownią, suchy masaż.

Łącznie w sanatoriach, pensjonatach, ośrodkach wypoczynkowych i kwaterach prywatnych znajduje się około 900 łóżek. Są urządzenia sportowe, basen kąpielowy czynny w okresie letnim, kort tenisowy, wyciąg narciarski, pełna infrastruktura komunalna, wodociągi, kanalizacja, oczyszczalnie ścieków, baza gastronomiczna. Czynna jest rozlewnia wód mineralnych, rozlewająca wody mineralne "Wysowianka" i "Wodę Wysowską".

CELE CZĄSTKOWE:

LECZNICTWO UZDROWISKOWE I TURYSTYKA W WYSOWEJ ORAZ EKSPLOATACJA I PRODUKCJA WÓD MINERALNYCH.

- ♦ Rozwój infrastruktury uzdrowiskowej Uzdrowiska Wysowa poprzez realizację budownictwa pensjonatowego, jednorodzinne i usługowego.
- ♦ Optymalne wykorzystanie walorów leczniczych uzdrowiska Wysowa.
- ♦ Wykorzystanie wysokiej jakości wód mineralnych. Poszerzenie rynku wód mineralnych produkowanych w uzdrowisku Wysowa z regionalnego na ogólnopolski. Ważnym zadaniem w tym zakresie będzie promocja, walorów leczniczych wód mineralnych rozlewanych w rozlewni uzdrowiska, rozbudowa i modernizacja rozlewni wód mineralnych, poszukiwanie inwestora strategicznego, pozyskiwanie dodatkowych ilości wód mineralnych nadających się do butelkowania.

Zadania:

Pozyskanie klientów powtórnych jest niezbędną składową powodzenia założeń rozwoju, turystyka z definicji jest działalnością usługową a jakość świadczonych usług decyduje o tym, czy klient będzie chciał wrócić w to samo miejsce czy też nie.

Przygotowanie oferty dla inwestorów, pokazanie im korzyści oraz umożliwienie wykonania inwestycji może przyczynić się do rozwoju infrastruktury uzdrowiska.

Rozwój turystyki wymaga skoordynowanych działań różnych zainteresowanych podmiotów na poziomie gminy i rejonu. Konieczne jest długofalowe spojrzenie na problemy rozwoju turystyki, dostosowanie wachlarza usług do potrzeb klientów.

WYSOWA w strategii rozwoju pełni i będzie pełnić funkcję uzdrowiska, gdzie podstawowym produktem są wody mineralne - szczawy alkaliczne.

Wokół tego rozwijać się będą w dalszym ciągu:

- usługi sanatoryjne jako środek w leczeniu chorób przewodu pokarmowego i nerek,
- usługi hotelarskie,
- usługi gastronomiczne wraz z wodami mineralnymi, które wpływają na lepsze trawienie,
- usługi campingowe, ścieżki zdrowia,
- usługi lecznicze - kąpiele,
- usługi kosmetyczne,
- sport, tenis na korcie tenisowym w Wysowej przy PPU.

Podniesienie standardu usług z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego, udoskonalanie bazy zabiegowej, dalszy rozwój współpracy naukowej w zakresie nefrologii i diabetologii są ważnym zadaniem w strategii rozwoju uzdrowiska.

Promocja zdrowia - filmy, podjęte rozmowy z FAPA.

.Zadanie	Odpowiedzialny	Finansowanie
modernizacja parku zdrojowego rozszerzonego o: • ścieżki zdrowia, urządzenie zieleni uzdrowiskowej • boisko piłkarskie, • boisko do siatkówki, • boisko do koszykówki	PPU, Urząd Gminy	PPU i inne podmioty
wybudowanie pijalni wód	PPU, Urząd Gminy	PPU + Gmina + inne podmioty
budowa i modernizacja parkingów przy wejściu do parku , dokończenie - około 20 stanowisk, przy starym ujęciu wody , powyżej 20 stanowisk	PPU, Urząd Gminy	PPU i Urząd Gminy

Infrastruktura: modernizacja wodociągu komunalnego, modernizacja oczyszczalni przebudowa kotłowni poprawa jakości usług gastronomicznych i rozrywkowych	Urząd Gminy i środki pomocowe
Budowa amfiteatru: lokalizacja projektu, realizacja inwestycji	Urząd Gminy , ewentualny udział Sanatoriów i innych podmiotów
utrzymanie zieleni: przy prywatnych posesjach, place, ciągi dróg, teren między sanatoriami "Beskid", "Chemik" i "Biawena" wokół drogi na Hutę Wysowską	Gmina i właściciele
Ujęcia wody mineralnej - w dalszej perspektywie ewentualna prywatyzacja i dodatkowe odwierty	Użytkownicy
Basen kąpielowy na potoku Szumak w Wysowej w okresie letnim	Dodatkowymi dochodami dla gminy będzie taxa klimatyczna

CEL CZĄSTKOWY: DYSTRYBUCJA WÓD MINERALNYCH

Dystrybucja wód mineralnych, powinna zostać opracowana nowa forma opakowania, butelki o różnej pojemności oraz wzór etykiety łatwo rozpoznawalnej i odróżniającej się od innych, konkurencyjnych, która również poinformuje klienta o korzyściach z nabycia wody "Wysowianki" i "Wody Wysowskiej".

Zadania:

Zwiększyć sprzedaż wód mineralnych butelkowanych.

Promować walory zdrowotne lokalnych wód mineralnych oraz elementy wyróżniające.

Uczestnicy projektu

Państwowe Przedsiębiorstwo Uzdrowisk, Urząd Gminy, pozyskanie inwestorów sektora prywatnego, którzy inwestować będą w obiekty, urządzenia i usługi oraz inne rodzaje działalności, odpowiadające potrzebom tego terenu, jak: bary, kawiarnie, obiekty sportowe itp. W obsłudze turystów będą uczestniczyć mieszkańcy poprzez zaangażowanie w prace usługowych oraz zaangażowanie własnych środków., co w efekcie stanowić będzie uzupełniające źródło dochodów.

Koszty i źródła finansowania

Podstawowymi źródłami finansowania będzie kapitał inwestorów sektora prywatnego, środki finansowe PPU, budżet gminy, zaangażowani w przedsięwzięcie mieszkańcy. Należy poczynić starania o pozyskanie sponsorów.

10.2 CEL GŁÓWNY:

ROZWÓJ GÓRSKIEJ TURYSTYKI KONNEJ I JEŹDZIECTWA NA BAZIE STADNINY KONI HUCULSKICH W GŁADYSZOWIE

Uzasadnienie

Na bazie Stadniny Koni Huculskich w Gładyszowie, wsi położonej u stóp Magury Małastowskiej, obecnie rozwija się górska turystyka konna. Stado koni huculskich liczy około 200 sztuk klaczy, źrebiąt i ogierów. Gospodarstwo zajmuje powierzchnię 700 ha użytków rolnych. Hodowla koni huculskich, największa w Europie jest podstawowym kierunkiem działalności tej jednostki, która posiada doskonale tereny do uprawiania turystyki jeździeckiej. Opracowany został program planowego rozwoju tej gałęzi turystyki, przy współpracy z Jeździeckim Klubem Turystyki Górskiej PTTK w Nowym Sączu.

Wzorując się na krajowych tradycjach i doświadczeniach turystyki kwalifikowanej w krajach zachodnich, zostały wytyczone pierwsze w Polsce szlaki konnej turystyki wokół Stadniny. Jest ich obecnie około 100 km, docelowo 500 km. W oparciu o agroturystyczne bazy noclegowe w Hańczowej, Owczarach, Przysłupiu, Wysowej, Zdyni i Radocynie powstała możliwość prowadzenia wielodniowych rajdów konnych. Szlaki konne wytyczone są w ten sposób, aby w połączeniu ze szlakami turystyki pieszej i istniejącymi drogami utworzyć sieć tras rajdowych. W oparciu o istniejącą bazę Stadniny Koni Huculskich, która świadczy szeroką gamę usług można urządzać wycieczki w formie jedno do sześciodniowych rajdów, zimą - kuligi, latem - obozy jeździeckie, naukę jazdy konnej w ośrodku własnym w Gładyszowie i Wysowej, przejażdżki konne wierzchem i w zaprzęgu. Działalność ta jest uwarunkowana stworzeniem bazy noclegowej.

Szlaki turystyczne oraz drogi śródpolne i leśne zostały wykorzystane przy wyznaczaniu tras konnych mogących również służyć turystyce górskiej rowerowej i narciarstwu biegowemu. Dotychczas oznakowano 120 km tras konnych, rozpoczynających się w Gładyszowie.

- Trasa I - prowadzi drogą śródpolną do szlaku niebieskiego na Magurę Małastowską i z powrotem drogą leśną do Stadniny.
- Trasa II - Bobrowisko na Krzywym Potoku - zbocze Magury Małastowskiej - szlak żółty - Przysłup - grzbietem do Kunkowej - dolina Przysłupianki - zalew na Klimkówce - Kiczera (610m) - Regetów - Smerekowiec - Bobrowisko - Stadnina.
- Trasa III - szlak czerwony - Kamienny Wierch (701m) - Czama (703 m) - wzdłuż Wisłoki - Nieznajowa - Wołowiec - szlak czerwony - Krzywa Gładyszów
- Trasa IV - łącznik między trasą II i III - drogą z Regetowa Niżnego do Wyżnego - Zdynia - Popowe Wierchy (684) - szlak czerwony - trasa III.

- Trasa V - Magura Małastowska - szlak niebieski - Ostry Dział (664 m) - Owczary - Małastów - Pstrążne - Wapienne.
- Trasa VI - łącznik między Hańczową a trasą II - na przełęcz pod Kiczerką (625 m) - Skwirtne - trasa II.
- Trasa VII - szlak czerwony - Wertyżne - wąwóz Wertyżnianki - Banica koło Izb.
- Trasa VII A - Ropki - przełęcz pod Oстрыm Wierchem (938 m) - Bieliczna - Izby - szlak czerwony - drogą do szlaku niebieskiego.
- Trasa VIII - łącznik do szlaku niebieskiego, Regetów Niżny - Regetów Wyżny.
- Trasa IX - baczówka PTTK w Bartnem - szlak czerwony - Majdan - Świątkowa - potok Krokowy - Wołowiec - trasa III.

Zadania:

Do dalszego przyjętego rozwoju turystyki i rekreacji konnej niezbędne są:

- inwestycje w zakresie:
budowy dróg w Gładyszowie (częściowo zrealizowano w 1996 r.),
telefonizacji (częściowo zrealizowano w 1997 r.),
zaplecza hotelowo - gastronomicznego,
zaplecza dla jeździectwa, kryta ujeżdżalnia, plac do nauki jazdy konnej, plac przeszkodowy
- szkolenie miejscowej ludności w zakresie agroturystyki, marketingu, estetyki zagród wiejskich,
- promocja i rozwój kultury oraz zachowanie i wyeksponowanie dziedzictwa kulturowego swojego regionu.

TURYSTYKA KONNA

zadania	odpowiedzialni
Rozwój bazy rekreacji i sportów jeździeckich , oferta usługowa, wytyczone trasy konne	Stadnina w Gładyszowie i Hańczowej
Organizacja i rozwój form rekreacji : Kuligi, dorożki, nauka jazdy , powożenie i wierzchem, Dni Huculskie, kalendarz ogólnokrajowy imprez	Stadnina w Gładyszowie i Hańczowej
Do zrealizowania:	
Docelowo - <i>utworzenie ośrodka hipoterapii, forma lecznicza</i>	na podstawie programu FAPA dla stadniny w Gładyszowie,
Materiały promocyjne	zarząd Stadniny
Zawody hippiczne, aukcja, pokazy hodowlane, pogoń za lisem.	zarząd Stadniny
Konieczny rozwój bazy noclegowo-gastronomicznej w Gładyszowie	Zarząd Stadniny, prywatni przedsiębiorcy.
Oczyszczalnia ścieków i kompleksowa kanalizacja przy ośrodku w Gładyszowie	Zarząd Stadniny, Urząd Gminy Koszt około 400-500 tys. zł. Finansowanie: ewentualnie środki z nagród jakie otrzymała gmina, środki pomocowe Fund. Ochrony Środowiska
Kompleksowa telefonizacja w Gładyszowie	Telekomunikacja Polska S.A.

Uczestnicy projektu

Stadnina Koni "Gładyszów" , Stadnina Koni w Hańczowej, Urząd Gminy, mieszkańcy, prywatni przedsiębiorcy.

Realizacja programu rozwoju turystyki konnej i sportów konnych, wzbudza zainteresowanie końmi, przyciąga turystów. W obsłudze turystów będą uczestniczyć mieszkańcy poprzez zaangażowanie w pracach usługowych, co stanowić będzie uzupełniające źródło dochodów gospodarstw domowych.

Koszty i źródła finansowania

Podstawowymi źródłami finansowania będzie budżet gminy i środki Stadniny Koni Huculskich "Gładyszów" spółka z o.o. , Stadniny Koni w Hańczowej, zaangażowani w przedsięwzięcie mieszkańcy. Należy poczynić starania o pozyskanie sponsorów.

10.3. CEL GŁÓWNY:

ROZWÓJ TURYSTYKI I REKREACJI WOKÓŁ ZBIORNIKA WODNEGO W KLIMKÓWCE

Cele cząstkowe: Rozwój turystyki i sportów wodnych wokół zbiornika w Klimkówce.

Uzasadnienie:

Budowa zbiornika wodnego w Klimkówce o powierzchni około 3 km² stworzyła możliwość rozwoju turystyki i sportów wodnych na tym obszarze. Aktualny opracowany w 1996 roku i zatwierdzony plan zagospodarowania przestrzennego obrzeży zbiornika, pozwoli w sposób racjonalny realizować program zagospodarowania turystycznego obrzeża, przy zachowaniu wszystkich walorów środowiska przyrodniczego.

Zadania :

Zadaniem gminy jest stworzenie dla tego obszaru warunków do podejmowania działalności gospodarczej w sferze usług turystycznych. Wymaga to znacznych nakładów inwestycyjnych na budowę ujęć wody, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, urządzeń zasilania energetycznego, dróg dojazdowych, telefonizacji. .

Tereny w otoczeniu zbiornika przeznaczone są pod takie usługi, jak; pola biwakowe, przystanie, parkingi, obiekty handlowo-gastronomiczne i hotelowe. Uzbrojenie terenów jest warunkiem pozyskania inwestorów sektora prywatnego, którzy inwestować będą w obiekty i urządzenia usługowe oraz inne rodzaje działalności, odpowiadające potrzebom, jak: wypożyczalnia sprzętu wodnego, przystanie, parkingi, pola biwakowe, bary, kawiarnie, obiekty sportowe itp.

Gmina dysponuje terenami przeznaczonymi pod określone rodzaje zabudowy, które w najbliższym okresie przygotuje do sprzedaży , powierzchnie zostały sprywatyzowane w wyniku zwrotów byłym właścicielom wcześniej wywłaszczonym.

Zalew Klimkówka jest terenem, wokół którego będzie się rozwijać turystyka i rekreacja wodna. Dla rozwoju tego potrzebna jest infrastruktura typu: pole namiotowe, domki campingowe, pensjonaty, gastronomia, sprzęt do uprawiania sportów wodnych.

CELE CZĄSTKOWE: ZATRZYMANIE TURYSTY PRZEZ CHOCIAŻBY KILKA DNI

zadania :

- Urządzenie pól namiotowych i wyposażenie ich w energię elektryczną, wodę bieżącą, prysznice, umywalnie, kanalizację, ekologiczną oczyszczalnię ścieków, parking samochodowy, ogrodzenie.
- wybudowanie domków campingowych, również 2-pokojowych z kuchnią, sanitariatami, wodą bieżącą, architektonicznie wkomponowanych w krajobraz, z drogą dojazdową, z alejkami, miejscami postojowymi dla samochodów, placem zabaw.
- wybudowanie i wyposażenie pensjonatów 5-6 pokojowych, łazienkami, i wspólną kuchnią, typu "rodzinnego"
- stworzenie zaplecza gastronomicznego, restauracji o dobrym standardzie, która będzie serwować całodienne wyżywienie oraz punktów małej gastronomii z miejscami siedzącymi, z zapleczem sanitarnym, które będą podawać dania barowe, napoje zimne, gorące, lody.
- zorganizowanie innych usług turystycznych takich, jak: utwardzonej plaży, wyznaczenia miejsc do kąpieli dla dzieci, zamontowania boi, wytyczenia miejsc pod ognisko, wypożyczalnia sprzętu wodnego i plażowego, kajaków, żaglówek kabinowych, desek surfingowych, rowerów wodnych, leżaków, parasoli,
- utworzenia jednostki posterunku ratownictwa wodnego, zatrudnienia ratowników wodnych, urządzenie wypożyczalni sprzętu ratownictwa wodnego jak łapaki, koła ratunkowe
- stworzenie jednostki nauki pływania z możliwością zdobywania kwalifikacji pływackich,
- utworzenie punktu informacyjnego, który będzie informował klientów o możliwościach zakwaterowania, standardzie noclegów, możliwościach wyżywienia oraz kosztach pobytu, atrakcjach turystycznych, krajobrazowych, i kulturowych "co warto zwiedzić", rozkładzie jazdy PKS, PKP z Gorlic, przyjmowaniem poczty, z telefonem,
- rozwinięcie form promocji, foldery rozprowadzane na terenie kraju i gminy, widokówki, tablice informacyjne w promieniu 50-100 km od zalewu, informacja w przewodniku turystycznym Polski Połudnowo-Wschodniej i ogólnokrajowym, programy reklamowe w TV lokalnej - Kraków, Rzeszów, informacje w biurach turystycznych w większych miastach i sąsiednich, mapa terenu i okolicy ze szlakami turystycznymi i atrakcyjnymi miejscami do zwiedzania.

Zadania:

Z uwagi na doskonałe warunki do uprawiania kajakarstwa, żeglarstwa, spływów na tratwach, windsurfingu czyli tzw. sportów białych, na zalewie w Klimkówce, gdzie obecnie działają trzy wypożyczalnie sprzętu wodnego planowana jest dalsze wyposażenie w nowoczesny i atrakcyjny sprzęt. Uatrakcyjni to miejsca pobytu na wypoczynku i spowoduje zwiększenie zainteresowania terenem gminy. Do wykonania koniecznych zadań należą:

- ♦ aktualizacja planu, uregulowanie spraw własnościowych jest to bardzo ważne zadanie, ewentualny wykup ziemi pod infrastrukturę i na cele środowiskowe
- ♦ stworzenie systemu preferencji dla właścicieli prywatnych i inwestorów z terenu gminy,
- ♦ infrastruktura:
 - * wodociągi,
 - * kanalizacja,
 - * oczyszczalnia ścieków
 - * stacja "trafo", realizacja przez Zakład Energetyczny

Zadanie	Odpowiedzialny	Terminy	Finansowanie
Pozyskać inwestorów: * oferta w US-WEST, * internet * oferty do znanych finansistów	1. Właściciele 2. Urząd Gminy 3. Stowarzyszenie CIT	od zaraz do końca 1998 roku	Urz. Gminy 2000 PLN Inne - ok. 6000 PLN
Aktualizacja "planu" oraz uregulowanie własności	Urząd i Rada Gminy	1998/1999	Urz. Gminy 100000 PLN
Wykup ziemi pod infrastrukturę komunalną	Urząd Gminy	1998 1999	Urz. Gminy 200000 PLN Urz. Gminy 200000 PLN
System preferencji dla właścicieli: * zwolnienie z podatku lokalnego, * uzbrojenie terenu (część na koszt gminy), * wspólna promocja (część pokrycia kosztów), * infrastruktura techniczna (podniesienie wartości działki), * porozumienia, konsultacje * informacje dla właścicieli	Urząd Gminy		

Uczestnicy projektu

Inwestorzy sektora prywatnego z zewnątrz oraz przedsiębiorczość mieszkańców gminy, którzy inwestować będą w obiekty, urządzenia i usługi, spółki oraz inne rodzaje działalności, odpowiadające potrzebom tego terenu, jak: wypożyczalnia sprzętu wodnego, przystanie, parkingi, pola biwakowe, bary, kawiarnie, obiekty sportowe. W obsłudze turystów będą uczestniczyć mieszkańcy, poprzez zaangażowanie w pracach usługowych, co stanowić będzie uzupełniające źródło dochodów. Funkcję animacyjną i koordynującą spełniać będzie Urząd Gminy i Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Gminy Uście Gorlickie.

Koszty i źródła finansowania

Podstawowymi źródłami finansowania będzie kapitał inwestorów sektora prywatnego, budżet gminy, spółki zaangażowanych w przedsięwzięcie mieszkańców, środki pomocowe PHARE, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Fundusz Ochrony Środowiska (narodowy, gminny, wojewódzki), Europejska Fundacja Rozwoju Wsi Polskiej, inne. Środki prywatne i gminne będą wynosiły około 50% ogólnych kosztów. Należy poczynić starania o pozyskanie sponsorów.

10.4 CEL GŁÓWNY: ROZWÓJ TURYSTYKI GÓRSKIEJ

CEL CZĄSTKOWY: TURYSTYKA PIESZA.

Uzasadnienie :

Na terenie gminy znajdują się dobrze oznakowane szlaki turystyki pieszej,

- Czerwony: Mochnaczka - Hańczowa - Kozie Żebro - Wołowiec - Bartne (11 godz.)
- Zielony: Stróże - Szymbark - Magura Małastowska (5 godz.)
- Niebieski: Grybów - Chełm - Hańczowa - Ropki - Wysowa Konieczna - Dębi Wierch - Nowy Łupków (14 godz.)
- Żółty: Sucha Homola - Uście Gorlickie - Magura Małastowska (5 godz.).

Wszystkie szlaki prowadzą przez wzniesienia, lasy, wzdłuż rzek i strumieni.

Koncepcja ogólna

Turystyka piesza jest i będzie nadal najważniejszą formą turystyki.

Szlaki należy poprawić, by zapewniały bezpieczeństwo i wygodne warunki wypraw, w tym zakresie należy wykonać tablice informacyjne dla turystów z informacją o szlakach turystycznych, opisać punkty widokowe, zbudować szalety publiczne i zapewnić wysoki standard sanitarny, zorganizować nowe pola biwakowe w Wysowej i Klimkówce. Ponadto dać informację o możliwościach noclegów i ich standardzie oraz możliwościach wyżywienia.

Zadania:

Spowodować, aby turyści uprawiający formę czynnego odpoczynku, którzy pokonują pieszo znaczne odległości w terenach górskich, pozostawali na odpoczynek na terenie gminy. Należy w związku z tym zapewnić warunki noclegów i wyżywienia oraz określić standard. Wziąć pod uwagę to, że przede wszystkim z tej formy wypoczynku korzystają ludzie młodzi i nie wymagający komfortowych warunków, a raczej odpowiedniego stylu wypoczynku w czystym, świeżym i zdrowym otoczeniu.

TURYSTYKA PIESZA

Zadania	Wykonawca
Sanitariaty przy szlakach turystycznych	Urząd Gminy, Wojewoda (budżet)
Zadaszenia, utworzenie schronienia przy szlakach	Urząd Gminy, Wojewoda (budżet)
Organizacja punktów widokowych zadaszenie, tablice informacyjne, ławeczki, wieże	PTTK, Nadleśnictwo, Stowarzyszenia
Tablice informacyjne na terenie Gminy również z informacją medyczną	PTTK, Nadleśnictwo, Stowarzyszenia

Koszty i źródła finansowania

Podstawowymi źródłami finansowania będzie budżet gminy i zaangażowani w przedsięwzięcie mieszkańcy. Należy poczynić starania o pozyskanie sponsorów.

CEL CZĄSTKOWY: TURYSTYKA ROWEROWA**Uzasadnienie:**

Trasy rowerowe pokrywają się z trasami jazdy konnej obecnie istnieją więc dwie wyznaczone trasy do jazdy terenowej na rowerach górskich:

- Pętla Wysowa w Dolinie Łopacińskiego - Kozie Żebro - Wysowej, posiada długość 6 km
- Trasa z Krynicy przez Mochnaczkę Niżną do Uścia Gorlickiego, posiada długość około 40 km.

Koncepcja ogólna

Turystyka rowerowa jest rozszerzeniem oferty turystycznej dla gminy i możliwością zdobycia segmentu rynku w postaci odbiorców, którzy amatorsko uprawiają jazdę rowerem. Krajobraz pasm górskich oraz ukształtowanie terenu predystynują gminę do tej formy turystyki. W związku z tym promocja winna iść w kierunku poinformowania o istniejących możliwościach wykorzystania istniejących tras rowerowych, wyeksponowania korzyści, możliwościach skorzystania z noclegu i wyżywienia na terenie gminy. W tym zakresie należy wykonać tablice informacyjne dla turystów z informacją o szlakach turystycznych i miejscach do

zwiedzania. Ponadto dać informację o możliwościach noclegów i ich standardzie oraz możliwościach wyżywienia.

Zadania:

TRASY ROWEROWE - Rowery górskie

zadania	odpowiedzialny	finansowanie
• oznakowanie i naniesienie tras na mapy, • informacja i promocja poprzez tablice, przewodniki turystyczne, mapy, informacja regionalna • współpraca z Unią Gmin i inne, • włączenie do systemu tras w gminach sąsiednich, • uwzględnienie połączenia z gminami przygranicznymi , porozumienie, wytyczenie tras, • docelowo wypożyczalnia + serwis	Gmina, PTTK, PZKOZ, Stowarzyszenia	Gmina i inne źródła

Baza noclegowa i gastronomiczna, służąca innym formom turystyki może być wykorzystana dla potrzeb turystyki rowerowej. Konieczne jest wytyczenie szlaków dla turystyki rowerowej na terenie gminy Uście Gorlickie i gmin sąsiadujących.

Koszty i źródła finansowania

Podstawowymi źródłami finansowania będzie budżet gminy i zaangażowani w przedsięwzięcie mieszkańcy. Należy poczynić starania o pozyskanie sponsorów.

CEL CZĄSTKOWY: SPORTY ZIMOWE

Uzasadnienie

Teren wybitnie nadaje się do uprawiania narciarstwa klasycznego.

Czynne są dwa wyciągi narciarskie w Wysowej obok sanatorium "Glinik" długość ok. 400m i w Gładyszowie przy Stadninie Koni.

Zadania:

Trasy zjazdowe i biegowe. Planowana jest budowa dwóch tras i wyciągów, jednego w Hucie Wysowskiej, gdzie długość trasy będzie wynosiła 1000 m oraz w Uściu Gorlickim na Polanie o długości 600 m, jako trasy zjazdowo-rekreacyjne dla uprawiania narciarstwa rodzinnego.

SPORTY ZIMOWE

Zadanie	Odpowiedzialny	Finansowanie
Przyciągnąć turystów poprzez promocję i organizowanie zawodów, imprez	Stowarzyszenia, Urząd Gminy	Stowarzyszenia, Urząd Gminy, przedsiębiorcy
Zimowe wykorzystanie kwater	mieszkańcy, wspólna promocja	mieszkańcy, przedsiębiorcy
Budowa wyciągu w Wysowej	Urząd Gminy	przedsiębiorcy lokalni inwestorzy z zewnątrz
Trasy biegowe: Wysowa-Hańczowa, Gładyszów, Uście Gorlickie, Izby Zakup sprzętu do szkół + nauka jazdy, szkolenie	Urząd Gminy, Nadleśnictwo i inni właściciele, Polski Związek Narciarski o/Nowy Sącz, Stowarzyszenia	Urząd Gminy i Polski Związek Narciarstwa
Budowa wyciągu i tras zjazdowych: przejęcie gruntu przez Gminę od Nadleśnictwa, nieodpłatnie, koszt odszkodowań za przedwczesny wyręb lasów.	Zakłady przemysłowe i inni właściciele (ewentualnie spółka z Gminą)	Inwestor, koszt wyciągu minimum 100 tys. PLN, ewentualnie 300-400 tys. PLN
Dojazd i parkingi	Grunt Gminy	Urządzenie-użytkownik
Gastronomia	Inicjatywa prywatna	
Wypożyczenie techniczne wyciągu i utrzymanie tras	Użytkownik	
Informacje i promocja	Gmina, Stowarzyszenie, przedsiębiorcy	

Koszty i źródła finansowania

Podstawowymi źródłami finansowania będzie kapitał inwestorów sektora prywatnego oraz zaangażowani w przedsięwzięcie mieszkańcy. Należy poczynić starania o pozyskanie sponsorów.

CEL CZĄSTKOWY: INNE FORMY CZYNNEGO WYPOCZYNYKU Z WYKORZYSTANIEM ZASOBÓW NATURALNYCH

Uzasadnienie:

Teren gminy jest zasobny w atrakcyjne miejsca grzybobrania, polowania, wędkowania, uprawiania sportów na lotniach i paralotniach.

Koła łowieckie: z uwagi na duże obszary leśne i zasobne w zwierzynę na terenie gminy prowadzona jest gospodarka łowiecka poprzez cztery obwody łowieckie, koła łowieckie "Dzik", "Rosomak" oraz Nadleśnictwo Łosie w większości są to polowania dewizowe na jelenia karpackiego, dzika, rysia.

Znaczne powierzchnie lasów obfitują w runo leśne, a szczególnie grzyby.

W rzekach, potokach oraz w zbiorniku wodnym w Klimkówce występuje obficie pstrąg tęczowy i potokowy, troć, kleń, lipień, brzana, karaś i okoń. Konfiguracja terenu pozwala na uprawianie sportu na lotni i paralotni ze szczytu Lackowa.

Zadania: Ważnym zadaniem jest wypromowanie i pokazanie możliwości wykorzystania zasobów środowiska do czynnego wypoczynku. Poszerzy to segment odbiorców oferty gminy i spowoduje zwiększenie liczby klientów, którzy będą chcieli powracać.

Koszty i źródła finansowania

Podstawowymi źródłami finansowania będzie budżet Urzędu Gminy, Koła Łowieckie, oraz sponsorzy.

CEL CZĄSTKOWY: ORGANIZOWANIE PODMIOTÓW ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI TURYSTYCZNE I REKREACYJNE

Uzasadnienie

Brak jest biura usług turystycznych oraz biura podróży. Najbliższa Agencja Turystyczna znajduje się w Gorlicach i prowadzi obsługę w rejonie.

Usługi TAXI prowadzi firma prywatna, p. Leszek Bąk z Hańczowej, transport autobusowy może zapewnić Zespół Szkół Rolniczych w Hańczowej poprzez formę wynajmu autobusu.

Dorożki i sanie można na terenie gminy wynająć w miejscowościach Wysowa, Gładyszów i Hańczowa, wynajem prowadzi Stadnina Koni Huculskich w Gładyszowie oraz Stadnina Koni "Połonina" w Hańczowej.

Zadania:

Celowe jest stworzenie podmiotu, który będzie zajmował się informacją rynkową, dotarciem z ofertą do klienta oraz będzie miał rozeznanie w zakresie zmieniających się i powstających coraz to nowych potrzebach klientów.

URZĄDZENIE PÓL NAMIOTOWYCH

Zadania	Do zrealizowania	Finansowanie
Pola namiotowe istniejące: Czerna, Wysowa, Gładyszów, Konieczna, Zdynia, Regetów	• należy doposażyć , podnieść standard, • potrzeba komercjalizacji, • informacja i promocja • zagospodarowanie otoczenia Klimkówki	użytkownicy, Gmina, Stowarzyszenia
Pola namiotowe projektowane: Izby, Kunkowa.	teren jest wyłączony własność Gminy, • znaleźć użytkowników, • wyposażać , urządzić sanitariaty, • preferencje i pomoc finansowa dla użytkowników i tych, którzy będą chcieli inwestować	Urząd Gminy, Stowarzyszenia, Nadleśnictwo, Dyrekcja Parku.

URZĄDZENIE CAMPINGÓW

zadania	odpowiedzialny
<u>istniejące:</u> jeden w Uściu Gorlickim, dwa w Wysowej, należy utrzymać wysoki standard i czystość w otoczeniu	właściciel campingów
<u>Planowane:</u>	
• Klimkówka - ilość i zakres według planu zagospodarowania przestrzennego zbiornika	Podmioty użytkujące i właściciele
• Wysowa - zagospodarowanie istniejących i rozbudowa	Podmioty użytkujące i właściciele
• Gładyszów - pilna potrzeba zbudowania nowego obiektu	Prywatny inwestor
<u>Zadania w zakresie organizacji campingów:</u>	
• zainteresować lokalnych inwestorów, • wykorzystać i zabezpieczyć środki pomocowe, • inne preferencje, kredyty, pożyczki, użyczenie gruntów według stawek preferencyjnych	Urząd Gminy , Stowarzyszenia.

Koszty i źródła finansowania

Podstawowymi źródłami finansowania będzie kapitał inwestorów sektora prywatnego, zaangażowani w przedsięwzięcie mieszkańcy. Należy poczynić starania o pozyskanie sponsorów.

10.5. CEL GŁÓWNY: AGROTURYSTYKA

Uzasadnienie:

W oparciu o posiadane przez gminę walory przyrodnicze i istniejącą bazę gospodarstw agroturystycznych, należy stworzyć urozmaiconą ofertę zaspokajającą potrzeby wypoczynku w środowisku pozamiejskim, w bliskości z przyrodą, tradycją kulturową, zwyczajami i systemem wartości małych społeczności wiejskich. Taka turystyka może być realizowana jako agroturystyka, goszczenie turystów w gospodarstwach rolników, baza noclegowa oraz proponowanie jednocześnie turystom posiłków domowych, "zdrową" żywność z własnego gospodarstwa, potrawy kuchni regionalnej.

"Program rozwoju turystyki wiejskiej" dla województwa nowosądeckiego, obejmuje docelowo wszystkie gospodarstwa z terenu gminy.

CEL SZCZEGÓŁOWY: ORGANIZOWANIE GOSPODARSTW AGROTURYSTYCZNYCH

Zadania:

- utworzenie podmiotu organizującego gospodarstwa i zamieszczenie ich w Katalogu Agroturystycznym
- przygotowanie mieszkańców do profesjonalnej obsługi agroturystycznej,
- przygotowanie młodzieży, uczniów Zespołu Szkół Rolniczych w Hańczowej poprzez wprowadzenie specjalizacji z zakresu agroturizmu do programu szkolnego, szkolenia organizowane przez ODR
- Utworzenie specjalnej oferty dla dzieci
- Wykorzystanie obiektów na terenie gminy, również w pobliżu Stadniny Koni Huculskich, w celu przyjmowania dzieci na kolonie, obozy, zielone szkoły. Takie centrum dziecięce powinno umożliwiać przebywającym w nim dzieciom, poznanie życia na wsi i wpojenie nawyków bytowania w harmonii z przyrodą.

Uczestnicy:

Gospodarstwa agroturystyczne, Zarząd Stadniny Koni Huculskich w Gładyszowie, Urząd Gminy, Zespół Szkół Rolniczych w Hańczowej, ODR

Źródła finansowania: Środki własne, środki pomocowe, pomoc w promocji ze strony Urzędu Gminy.

11. CEL STRATEGICZNY: POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

11.1. CEL GŁÓWNY: OCHRONA ZDROWIA

Uzasadnienie:

Na terenie gminy funkcjonują cztery ośrodki zdrowia, szpital sanatoryjny, trzy gabinety stomatologiczne wyposażone, lecz wymagające doposażenia, w tym tylko jeden czynny w Uściu Gorlickim. Pozostałe dwa gabinety, w Wysowej i Snietnicy, są okresowo nieczynne ze względu na brak stomatologa, nie ma chętnych na pracę w tym rejonie, pomimo starań ze strony Urzędu Gminy. Według przyjętych norm w gminie powinno być zatrudnionych trzech lekarzy, w związku z tym w przyszłości może powstać problem zwolnień pracowników służby zdrowia na terenie gminy. Według opinii społeczeństwa i nauczycieli szkół, zaniedbana jest kontrola i możliwości korekty postawy i wad kręgosłupa u dzieci i młodzieży, ograniczone są możliwości prowadzenia gimnastyki korekcyjnej. Społeczeństwo wykazuje niezadowolenie ze świadczonych usług lekarskich, a w szczególności z godzin pracy gabinetów lekarskich. Lekarze w godzinach przedpołudniowych są nie wykorzystani z uwagi na fakt, że w godzinach tych zajęta pracą jest znaczna część mieszkańców, natomiast w godzinach popołudniowych lekarze już nie pracują.

Zadania:

1. Szersze wykorzystanie specjalistów zatrudnionych w uzdrowisku dla ogółu społeczeństwa, które wiąże się z udostępnieniem gabinetów lekarskich specjalistów i gabinetów zabiegowych dla mieszkańców gminy.
2. Poprawa dostępności do niektórych usług lekarskich a zwłaszcza stomatologa zarówno dla dorosłych, jak i profilaktyki dla dzieci.
3. Poprawa organizacji służby zdrowia o poszerzonym zakresie usług i czasu świadczenia usług powinna opierać się o wiodący Ośrodek Zdrowia w Uściu Gorlickim, czynny od godzin rannych do wieczornych.
4. Niezbędne jest stałe doposażanie i unowocześnianie gabinetów lekarskich.
5. Konieczna jest niezwłoczna zmiana godzin pracy lekarzy zamiennie na popołudniowe i wieczorne.
6. Zorganizowanie lepszej dostępności do analiz i badań laboratoryjnych.
7. Dobrze zorganizowana służba lekarska na terenie gminy może poszerzyć swój obszar oddziaływania i być wykorzystana do świadczenia usług również dla turystów, którzy czasowo przebywają na terenie gminy.

Odpowiedzialni: Kierownik ZOZ na terenie gminy, Urząd Gminy, Dyrekcja Uzdrowiska.

Gmina posiada zawarte porozumienie z wojewodą na prowadzenie Ośrodków Zdrowia, potrzebna jest decyzja Rady Gminy, czy porozumienie w dalszym ciągu podtrzymać.

Koszty i źródła finansowania

W ważnym problemie jaki istnieje na terenie gminy pomóc może również polityka gospodarcza kraju i reformy w odniesieniu do służby zdrowia.

Urząd Gminy ponosi roczne wydatki około 80 000 zł na utrzymanie ośrodków zdrowia, jest to zbyt wysoki koszt dla budżetu gminy.

CEL CZĄSTKOWY: Utworzenie ośrodka hipoterapii

Uzasadnienie: Koń huculski jest najlepszą rasą dla hipoterapii, głównymi zaletami, które predystynują go do tego rodzaju zabiegów niewielki wzrost i spokojny temperament. Ponadto istniejące zaplecze bazy noclegowej, hotel "Glinik" w Wysowej, również ośrodek w Gładyszowie mogą być również wykorzystane dla osób przebywających na leczeniu hipoterapią. Hipoterapia rozszerzy wachlarz świadczonych usług dla zdrowia ludzi i będzie stanowić doskonałą formę promocji gminy, a także dodatkowe możliwości zatrudnienia dla ludności miejscowej.

Zadania

Potrzebna jest odpowiednia infrastruktura i wyposażenie, sale gimnastyczne, sale zabiegowe na masaż, noclegi.

Konieczne jest wybudowanie ujeżdżalni, również dla celów rekreacyjnych

Odpowiedzialni:

Zarząd Stadniny Koni, Urząd Gminy.

Finansowanie:

Środki własne Stadniny, sponsorzy, programy pomocowe PHARE, budżet gminy.

CEL CZĄSTKOWY: ROZWÓJ SPORTU I AKTYWNYCH FORM SPĘDZANIA WOLNEGO CZASU

Uzasadnienie:

W gminie zostały utworzone kluby i zespoły sportowe, które aktywnie odznaczają się w życiu społeczności gminy, należą do nich: Ludowy Klub Jeździecki przy Stadninie w Gładyszowie, Uczniowski Klub Sportowy - w każdej szkole jest piłka nożna i tenis stołowy, Ludowy Klub Sportowy Uście Gorlickie - piłka nożna, jeździectwo, powożenie na koniach klasy "PONY" koń do 140 cm, Klub Jeździecki Połonina w Hańczowej, Stadnina - p.Tyka, duże konie, głównie nastawione na wyniki sportowe.

Aktualny stan obiektów sportowych:

Snietnica, Zdynia - boiska piłkarskie urządzone przy szkole

Gładyszów - obiekt nieczynny, potrzebne jest urządzenie boiska

Wysowa - obiekty urządzone i wykorzystywane na terenie Uzdrowiska

Uście - jest to jedyne kompleksowo urządzone boisko, jest bieżnia i stadion;
Smerekowiec, Brunary, Hańczowa - boiska urządzone przy szkole

W działalności sportowej są liderzy, głównie nauczyciele, których zaangażowanie można wykorzystać do rozwinięcia aktywności sportowej w gminie, szczególnie wśród młodzieży.

Do ważnych wydarzeń należą osiągnięcia w skali województwa w piłce nożnej, piłce ręcznej, tenisie stołowym - udział w mistrzostwach Polski i zajęcie dobrego miejsca. W dyscyplinach, w których uczestniczą konie, gmina ma również pokaźne osiągnięcia: mistrzostwa Polski w powożeniu, I miejsce w latach 1997 i 1995, a w 1996 roku, w kategorii koni małych, IV miejsce w mistrzostwach Europy w 1992 roku. Udział w mistrzostwach świata w zaprzęgach koni dużych oraz w powożeniu koni małych, wicemistrzostwo w skokach i mistrzostwo w ujeżdżaniu. Pojawia się specjalizacja w zakresie ras koni: Gładyszów - konie małe, Izby - konie większe. W Izbach powstaje stadnina koni huculskich i arabskich, własność p. S. Pasonia.

Zadania:

specjalizacja, narastająca konkurencyjność, utrzymanie dominującej pozycji w użytkowaniu małych koni",
ścieżki, rajdy konne,
organizowanie imprez regionalnych
szansą jest reaktywowanie tenisa stołowego, przedsięwzięcie to nie wymaga dużych nakładów finansowych
wprowadzenie nauki jazdy konnej w Zespole Szkół Rolniczych w Hańczowej,
zorganizowanie terenu do nauki jazdy konnej dla turystów
doposażenie szkół w sprzęt narciarski,
rozwój sportów zimowych, zjazdy, biegi narciarskie

Odpowiedzialni:

Szkoły Podstawowe oraz Zespół Szkół Rolniczych w Hańczowej za tenis, piłkę, sporty zimowe,
Stadnina Koni i kluby jeździeckie - za jazdę konną i inne pokrewne formy

Koszty i źródła finansowania

Koszt wyposażenia 1 pary zaprzęgowej wynosi około 60-70 tys. złotych, ewentualne finansowanie: Stadnina Koni, Wydział Kultury Fizycznej i Sportu Urzędu Wojewódzkiego, Polski Związek Jeździecki, inni sponsorzy, "Tymbark", "Okocim".

Finansowanie zadań z budżetu gminy: Przede wszystkim utrzymanie boisk sportowych przy szkołach, urządzenie i utrzymanie boisk wiejskich.

Funkcja gminy w odniesieniu do sportu powinna iść w kierunku pozyskiwania sponsorów, tworzenia klimatu sprzyjającego chęci finansowania przez osoby i firmy miejscowe i spoza gminy. Szczególną rolą dla gminy jest wsparcie

finansowe i organizacyjne utrzymania obiektów, boisk w Uściu Gorlickim, Śnietnicy, Smerekowcu, Zdynii, Brunarach.

11.2. CEL GŁÓWNY: OŚWIATA I KULTURA

CELE CZĄSTKOWE:

- ZAGWARANTOWANIE DOSTĘPNOŚCI DZIECKA DO SZKOŁY NA WSZYSTKICH ETAPACH KSZTAŁCENIA.
- POPRAWA BAZY DYDAKTYCZNEJ - SZKOŁA XXI WIEKU.

Zadania

Przeprowadzenie remontów i modernizacji szkół,

Wypożyczenie szkół w urządzone sale gimnastyczne i rozszerzenie w planie zajęć wychowania fizycznego,

Z uwagi na rozległy teren gminy i małą gęstość zaludnienia liczba dzieci w niektórych szkołach jest bardzo mała, istnieje problem utrzymywania liczby szkół w powiązaniu z organizacją dojazdu dzieci do szkoły. Postulaty niektórych mieszkańców zmierzają w kierunku zlikwidowania najmniejszych szkół, przełożenia środków na szkoły większe i doposażenia ich w ciągu najbliższych paru lat oraz zorganizowania dowozu dzieci do szkół większych.

Konieczna jest modyfikacja programu nauczania polegająca na rozszerzeniu programu o języki obce, informatykę oraz wprowadzenie zajęć z przedsiębiorczości.

Stworzenie liceum ogólnokształcącego na bazie szkoły w Hańczowej, z uwagi na to, że brak jest zatrudnienia dla absolwentów szkoły rolniczej

Zorganizowanie płatnych kół zainteresowań oraz coroczne uzupełnianie wyposażenia szkół w niezbędne pomoce naukowe

Urządzanie zaplecza kuchennego w szkołach.

Znalezienie również zewnętrznych źródeł finansowania, pozyskanie sponsorów.

CEL CZĄSTKOWY : WZROST AKTYWNOŚCI I KREATYWNOŚCI MIESZKAŃCÓW

Zadania: Ważnym zadaniem do rozwiązania jest wprowadzenie różnych form doskonalenia np. ratownicy wodni, organizowanie wyjazdów studyjnych do krajów UE, szkolenia grup producentów rolnych z zakresu strategii wolnego rynku i funkcjonowania Wspólnej Polityki Rolnej, organizacji gospodarstwa agroturystycznego, z zakresu świadczenia usług w tym hotelarstwo, kursy zawodowe, "mikroprzedsiębiorczości"

Odpowiedzialni: Szkoły, Urząd Gminy, ODR, Klub Pracy, Stowarzyszenia

Koszty i finansowanie:

Budżet Gminy, sponsorzy, mieszkańcy.

CEL CZĄSTKOWY: ZACHOWANIE TOŻSAMOŚCI KULTUROWEJ I UPOWSZECHNIANIE KULTURY REGIONU

Uzasadnienie:

Uście Gorlickie do 1947 roku zamieszkiwane było w ponad 90 % przez ludność łemkowską. Akcja "Wisła", jaka odbyła się w 1947 roku spowodowała, że około 80 % ludzi pochodzenia łemkowskiego wyjechało. Ci którzy pozostali to rodziny mieszane lub kobiety wracające po wojnie z terenów niemieckich. Dopiero w latach siedemdziesiątych umożliwiono powrót ludności łemkowskiej, powracały przeważnie kobiety wraz z młodzieżą.

Osiedlała się też na terenie gminy ludność Pogórza i Podtatrza. Jest odczucie społeczne, że kultura łemkowska ginie. Dla zachowania kultury łemkowskiej kultywowana jest tradycja organizowanego około 22 lipca w Zdyni trzydniowego święta, Watra Łemkowska, oprócz tego wspomaga się naukę języka łemkowskiego, ponadto działa zespół "Łemkowyna" - zespół łemkowski, który na utrzymanie potrzebuje wsparcia. Imprezy te pełnią rolę integracyjną w społeczności Łemków.

Aktualnie na terenie gminy około 30 % mieszkańców to ludność łemkowska.

Gwara łemkowska kultywowana jest rzadko, ludzie niechętnie używają publicznie w języka łemkowskiego, w grupach najczęściej mówi się po polsku.

Wieś Brunary odznacza się tradycją strojów Pogórzeń, zespołów dorosłych i dziecięcych, osoby wiodące to ludzie którzy pracują za granicą, spotykają się okazjonalnie np. jako grupa drużbów. Prowadzona jest dla dzieci nauka gry na instrumentach w szkole, środki finansowe pochodzące z organizacji dyskotek przeznaczone są na naukę muzyki, obecnie nauczyciele szkoły muzycznej w Gorlicach prowadzą naukę muzyki dla dzieci. Zespoły artystyczne dziecięce i młodzieżowe przygotowują program i aranżację na motywach kultury regionu. Na terenie gminy, w Wysowej i Hańczowej zatrudnieni są nauczyciele z kwalifikacjami, posiadają ukończone studia muzyczne.

Potrzebna jest pomoc finansowa, przede wszystkim na stroje ludowe.

Zadania:

Utworzenie Muzeum Łemków

Udokumentowanie Ludowej twórczości (teksty i melodie).

Tworzenie zespołów w szkole, przede wszystkim zespoły ludowe, dzieci będą śpiewać folklor łemkowski i pogórzański, zespoły winny tworzyć małe dzieci i starsi, ta różnica wiekowa potrzebna jest po to, aby starsi mogli przekazać młodzieży kulturę i folklor, a młodzi mogli kultywować tradycje. Instytucjonalne rozwiązania są niemożliwe, jest konieczne finansowanie przynajmniej w okresie początkowym. Potrzebni są ludzie z inicjatywą i umotywowaniem. Finansowanie zespołów powinno być takie, aby w pierwszej kolejności zapewniało promowanie i wspieranie zespołów o największych osiągnięciach. Kultura łemkowska może być prezentowana dla turystów, potrzeba uaktywnienia kulturowego, otwartości ludzi, utrzymywanie zespołów i kapel na dobrym poziomie oraz prowadzenie kalendarium imprez kulturalnych jako elementu promocji kultury regionu.

Wykorzystanie integracyjnej roli kultury "Dni Huculskie" - obchody w Gładyszowie.
W Brunarach utworzyć 2 zespoły artystyczne dziecięco - młodzieżowe

CEL CZĄSTKOWY: KULTURA SPOŁECZNA

Uzasadnienie:

Szczególnie wyróżniającym zjawiskiem jest różnorodność wyznaniowa i kulturowa mieszkańców gminy. Należy podkreślić, że wśród mieszkańców istnieje duża tolerancja społeczna. Pod względem codziennego bycia i spędzania wolnego czasu społeczeństwo gminy jest na poziomie wyżej niż przeciętnym. Poziom wykształcenia ogólnie jest stosunkowo niski, spora liczba mieszkańców posiada wykształcenie podstawowe i niepełne podstawowe, to tych należą Zdynia, Konieczna, Regetów. W innym miejscowościach, jak: Wysowa, Hańczowa, Uście Gorlickie poziom wykształcenia jest wyższy. Obserwuje się zjawisko podnoszenia aspiracji ludności o czym świadczą wygląd mieszkań, obejść gospodarskich, budownictwo mieszkaniowe-indywidualne, uczestnictwo w organizowanych imprezach.

Funkcjonujące przejście graniczne stymuluje ruch na Słowację i Węgry, sprzyja podglądaniu wszelkich rozwiązań bytowych i technicznych, przenoszeniu niektórych z nich i zastosowaniu, a w następstwie tego następuje przekonanie innych do innowacji zwłaszcza w warunkach, gdy praca na własnym gospodarstwie ogranicza znacznie możliwość podróżowania i wymiany doświadczeń.

Na terenie gminy znajduje się 26 czynnych budynków sakralnych oraz duża liczba kapliczek i krzyży przydrożnych, które pochodzą z okresu kiedy był zwyczaj wyjeżdżania i wychodzenia w pole koniecznie koło krzyża. W związku z tym powstała spora liczba krzyży, dużo z nich przetrwało, są w wyglądzie zróżnicowane.

W ostatnich latach ważną stała się sprawa konserwacji zabytków, Cmentarze z okresu I wojny światowej, których na terenie gminy jest 13, konserwowane są

przy udziale finansowym konserwatora i fundacji austriackiej. Została wykonana profesjonalna inwentaryzacja oraz przewodnik po cmentarzach.

Zadania:

wykonanie map zarówno podręcznych jak i dużych, informacyjnych zamieszczonych w centralnych miejscach gminy dla turystów z naniesionymi miejscami cerkwi, cmentarzy, z możliwością dojścia i dojazdu.

Wydanie monografii świątków i krzyży przydrożnych, podjęto pracę wykonania monografii małej architektury. Należy poinformować turystów również o miejscu okopów Konfederatów Barskich, naniesienie na mapę tego historycznego miejsca znacznie podniesie atrakcyjność terenu.

Zakończenie organizowania Muzeum Łemkowskiego, które rozpoczęto w obrębie Watry Łemkowskiej w Zdyni.

Wykupienie chaty łemkowskiej- finansuje Wojewódzkie Muzeum Etnograficzne.

Podniesienie poziomu estetyki obejść gospodarskich.

Przygotowanie materiału szkółkarskiego do nasadzeń krzewów, kwiatów i drzew ozdobnych wokół domów

11.3. CEL GŁÓWNY: ZACHOWANIE WALORÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO

Uzasadnienie:

Potencjał naturalny środowiska przy intensywnym zagospodarowaniu turystycznym i zwiększonej liczbie osób wymaga szczególnego zwrócenia uwagi na zachowanie czystości środowiska. Jest to bowiem ważny element, przyciągający turystów na teren gminy. Dlatego do szczególnie ważnych należą

zadania:

Wykonanie urządzeń i systemów służących ochronie środowiska - kanalizacja, oczyszczalnie, wywóz śmieci na wysypisko

Utworzenie parku krajobrazowego wiąże się z częściową zmianą struktury użytkowania terenów, zwłaszcza zwiększenie zalesienia, zadrzewień oraz powierzchni użytków zielonych

Ochrona krajobrazu kulturowego i utrzymanie charakteru zespołów architektury regionalnej

Kontrolowanie uciążliwości dla środowiska działalności gospodarczej, gospodarstw rolnych i zakładów produkcyjnych.

Edukacja ekologiczna i rozwijanie nawyków poszanowania środowiska wśród ludności miejscowej i turystów.

Uczestnicy projektu, Urząd Gminy, samorząd lokalny, zarząd Parku Krajobrazowego, mieszkańcy, instytucje i przedsiębiorstwa funkcjonujące na terenie gminy

Koszty i źródła finansowania

Podstawowymi źródłami finansowania będzie budżet Urzędu Gminy, finanse Parku Krajobrazowego, Fundusz Ochrony Środowiska, udział firm istniejących na terenie gminy, subwencje.

12. CEL STRATEGICZNY: NOWOCZESNA INFRASTRUKTURA

12.1. CEL GŁÓWNY: ROZWÓJ SYSTEMU OBSŁUGI LUDNOŚCI

Uzasadnienie

Ludność gminy będzie korzystała z usług ponad podstawowych i specjalistycznych w Gorlicach. Z uwagi na pewne braki w niektórych usługach podstawowych zakłada się, że nastąpi poprawa wyposażenia gminy w infrastrukturę.

zadania:

poprawa infrastruktury w zakresie mieszkalnictwa, niektórych usług, a także realizacji obiektów rekreacyjno-turystycznych. Realizację obiektów rekreacyjnych przewiduje się w każdej miejscowości gminy, ze względu na ciekawe i piękne środowisko przyrodnicze oraz znacznie uczęszczane szlaki turystyczne.

Miejscowość gminna Uście Gorlickie, o intensywnym rozwoju, winna mieć zapewnioną realizację usług ponad podstawowych; wsie o większej koncentracji ludności, jak Gładyszów, Brunary i Śnietnica oraz miejscowość uzdrowskowa Wysowa, winny posiadać wszelkie usługi podstawowe, a pozostałe wsie zapewnić usługi elementarne.

Przygotowanie gminy do spełnienia funkcji turystycznych musi obejmować - poza działaniami opisanymi wyżej także ogólne uporządkowanie gminy, rozwój zaplecza handlowego, usługowego, obiektów sportowych, kulturalnych itp.

Koszty i finansowanie

Koszty poszczególnych przedsięwzięć w sferze turystyki mogą być oszacowane dopiero po wykonaniu biznes planów dla tych przedsięwzięć. Należy podkreślić, że wszystkie podejmowane przedsięwzięcia powinny mieć charakter komercyjny i zapewniać zwrot poniesionych nakładów.

12.2. CEL GŁÓWNY: STYMULOWANIE BUDOWNICTWA

Uzasadnienie

Wytyczenie i uzbrojenie na terenie całej gminy, a szczególnie w Wysowej, Śnietnicy i Uściu Gorlickim terenów pod budownictwo jest ważnym zadaniem i będzie realizowane w pierwszej kolejności na terenie Wysowej. Na obecnym etapie wykonano projekt osiedla domków jednorodzinnych, koszt 50 tys. zł. W trakcie realizacji jest opracowanie projektu dróg, instalacji elektrycznej i wodnokanalizacyjnej.

Zadania

Urząd Gminy w drodze przetargu sprzedaje działki pod budowę osiedla, uzbrojenie terenu zostanie wykonane do 2000 roku, finansowanie z budżetu gminy.

Zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego proponowane są następujące wielkości działek budowlanych dla budownictwa mieszkaniowego:

Proponowana wielkość działki budowlanej dla budownictwa mieszkaniowego	
w budownictwie jednorodzinym	do 1500 m ²
w budownictwie pensjonatowym	do 2000 m ²
w budownictwie letniskowym	do 800 m ²

Na terenach, gdzie istniały PGR-y, względnie inne, podobne formy użytkowania, a będące obecnie w likwidacji, nowi nabywcy winni być zachęceni do osiedlania się w sąsiedztwie już istniejącej zabudowy, istniejących dróg, aby nie tworzyć zabudowy rozproszonej.

12.3. CEL GŁÓWNY: ROZWÓJ SYSTEMU KOMUNIKACJI I DRÓG

Uzasadnienie

Układ komunikacyjny w gminie jest dość dobrze rozwinięty. Główną trasę Uście Gorlickie - Konieczna stanowi droga wojewódzka o znaczeniu regionalnym Ropa-Uście Gorlickie oraz droga wojewódzka o znaczeniu ponad lokalnym Uście Gorlickie-Wysowa. Pozostałe to drogi wojewódzkie o funkcji lokalnej, gminne oraz drogi dojazdowe.

Projektowana droga wojewódzka o znaczeniu regionalnym przebiega przez środkową część gminy i ma łączyć gminę Krynica z województwem krośnieńskim. W znacznej części droga ta przebiegać będzie "starą" trasą.

Ocena stanu technicznego

Z uwagi na wzrost natężenia ruchu, jak i procesy starzenia się nawierzchni, 45 km dróg asfaltowych wymaga natychmiastowej modernizacji lub umocnienia (ułożenie jednej lub dwóch warstw dywanika asfaltowego), w niektórych przypadkach istnieje potrzeba wzmocnienia podbudowy. W chwili obecnej prowadzona jest przebudowa drogi wojewódzkiej Gorlice-Konieczna. Z uwagi na

bardzo duży koszt tego przedsięwzięcia i ograniczone środki finansowe w tym roku zostanie przebudowany tylko odcinek 1 km. Modernizacji wymagają drogi o nawierzchni żwirowej, niszczone corocznie wodami opadowymi. Zniszczenia te w dużym stopniu ograniczają ruch pojazdów, a niekiedy czynią drogi nieprzejezdnymi.

zadania:

Na obszarze całej gminy wymagana jest modernizacja istniejących dróg lub budowa nowych.

- Uście - Nowica - 6000 m, modernizacja, wzmocnienie i położenie nawierzchni asfaltowej, koszt finansowy 1 500 tys. zł, termin realizacji 1998 - 2005.
- W trakcie realizacji jest modernizacja drogi gminnej Uście Gorlickie-Nowica, termin realizacji: wrzesień 1997 r. - czerwiec 1998 r. przebudowa przepustów, wykonanie podbudowy, poboczy i nawierzchni asfaltowej na długości 2600 mb; Koszt modernizacji: 685.620,00 zł (netto), w tym dotacja z UE w ramach programu Phare-RAPID w kwocie 87.553 ECU + VAT 7%.
- Wysowa - Ropki - Hańczowa 6000 m, wykonanie robót ziemnych, korekty łuków poziomych, podbudowa i nawierzchnia asfaltowa, przepusty drogowe. Na odcinku 4 000 m należy wybudować drogę od podstaw, koszt 1 700 tys. zł, termin realizacji do 2000 r.
- Wysowa - Blechnarka - konieczne zmodernizowanie nawierzchni, wykonać podbudowę, nawierzchnię asfaltową 2500 m do granicy, przebudować przepusty drogowe, termin do 2005 r., koszt 700 tys. zł.
- Brunary - Klimkówka - wykonać drogę i połączyć rzekę Białą ze zbiornikiem, wykonać prace przygotowawcze (wywłaszczenia), roboty ziemne pod budowę, nawierzchnię asfaltową, przepusty. 1 km tej drogi jest utwardzony, pozostałe 3000 m trzeba wykonać od podstaw. Koszt finansowy 1 100 tys. zł, termin realizacji do 2005 r.
- Smerekowiec - Zdynia, modernizacja, wykonanie przebudowy i nawierzchni asfaltowej na długości 3 300 m, budowa dwóch mostów. Koszt finansowy wraz z mostami 1 400 tys. zł, termin realizacji do 2010 r.
- Gładyszów - Krzywa 3000 m, wykonanie przebudowy, przepustów, podbudowy i nawierzchni asfaltowej. Droga ta będzie łączyć Gminę Uście Gorlickie z Gminą Sękowa. Koszt finansowy 750 tys. zł, termin realizacji do 2005 r.
- Nowica - Przysłop - Magura, 8000 m, połączenie do Gorlic, wykonanie podbudowy tłuczniowej i nawierzchni. Koszt finansowy 2 mln zł, współudział w finansowaniu Nadleśnictwa Łosie. Termin realizacji do 2010 r.
- Skwirtne - Regetów, wykonanie przebudowy przepustów, podbudowy i nawierzchni, długość 3 500 m. Koszt finansowy 900 tys. zł, termin do 2015 r.
- Gładyszów Baniówka, długość 1 500 m, wykonanie podbudowy i nawierzchni, koszt finansowy 600 tys. zł, termin realizacji do 2015 r.
- Banica - Izby, długość ok. 5 000 m, wykonanie podbudowy i nawierzchni asfaltowej, koszt 1 mln zł, termin realizacji do 2015 r.

- Remonty nawierzchni dróg, mostów, przebudowa chodników, urządzenie miejsc parkingowych, ścieżek spacerowych w Wysowej Zdroju, termin wykonania do 2003 r., koszt 3 mln zł.
- Mosty, przebudowa wszystkich mostów drewnianych na żelbetonowe, na terenie gminy istnieje 13 mostów, termin realizacji do 2015 r.

Koszty i finansowanie, budżet gminy, kredyty, czyn społeczny, subwencje.

Zadanie: Transport zbiorowy

Transport zbiorowy obsługiwany będzie komunikacją autobusową, docierającą prawie do wszystkich wsi.

Dla prawidłowej obsługi ruchu turystycznego niezbędna jest realizacja urządzonych parkingów i miejsc postojowych na terenie całej gminy, a szczególnie w sąsiedztwie zbiornika w Klimkówce.

Planowany jest również rozwój zaplecza motoryzacyjnego, jak: stacji obsługi samochodów i stacji paliw, zlokalizowanych przede wszystkim w Uściu Gorlickim oraz w sąsiedztwie przejścia granicznego Konieczna - Becherov.

Koszty i Finansowanie - budżet gminy, czyn społeczny, sponsorzy

Zadanie: STACJA PALIW

Istnieje na bazie Kółka Rolniczego w Smerekowcu kontenerowa stacja paliw.

Zadania: wybudowanie w Brunarach i Gładyszowie kompleksu w raz z zapleczem gastronomicznym i hotelowym, jest to droga do granicy państwa ze Słowacją.

Źródła finansowania:

Aport Urzędu Gminy w postaci gruntu gminnego, inwestor z zewnątrz.

12.4. CEL GŁÓWNY: ZAOPATRZENIE W WODĘ

Uzasadnienie

Zaopatrzenie w wodę w przeważającej większości odbywa się z indywidualnych studni kopanych, względnie indywidualnych ujęć tzw. wodociągów zagrodowych. Wodociągi lokalne tylko dla części wsi posiadają miejscowości: Uście Gorlickie, Wysowa, Brunary, Kwiatów, Hańczowa.

Mimo, że zasoby w tej części Karpat są małe, w gminie są one wystarczające. Według danych z Zakładu Geomorfologii i Hydrologii IGiPZ-PAN w Krakowie, średnie roczne zasoby wynoszą 126,9 mln m³; na osobę-19,5 tys. m³.

Zapewnienie odpowiedniej jakości wody wymaga przestrzegania rygorów użytkowania obszarów objętych strefami ochrony bezpośredniej i pośredniej w obrębie ujęć:

- wykonanie 4 000 m wodociągu z przysiółka Kijów do Uścia Gorlickiego, termin realizacji do 2002 r.
 - modernizacja, istniejącej sieci wodociągowej w Uściu Gorlickim- ujęcie z rzeki Ropa,
 - szukanie nowych ujęć wody i doprowadzenie do studni, która zasila wodociąg istniejący.
- Termin realizacji do 2000 r. wynika z potrzeb

zadania:

Modernizacja i rozbudowa wodociągu w Uściu Gorlickim i Wysowej.

UŚCIE GORLICKIE - budowa nowej sieci do przepompowania jako koncepcja alternatywna, koszt 200 000 zł

WYSOWA - doprowadzenie wody do nowego osiedla wodociąg, również kanalizacji i prądu koszt finansowy - 400 000 zł, termin realizacji do 2003 r.

KLIMKOWKA -Budowa wodociągu w Klimkówce, wykonane jest ujęcie, należy doprowadzić rurociągiem wodę do mieszkańców, grawitacyjnie, koszt 200 000 zł. Z uwagi na to że na obrzeżu Klimkówki brak jest źródeł wody, ujęcie wody należy wykonać ze zbiornika w takiej sytuacji uzdatnianie wody i doprowadzenie do odbiorców podwyższa koszty. Koszt wynosił będzie wynosił ok. 1000 000 zł.

Źródła finansowania:

Budżet gminy, czyn społeczny, subwencje.

Średni koszt 1km wodociągu wynosi około 200 000 zł

CEL CZĄSTKOWY: REGULACJA STOSUNKÓW WODNYCH

Wykonanie regulacji stosunków wodnych we wsiach Brunary i Czarna

Brunary -potrzeba zakończenia inwestycji

Śnietnica - rozpoczęta inwestycja nie skończona, łącznie około 400 ha

Finansowanie :

Środki z budżetu Wojewody oraz Wojewódzkiego Zarządu Inwestycji Rolnych.

12.5. CEL GŁÓWNY: GOSPODARKA ŚCIEKOWA

Uzasadnienie:

Obecnie na terenie gminy istnieje oczyszczalnia ścieków w Wysowej - biologiczno-mechaniczna, Uściu Gorlickim, Klimkówce, Wysowej - biologiczno-mechaniczna, Hańczowej, Śnietnicy - kontenerowe. Planowana jest budowa oczyszczalni biologiczno-mechanicznej dla Gładyszowa, Brunar i Śnietnicy.

Ogólna sytuacja przedstawia się następująco: Wysowa - oczyszczona, Hańczowa - częściowo oczyszczona - konieczne zakończenie procesu odprowadzania ścieków, Uście - oczyszczone, Blechnarka - wymagana jest konieczność zakończenia oczyszczania

Zadania :

Na całym obszarze gminy obowiązuje zakaz odprowadzania do wód i gleby nie oczyszczonych ścieków, w związku z czym przewiduje się oczyszczalnie zwłaszcza dla tych miejscowości, które leżą w dolinie rzeki Ropy i Białej Tamowskiej.

- Do skanalizowania w pierwszej kolejności przewiduje się wsie, w których istnieją wodociągi: Uście Gorlickie, Wysowa, Hańczowa, Brunary, Kwiatów.
- Wskazuje się rejony lokalizacji oczyszczalni oraz wprowadza obowiązek realizacji indywidualnych obiektów utylizacji ścieków, który winien dotyczyć wszystkich inwestycji realizowanych poza zasięgiem działania zbiorczych systemów kanalizacyjnych.
- Banica i Izby posiadają wodociągi zagrodowe, zabudowania są w systemie zwartym dom przy domu, należy wykonać ok. 2000 m. kanalizacji, planowana budowa oczyszczalni kontenerowych i kolektora, termin realizacji 2005 - 2007.
- Brunary posiadają trzy wodociągi zbiorowe. Należy wykonać około 1000 m kanalizacji. Budowa oczyszczalni i kolektora w dwóch etapach. Pierwszy etap Brunary Wyżne 2000-2005 r. Drugi etap Jaškowa i Brunary Niżne, budowa oczyszczalni i kolektora 2003 - 2006 r. Koszt inwestycji 800 tys. do 1 200 tys. zł.
- Śnietnica posiada system zwartej zabudowy, we wsi tej są wodociągi zagrodowe oraz oczyszczalnia biologiczno - mechaniczna, z możliwością przyłączenia jeszcze kilku obiektów, własność Nadleśnictwa. W planie jest budowa kolektora i dwu oczyszczalni, koszt finansowy budowy 400 000 zł.
- Hańczowa posiada wodociągi i jedną oczyszczalnię, która skupia zespół szkół oraz budynki mieszkalne. Szkoła podstawowa posiada tylko szambo. W planie budowy jest wykonanie kanalizacji oraz bardzo konieczna stała się budowa oczyszczalni biologicznej lub korzeniowej i kolektora o łącznej długości 10 000 m. Koszt finansowy samego kolektora będzie wynosił 1200 tys. zł. Kontynuowanie budowy kanalizacji sanitarnej z podłączeniem do istniejącej lub budowanej oczyszczalni. Termin 1998 r., koszt 330 tys. zł.
- Blechnarka posiada wodociągi, w planie jest budowa kanalizacji i podłączenie do oczyszczalni w Wysowej. Blechnarka jest przewidziana jako jedna z pierwszych wsi do budowy systemu kanalizacji z uwagi na strefę ochrony uzdrowiska w Wysowej. Koszt finansowy ok. 1 mln zł, termin realizacji do 2002 r.
- Wysowa skanalizowana jest w 80 %, w planie przewidziane jest rozbudowa kanalizacji w Wysowej. Istniejąca oczyszczalnia jest wykorzystana w 60%, dołączenie dalszej kanalizacji z Blechnarki spowoduje wykorzystanie możliwości oczyszczalni w Wysowej. Termin realizacji do 2002 r.
- Uście Gorlickie, plan obejmuje budowę kanalizacji, istnieje oczyszczalnia, należy wykonać dalszą część kolektora około 2 000 m. Istnieje 3 000 m

kolektora. Istnieje potrzeba zaplanowania i realizacji kanalizacji burzowej, wykonanie projektu, wykonanie zasilania przewodem ziemnym, likwidacja linii napowietrznej. Rozbudowanie wodociągu z miejscowości Uście-Kijów do Uścia Gorlickiego, 3500 - 4000 m, termin realizacji 2004 r., koszt 1 mln zł.

- Klimkówka plan na najbliższe kilka lat przewiduje budowę kanalizacji i indywidualnej oczyszczalni ścieków obejmującej zabudowania wokół jeziora. Lokalizacja oczyszczalni winna być przy rzece Ropa.
- Pierwsza oczyszczalnia winna obejmować istniejące gospodarstwa wszystkie te, które w obecnym czasie wypuszczają ścieki dla Ropy
- W drugiej kolejności na obrzeżu zbiornika planowana jest indywidualna oczyszczalnia która powinna uwzględnić ścieki odprowadzane z obiektów związanych z zagospodarowaniem turystycznym zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego. Koszt około 1 800 tys. zł, termin realizacji do 2006 r.
- Kwiaton, Smerekowiec, w planie przewidziana jest budowa kanalizacji, zabudowa wsi jest w systemie rozproszonym. Potrzebna jest spora ilość środków finansowych, inwestycja będzie realizowana w odległym terminie.
- W tym przypadku jest koncepcja budowania szamb w gospodarstwach i dowożenia ścieków na punkty zlewni z uwagi na duże odległości w terenie i związane z tym zbyt wysokie koszty.
- Konieczna i Zdynia planowane jest budowanie szczelnych szamb w gospodarstwach i wywóz do oczyszczalni ścieków w Gładyszowie. Koszt finansowy będzie pokryty przez gospodarstwa, termin realizacji 1998 r.
- Gładyszów planowana budowa nowej oczyszczalni i kolektora, termin wykonania 1999 - 2000 r., koszt 700 tys. zł.
- Nowica, planuje się budowę szamba i oczyszczalni typu korzeniowego w gospodarstwach i wywóz na oczyszczalnię ścieków, 40 m² / 5 osobową rodzinę, termin realizacji 1998 - 2004 r.
- Skwirtne i Regetów, planuje się budowę szamb i oczyszczalni korzeniowych Koszt finansowy 200 tys. zł, termin realizacji 1999 - 2006 r.

W pozostałych sołectwach i wsiach zagospodarowanie i oczyszczanie ścieków będzie realizowane w kolejnych latach i etapach.

Ogólne założenia kosztów

Koszt 1m bieżącego kolektora wynosi około 260 zł

koszt oczyszczalni na 1 m³ ścieków wynosi około 2400 zł

koszt oczyszczalni małej dla 4 rodzin 4 - 16 osób wynosi około 13 000 zł

Źródła finansowania: budżet gminy, Narodowy Europejski Fundusz Ochrony Środowiska, AMiRR, budżet wojewody, partycypacja przedsiębiorstw z terenu gminy.

12.6. CEL GŁÓWNY : ZAGOSPODAROWANIE ODPADÓW STAŁYCH

Zadania

Nowe wysypisko śmieci zostało wybudowane w Uściu Gorlickim i oddane do użytku w 1997 roku. Wysypisko to w pierwszym etapie zapewnia funkcjonowanie na okres 6 lat. W następnej kolejności będą wykonane 2 etapy budowy, drugi po okresie 6 lat, t.j. 2003 - 2005 rok a następny na okres 6 - 8 lat i kolejne, trzeci etap będzie realizowany w 2011 i następnych.

Źródła finansowania:

Urząd Gminy 1/3 kosztów, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, Europejski Fundusz Ochrony Środowiska, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, preferencyjny kredyt.

Koszt 1000 000 - pierwszego etapu

12.7. CEL GŁÓWNY: TELEFONIZACJA

Projekt telefonizacji gminy został opracowany przez Telekomunikację Polską SA i jest to inwestycja telekomunikacji. Telekomunikacja Polska SA zobowiązuje się wykonać pełną telefonizację na terenie Gminy Uście Gorlickie do 2000 roku.

Zadania

Położenie kabli Zdunya-Konieczna (1999 r.), Smerekowiec, Śnietnica i Wysowa w następnych latach.

W planie przewidziana jest budowa centrali automatycznych w Wysowej, Gładyszowie, Śnietnicy; o pojemnościach wystarczających dla wszystkich zainteresowanych z zapasem dla nowych. Termin realizacji: 1998 r. w Klimkówce, 1999 - 2000 rok w Wysowej, Śnietnicy, Brunarach, Gładyszowie.

Źródła finansowania: Telekomunikacja Polska SA.

12.8. CEL GŁÓWNY: ELEKTROENERGETYKA

Uzasadnienie:

Podstawowym źródłem energii elektrycznej dla obszaru gminy będzie GPZ w Stróżówce

Dla prawidłowego rozprowadzania mocy po obszarze gminy niezbędna jest adaptacja, modernizacja i rozbudowa sieci średnich napięć oraz zagęszczenia, w miarę narastających potrzeb, stacji transformatorowych.

Dla doprowadzenia energii do poszczególnych odbiorców niezbędna jest realizacja podłączeń siecią niskich napięć.

Pożądanym jest kablowanie sieci średnich i niskich napięć na obszarach silnie zurbanizowanych oraz tam, gdzie wymagają tego względy ochrony krajobrazu.

Zadania:

- Wymiana transformatorów i sieci energetycznej do 2005 roku.
 - Zlikwidowanie sieci napowietrznej - położenie kabli w Uściu Gorlickim.
 - Budowa sieci zasilającej na obrzeżu Klimkówki w 1999 roku.
 - W planie przewiduje się przeprowadzenie sieci kablowej w Uściu Gorlickim.
- Koszt inwestycji 1000 000zł, oraz w Wysowej, koszt inwestycji 1000 000 zł.*

12.9. CEL GŁÓWNY: ZAOPATRZENIE W CIEPŁO**Uzasadnienie**

System grzewczy oparty jest na małych źródłach ciepła o niskich emitatorach, nie wyposażonych w urządzenia ochronne, opalane węglem złej jakości, co stanowi duże zagrożenie dla powietrza atmosferycznego, zwłaszcza w okresie grzewczym. Ze względu na ochronę atmosfery planowana jest modernizacja kotłowni osiedlowej ZGKiM. Również zabezpieczono teren w północnej części Wysowej na inwestycję typu kotłowni olejowej.

Zadania:

Ogrzewanie gazem jest zbyt kosztowne, w związku z tym należy przewidzieć w dalszym ciągu ogrzewanie węglem, lecz mało zasilaczonym, co wpłynie na zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza. Do pilnych zadań należą:

1. modernizacja komunalnej kotłowni w Wysowej, jest to poważny problem ze względu na niską emisję.
2. budowa kotłowni w Uściu Gorlickim. Na terenie Uścia Gorlickiego funkcjonujący Zakład przetwarzania drewna "Prodrew" zasili w energię ciepłą budynki Urzędu Gminy, Szkoły Podstawowej, Ośrodka Zdrowia, GS-u, Internatu, Banku Spółdzielczego, Kościoła. Obecnie opracowany jest projekt przedsięwzięcia.

Źródła finansowania: Budżet Gminy, kredyty preferencyjne, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, Ekofundusz, zainteresowane instytucje.

12.10. CEL GŁÓWNY: GAZYFIKACJA**Uzasadnienie:**

Projektowana jest realizacja gazociągu wysokoprężnego Ropa-Wysowa, zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego, z odgałęzieniem w kierunku Kwiatonia. Zarezerwowano też tereny pod budowę stacji redukcyjno-pomiarowych gazu. Gazyfikacja winna być realizowana w oparciu o program gazyfikacji oraz w nawiązaniu do istniejącej zabudowy i projektowanego rozwoju.

W pierwszej kolejności winna dotyczyć wsi położonych w bezpośrednim sąsiedztwie gazociągu wysokoprężnego. Gaz winien być używany do celów bytowo-gospodarczych i grzewczych. Osiedla można zasilać gazem propan-butan.

13. CEL STRATEGICZNY: WZROST DOCHODOWOŚCI GOSPODARSTW ROLNYCH

13.1. CEL GŁÓWNY: ORGANIZOWANIE PRODUCENTÓW ROLNYCH W GRUPY PRODUCENCKIE I MARKETINGOWE

CELE CZĄSTKOWE:

- przetwarzanie produktów rolnych na terenie gminy, zatrzymanie wartości dodanej
- realizowanie kierunków produkcji rolniczej: chów bydła opasowego, chów bydła mlecznego, chów owiec ras mięsnych
- tworzenie systemu powiązania z przetwórstwem i rynkiem, tworzenie marki regionu, wspólna sprzedaż towarów, przetwarzanie, magazynowanie, itp.
- reprezentowanie i dbanie o własne interesy, wymiana doświadczeń pomiędzy producentami,
- wdrażanie nowoczesnych technologii produkcji i technik sprzedaży
- umocnienie pozycji producentów rolnych poprzez pozyskiwanie stałych i lojalnych odbiorców towarów
- pozyskiwanie dodatkowych źródeł dochodu poprzez rozwój agroturystycznych gospodarstw

Uzasadnienie

Podstawowym warunkiem uzyskiwania satysfakcjonujących dochodów w produkcji rolniczej jest podnoszenie jakości i skali produkcji, przy jednoczesnym obniżaniu kosztów jednostkowych. Ostatnie zmiany na rynku wymuszają obecność produktów wystandaryzowanych, o odpowiedniej jakości, jednolitych i powtarzalnych dostaw. Coraz częściej odbiorcami są przedstawiciele wielkiej dystrybucji, sieci marketów i supermarketów których wymaganiom w obecnej formie działania producenci rolni nie są w stanie sprostać. Zakłady przetwórcze narzucają własne propozycje cenowe, które często nie pokrywają kosztów wyprodukowania surowca. Surowiec nie jest przetwarzany przez jego właścicieli, oznacza to że wartość dodaną zabierają inni uczestnicy rynku. Taka sytuacja powoduje, że w stosunkowo krótkim czasie będą pojawiać się coraz większe trudności w sprzedaży własnych towarów i coraz większy wpływ na rynek produktów rolnych mogą mieć pośrednicy. Jednocześnie nie zorganizowani producenci mają duże trudności a właściwie wcale nie są w stanie zadbać o własne interesy. Brak jest również z ich strony wpływu na gospodarczą politykę regionu.

Zorganizowanie, pozwoli uczestnikom grupy na podejmowanie racjonalnych decyzji produkcyjnych i skuteczne dostosowanie się do wymagań rynku oraz partnerstwo i stawienie czoła konkurencji.

Koncepcja szczegółowa

- Upowszechnienie idei spotkania się w grupach dla dyskusowania kierunku i planu produkcji
- przeszkolenie producentów rolnych z zakresu mechanizmów funkcjonowania wolnego rynku i Wspólnej Polityki Rolnej
- pomoc techniczna i merytoryczna w organizowaniu producentów rolnych

Zadania:

utworzenie grupy producentów mleka na bazie rolników wsi Brunary i Śnietnica
modernizacja i rozwój zlewni mleka w Śnietnicy

Koszty i finansowanie

Koszty spotkań powinni pokrywać rolnicy (dojazd, mały poczęstunek). Urząd Gminy może udostępnić pomieszczenia na spotkania, jeżeli spotkania te nie będą odbywały się w prywatnych domach rolników. Koszty szkoleń mogą być pokryte przez program pomocowy PHARE lub Urząd Gminy

Uczestnicy projektu

Rolnicy, głównie specjalizujący się w określonych kierunkach produkcji.
Ośrodek Doradztwa Rolniczego

Instytucje odpowiedzialne za realizację projektu

Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Gminy Uście Gorlickie

13.2. CEL GŁÓWNY: ORGANIZACJA SYSTEMU INFORMACJI DLA ROLNIKÓW

CELE CZĄSTKOWE:

- Wzrost efektywności produkcji rolniczej, a szczególnie dostosowanie produkcji do potrzeb rynku
- sprzedaż towarów po najlepszej cenie, możliwość prowadzenia " gry rynkowej
- możliwość korzystania z wszelkich form subsydiowania rolnictwa, jak kredyty preferencyjne, dotacje
- pozyskiwanie wiedzy na temat różnych źródeł finansowania inwestycji
- dostosowanie jakości produkcji do potrzeb rynku krajowego i zagranicznego;

Uzasadnienie

Warunkiem efektywnego funkcjonowania w gospodarce rynkowej jest pełny dostęp do informacji. Brak stałej, rzetelnej i aktualnej informacji powoduje, że producenci rolni podejmują nie zawsze racjonalne decyzje w zakresie zarządzania swoim gospodarstwem. Jednocześnie dostęp producentów rolnych do informacji rynkowej, jest szczególnie utrudniony z uwagi na działanie w dużym rozproszeniu. Braki w zakresie informacji mają duży wpływ na ekonomiczny wynik gospodarowania.

Koncepcja ogólna

Stworzyć system gromadzenia i dystrybucji informacji dla producentów rolnych dotyczący głównie: rynku, cen, możliwość zbytu, a także zaopatrzenia się w środki produkcji wysokiej jakości, źródeł pozyskiwania środków finansowych, głównie kredytów oraz warunków ich uzyskania.

System powinna cechować szybkość i rzetelność informacji.

Przy tworzeniu systemu należy wykorzystać informacje gromadzone i przekazywane przez ODR i ogólnopolskie systemy informacji rynkowej.

System będzie rozwijany i doskonalony w miarę pozyskiwania coraz to doskonalszych nośników informacji.

Koszty i źródła finansowania

Koszty funkcjonowania systemu w początkowej fazie: ewentualnie budżet gminy, Stowarzyszenie na Rzecz Rowoju, dotacje z zewnętrznych źródeł.

W przyszłości system powinien się samofinansować.

Uczestnicy projektu

Rolnicy o nastawieniu rynkowym, inwestorzy.

Instytucje i osoby odpowiedzialne

Liderzy, producenci rolni, Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Gminy.

14. CEL STRATEGICZNY: ROZWÓJ GOSPODARKI I POPRAWA BYTU MIESZKAŃCÓW

14.1. CEL GŁÓWNY: ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Przedsiębiorstwa sektora uspołecznionego

Dla poszczególnych przedsiębiorstw sektora uspołecznionego nie opracowano specjalnych projektów, ponieważ zadania takie wykraczałyby poza ramy strategii rozwoju gminy. Ponadto przyjęto zasadę poszanowania autonomii i nieingerowania w działalność funkcjonujących na terenie gminy przedsiębiorstw. Ograniczono się jedynie do wskazania potrzeb gminy w zakresie obszarów działania tego sektora ze względu na dużą rolę, jaką przedsiębiorstwa te odgrywają w gminie obecnie i będą odgrywać w przyszłości w realizowaniu celów strategicznych rozwoju gminy.

CEL CZĄSTKOWY: PRZETWARZANIE I WYRÓB ARTYKUŁÓW Z DREWNA

Uzasadnienie;

Na terenie gminy istnieje tradycja rękodziela wyrobów z drewna. Mieszkańcy terenu gminy zajmowali się rękodzielnictwem od wielu lat, wyrabiano z drewna talerze inkrustowane, kasetki drewniane, dzbanuszki. Umiejętności te posiadają dawni wytwórcy rękodziela, którzy nie tylko potrafią dobrze wykonywać pracę lecz również posiadają narzędzia. Należy pobudzić podjęcie inicjatywy zgodnie z tradycjami, która będzie dawała dochód mieszkańcom. W tej chwili niewiele jest osób zajmujących się rękodzielnictwem, zaniechanie wytwarzania nastąpiło ze względów rynkowych, transformacja gospodarcza spowodowała utratę zorganizowanego rynku zbytu, co wiązało się ze słabą kondycją "Cepelii". Obecnie nawet w lokalnych sklepach brak jest pamiątek regionalnych, brak również zorganizowanego zbytu.

Drugą formą przetwarzania drewna jest papierówka przetwarzana w tartakach w Uściu Gorlickim około 50 % przerobu, w zakładach prywatnych - Drewmax około 15 % przerobu, Spółka Nowak i in. " Eximport " 25 % przerobu, Rydzanicz, Tabiś, tworzy się nowa firma na bazie POM-u, właścicielem jest pan Karkosza, przetwarza drewno na architekturę ogrodzeniową, antyki, Wodnik, obecnie wszystkie drewna wielkowymiarowe przerabiane są na miejscu w tartaku w Uściu Gorlickim. Przerób drewna obejmuje wytwarzanie palet transportowych, tarcicy liściastej i iglastej, fryz parkietowych, skrzynek owocowych, europalet i palet krajowych, elementów do budownictwa szkieletowego, paneli parkietowych. Rynkami zbytu dla liściastych są Włochy i Szwecja, dla palet Niemcy i Austria, dla iglastych hurtownie krakowskie i śląskie, Rozmiar pozyskiwania surowca jest ustalany raz na 10 lat i jest to wielkość obowiązująca nadleśnictwo.

Zadania:

"Zatrzymanie na terenie gminy wartości dodanej".

Podstawowym zadaniem dla tej działalności gospodarczej jest głębsze przetworzenie drewna celem uzyskania wyższej wartości dodanej, powołanie organizacji zrzeszającej producentów rękodziela oraz producentów przetwarzających papierówkę które zajmować się będą określeniem zapotrzebowania na rynku, zawieraniem umów na odbiór produktów, promocją, szukaniem nowych rynków zbytu i podtrzymywaniem stałych kontaktów handlowych.

Ukierunkowanie przerobu drewna i zagospodarowanie całości drewna na miejscu wraz z głębokim przerobem tego surowca. Zamierzenia w obszarach przetwarzania, deski obrobione, sucha tarcica, nowe wyroby, galanteria, reaktywowanie rękodziela, taborety, łyżki, meble

Nowy operat Nadleśnictwa będzie opracowany w 1999 roku na kolejne 10-lecie i być może będzie zaplanowane większe pozyskiwanie drewna. Istniejące plany obejmują tylko lasy państwowe, natomiast brak jest planów dla lasów

niepaństwowych. Wojewoda powinien sfinansować plan zagospodarowania lasów prywatnych które zawiera nasadzenie i możliwość wycinki. Zatrzymanie wartości dodanej w gminie jest szansą na uzyskanie większych dochodów. W tym względzie ważnym zadaniem jest zagospodarowanie odpadów pozostających po przetwarzaniu drewna. Obecnie większe zakłady wywożą odpady drzewne do zakładów płyt wiórowych w Jasle, mniejsze zużywają je do ogrzewania, gałęzie dla naturalnego obiegu materii wskazane jest pozostawienie w lasach. Wprowadzanie nowej technologii, jak suszenie, parzenie, obróbka, pakietowanie, impregnacja i paletowanie zwiększą wartość dodaną i jednocześnie zwiększą dochód dla gminy. Integrowanie małych przetwórców jest szansą dla ich funkcjonowania na rynku.

14.2.CEL GŁÓWNY: SZKOLENIE PRZEDSIĘBIORCÓW I RAD NADZORCZYCH

dla przedsiębiorców

- Zdobywanie umiejętności zarządzania firmą własną
- nabywanie wiedzy na temat zasad funkcjonowania wolnego rynku, należności tytułem podatku i zatrudnienia pracowników oraz funkcjonowania instytucji kontrolowanych przez rady,
- wzrost wiedzy na temat rynkowej siły zorganizowanych podmiotów gospodarczych w struktury wyższego stopnia, ich struktura organizacyjna i zasady funkcjonowania

dla rolników

- Zdobywanie umiejętności zarządzania firmą i instytucjami, które są nadzorowane przez rolników
- zdobywanie wiedzy na temat prowadzenia gospodarstwa agroturystycznego i ekologicznego
- nabywanie wiedzy na temat zasad funkcjonowania wolnego rynku
- wzrost zaangażowania rolników w zarządzanie instytucjami, które z nimi współpracują
- wzrost świadomości na temat posiadanych kompetencji i możliwych działań,
- podniesienie efektywności ekonomicznej instytucji nadzorczych przez rolników
- wzrost wiedzy na temat rynkowej siły zorganizowanych podmiotów gospodarczych w struktury wyższego stopnia ich struktura organizacyjna i zasady funkcjonowania.

Uzasadnienie

Pobudzenie przedsiębiorczości powinno mieć przede wszystkim podstawę w zdobyciu umiejętności i poznania zasad funkcjonowania wolnego rynku. Udział rolników w radach nadzorczych był i jest niekiedy traktowany przez nich w dużym stopniu, jako formalność. Członkowie rad nadzorczych często nie są

pewni posiadanych uprawnień i kompetencji co sprawia, że nie angażują się w dostatecznym stopniu w zarządzanie nadzorowanymi przedsiębiorstwami. Nowe formy zorganizowania producentów rolnych powinny być pod ścisłą ich kontrolą, do tego potrzebna jest dobra znajomość kompetencji i rynkowej wiedzy.

Koncepcja szczegółowa

W celu zorganizowania szkoleń należy:

- zidentyfikować wszystkich chętnych do udziału w szkoleniach
- uzgodnić z zainteresowanymi problematykę i terminy szkoleń,
- pozyskać wykładowców, mogą to być Regionalny Ośrodek Usług Spółdzielczych, ODR, pracownicy nauki
- pozyskiwać środki finansowe na szkolenia,
- Szkolenia powinny rozpocząć się już od pierwszego okresu wdrażania strategii rozwoju gminy

Koszty i źródła finansowania

Istnieje możliwość uzyskania środków finansowych na szkolenia z programów pomocowych PHARE i MRiGŻ

Uczestnicy projektu

Przedsiębiorcy średni i mali, większość rolników na terenie gminy, ale głównie obecni i potencjalni członkowie rad nadzorczych w GS, Banku Spółdzielczym, liderzy nowo zakładanych grup producentów rolnych, członkowie tych grup.

Osoby lub instytucje odpowiedzialne

Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Gminy Uście Gorlickie, Ośrodek Doradztwa Rolniczego

14.3. CEL GŁÓWNY: UTWORZENIE CENTRUM HANDLOWO - USŁUGOWEGO

Uzasadnienie:

Utworzenie centrum handlowo - usługowego w Uściu Gorlickim ożywi działalność handlową na terenie gminy, zaktywizuje gospodarczo mieszkańców oraz zapobiegnie opanowaniu miejscowego rynku przez konkurentów zewnętrznych. Utworzenie Centrum pozwoli na nowoczesny sposób dokonywania zakupów, pełniejszy wybór asortymentów, zatrzyma klientów zarówno pobytowych jak i miejscowych. Przedmiotem działalności gospodarczej Centrum będzie handel, usługi i gastronomia.

Za utworzeniem Centrum przemawia zarówno zainteresowanie mieszkańców gminy jako potencjalnych klientów, jak i tendencji rynkowych. O potrzebie urzędzenia Centrum przemawiają potrzeby ludności, którzy wyjeżdżają do Gorlic na zakupy.

CELE CZĄSTKOWE::

- zaspokajanie potrzeb konsumpcyjnych ludności.
- Osiągnięcie dochodów pozwalających na jego dalszy rozwój.
- tworzenie nowych miejsc pracy.

zadania :

stworzenie w Uściu Gorlickim centrum handlowo-usługowego o wyższym standardzie, szerszym asortymencie, samoobsłudze, rozszerzeniu artykułów do produkcji rolnej i sprzętu rolniczego, stworzenie wysokiej jakości obsługi, wyposażenia sklepów, estetyki sklepów

- potrzeba preferencji dla nowo powstających firm handlowych
- połączenie w jednym obiekcie handlu detalicznego z np. małą gastronomią
- podniesienie standardów obsługi w barach i restauracjach, wystroju i estetyki

•stworzenie usług specjalnych: wypożyczalnia rowerów, wypożyczalnia sprzętu wodnego, wypożyczalnia sprzętu do sportów zimowych, sklepy odzieży sportowej, serwis szybkiej obsługi motoryzacyjnej, udostępnienie obiektów sportowych (bilard, golf, minigolf, basen , sala gimnastyczna, siłownia)

- stworzenie charakterystycznej regionalnej gastronomii
- organizowanie " ognisk biesiadnych " np. chłopskie jadło

Centrum funkcjonować może na bazie Gminnej Spółdzielni "Sch". Należy obiekty przystosować do współczesnych wymogów prowadzenia handlu, usług i gastronomii a w przyszłości wziąć pod uwagę możliwość zrobienia zakupów pod jednym dachem.

Instytucje i osoby odpowiedzialne

Gminna Spółdzielnia "Sch", spółki, Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Uście Gorlickie.

15. CEL STRATEGICZNY: PROMOCJA GMINY

15.1. CEL GŁÓWNY: KOORDYNACJA WSPÓŁPRACY PRZYGRANICZNEJ

Lepsze wykorzystanie dotychczasowych i inicjowanie nowych kontaktów zagranicznych społeczności gminy.

Uzasadnienie

Spółceństwo Gminy utrzymuje kontakty z sąsiednim terenem Słowacji . Istnieją możliwości rozwinięcia tych kontaktów i ich wykorzystania z pożytkiem dla obu stron.

Dotychczasowe kontakty nie są dostatecznie skoordynowane. Strona polska otwarta jest na inicjatywy i propozycje ze strony słowackiej, w takim przypadku niezbędne jest przygotowanie konkretnych projektów współpracy. Odczuwa się potrzebę podjęcia na terenie gminy wysiłków organizacyjnych w celu uprawnienia współpracy z partnerami zagranicznymi.

zadania:

zakres współpracy przygranicznej funkcjonuje od lat będzie obejmował rozszerzenie współpracy w obszarach związanych z ochroną środowiska również atmosfery, wymiany handlowej, uruchomienie połączenia komunikacyjnego z Bardejowem, przedłużenia tras pieszych, rowerowych i konnych, rozszerzenia wymiany kulturalnej i sportowej na zasadzie wzajemnego uczestniczenia, bliższej informacji o imprezach kulturalnych i sportowych,

Koncepcja organizacyjna

Rada Gminy, razem z zainteresowanymi stworzy zespół, którego zadaniem będzie koordynowanie współpracy zagranicznej, a w tym:

- prowadzenie korespondencji i uczestniczenie w spotkaniach umożliwiających nawiązywanie kontaktów zagranicznych;
- przygotowanie projektów współpracy i wspieranie ich realizacji;
- poszukiwanie partnerów do współpracy na terenie gminy i za granicą;
- prowadzenie promocji gminy za granicą

Proponuje się, aby zespół d/s współpracy z zagranicą współpracowali blisko ze Stowarzyszeniem na Rzecz Rozwoju Gminy lub nawet stanowił jego komórkę.

Odpowiedzialni: Urząd Gminy, Stowarzyszenia.

Źródła finansowania: Urząd Gminy, zainteresowane współpracą podmioty gospodarcze

15.2. CEL GŁÓWNY: PODJĘCIE DZIAŁAŃ PROMUJĄCYCH GMINĘ.

CELE CZĄSTKOWE:

- Zainteresowanie gminą potencjalnych:
 - * klientów,
 - * inwestorów,
 - * przedsiębiorstwa kooperujące.
- Tworzenie pozytywnego wizerunku gminy, jej potencjału naturalnego, społeczno-gospodarczego, osiągnięć i usług
- Umocnienie tożsamości mieszkańców i ich związku z gminą.

Uzasadnienie

Jednym z podstawowych warunków rozwoju gminy jest jej skuteczna, profesjonalna promocja. Samodzielny rozwój gminy, bez kontaktów zewnętrznych, przyciągania klientów, kapitału, wymiany specjalistów, nie jest

dzisiaj możliwy. Rosnąca konkurencja prowokuje nowe zachowania i coraz to nowsze formy promocji, do różnych grup odbiorców, niezbędna jest w tym profesjonalna oferta ze strony gminy. Opracowanie tego co należy wypromować i do kogo skierować ofertę jest podstawą do rozpoczęcia kampanii promocyjnej oraz systemu promocji.

Dodatkową korzyścią dla mieszkańców gminy z dobrze przygotowanej promocji jest dostrzeżenie i wyeksponowanie walorów gminy, co może wzmocnić tożsamość mieszkańców i zintegrować ich wokół wspólnych celów.

Koncepcja ogólna

Program promocji gminy przewiduje następujące działania:

Określenie celów kampanii promocji, tj. pożądaných skutków oraz zasad jej prowadzenia. Ustalenie adresatów kampanii promocyjnej i będą to:

- ♦ turyści preferujący pobyt wokół zbiornika Klimkówka, kuracjusze uzdrowiska w Wysowej turyści korzystający z wód mineralnych w Wysowej, turyści preferujący sporty zimowe, turystykę pieszą, turystykę konną na bazie stadniny koni huculskich w Gładyszowie, turyści preferujący jazdę rowerem, agroturystykę, campingi, pola namiotowe, oraz komfortowe pensjonaty i domy wczasowe.
- ♦ turyści preferujący dziedzictwo kulturowe, tradycje lokale, święta i obchody, zespoły folklorystyczne, kuchnie regionalną
- ♦ potencjalni inwestorzy, przedsiębiorstwa kooperujące, i wszyscy ci, do których powinna dotrzeć informacja o możliwościach gospodarczych gminy.
- ♦ Wybór form promocji, stanowiące najsukuteczniejszy nośnik przekazu
- ♦ Treści przekazu rzetelne, wiarygodne, przyciągające uwagę, wywołujące zainteresowanie i skłaniające adresatów do pożądaných działań.

Formy kampanii promocyjnej w odniesieniu do dziedzictwa kulturowego /cmentarzy, zabytków, cerkwi i kościołów/

Album z informacją, przewodnik oprowadzający szlakiem gminy, przekaz żywego słowa, pamiątki, widokówki, mapa, foldery, zaznaczone szlaki turystyczne, muzyka cerkiewna, taśmy, filmy, plenery malarskie, wystawy ikon, wycieczki trasą cmentarzy wojennych, terenem działań, parady wojskowe w ramach pokazów, imprezy plenerowej, makietą działań wojennych poszerzona o efekty światło-dźwięk, sprzedaż "akcesorii" wojskowych (żołnierzyki, guziki, drobne elementy umundurowania, medale itp.), okolicznościowe karty, znaczki pocztowe, stemple, fotografie, planszowe gry wojenne, Filmy dokumentalne, wydawnictwa książkowe i albumowe, konferencje, sympozja, spotkania naukowe, astronomia (lokal-bunkier, menażki wojskowe, niezbędni, suchary, suszone mięso - menu z czasów I wojny światowej; specjalność zakładu: zupa z granatów), Festiwal piosenki i tańca "o kulach" z okresu lat wojny.

Formy kampanii w odniesieniu do gminy

- Opracowanie i wydanie profesjonalnej informacji , folderu promującego gminę, w trzech językach. Folder kolorowy zawierający uniwersalne, ogólne informacje powinien być uzupełniany wkładkami profesjonalnymi dla różnych odbiorców częściej aktualizowanymi niż opracowanie podstawowe.

- Wydanie monografii gminy
- Umieszczenie oferty promocyjnej gminy w regionalnych i krajowych opracowaniach promocyjnych turystycznych i gospodarczych.
- Oferta dla biur turystycznych z istniejącymi możliwościami form rekreacji i wypoczynku
- Wydanie pocztówek z widokami najatrakcyjniejszych obiektów naturalnych i infrastruktury gminy Uście Gorlickie, listowników, plaketek i naklejek.
- Umieszczenie przy trasach komunikacyjnych tablic z informacjami promocyjnymi dla podróżnych.
- Zamieszczenie tablic z mapą gminy, szlakami, atrakcyjnymi miejscami, i zabytkami kulturowymi

Odpowiedzialni:

Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Uście Gorlickie, Urząd Gminy

Koszty i finansowanie

Źródła finansowania kampanii promocyjnej: lokalni przedsiębiorcy, budżet gminy, Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej, Program Pomocy Samorządom, Dialog Program, Program Rozwoju Inicjatyw Społeczno - Ekonomicznych. Sprzedaż pocztówek i monografii w znacznej części powinna pokryć koszty ich wydania.

15.3. CEL GŁÓWNY: STOWARZYSZENIE NA RZECZ ROZWOJU GMINY UŚCIE GORLICKIE

Celem powołania instytucji o nazwie Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Gminy Uście Gorlickie jest koordynacja, wspieranie i monitorowanie działań w zakresie realizacji strategii rozwoju gminy, a w szczególności inspirowanie i wspieranie rozwoju przedsiębiorczości.

Stowarzyszenie sprawować będzie merytoryczną opiekę nad realizacją projektów, zapewniając ich zgodność z celami strategii rozwoju gminy, pozyskiwać źródła do ich finansowania oraz inspirować i koordynować działania zmierzające do zmian gospodarczych i społecznych zachodzących w czasie.

Uzasadnienie

W obliczu trudności związanych z transformacją gospodarki potencjalni przedsiębiorcy odnoszą się z dużą rezerwą do inicjatyw podejmowania działalności gospodarczej na własną rękę, również obawiają się podejmowania wspólnych działań. Niewiele jest osób posiadających duże doświadczenie w samodzielnym prowadzeniu działalności gospodarczej. Początkujące firmy potrzebują pomocy zarówno w okresie przygotowania, jak i rozwijania działalności gospodarczej. Zbyt kosztowne jest korzystanie z usług firm konsultingowych, które z reguły funkcjonują w większych ośrodkach urbanistycznych.

Część inicjatyw nie jest zrealizowana z powodu braku podstawowej wiedzy i zakresu informacji.

Przedsiębiorcy nie uzyskują pomocy i wsparcia w zakresie procedur związanych z preferencjami. Rolnicy nie posiadają dostępu do informacji o cenach, możliwościach zbytu produktów, źródłach finansowania inwestycji. Brak akceptowanych przez banki form zabezpieczeń przy staraniach o finansowanie zewnętrzne jest jedną z podstawowych barier rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw.

Społeczność gminy odczuwa brak pełnej informacji o sytuacji i inicjatywach podejmowanych na terenie gminy, brak jest instytucji, która mogłaby wspierać i koordynować inicjatywy gospodarcze i społeczne.

W tej sytuacji konieczne jest powołanie instytucji, która będzie współuczestniczyć w realizacji strategii rozwoju gminy, zapewni zachowanie ciągłości w wykonaniu zaproponowanych projektów, oraz podejmie się koordynacji nowych przedsięwzięć i będzie reprezentować interesy społeczeństwa gminy na zewnątrz.

Projekt powołania Stowarzyszenia Na Rzecz Rozwoju Gminy spotkał się z pełną akceptacją ze strony uczestników spotkań konsultacyjnych w okresie opracowania strategii. Zadanie to zostało uznane za bardzo ważne i decydujące w dużym stopniu o skuteczności i realności innych działań.

Zakres działalności

Cele, zadania i zasady funkcjonowania zostały określone w statucie.

Podstawowym zadaniem Stowarzyszenia jest koordynowanie i wspieranie działań w zakresie realizacji strategii rozwoju gminy, a w szczególności:

- współudział w opracowywaniu projektów stymulujących rozwój gminy oraz zgłaszanie wniosków o dofinansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych.
- pozyskiwanie środków na szczeblu lokalnym dla wdrażania strategii rozwoju gminy,
- gromadzenie i udostępnienie informacji o charakterze gospodarczym osobom fizycznym i prawnym (prowadzenie własnego banku danych),
- świadczenie usług w zakresie doradztwa prawno - ekonomicznego,
- organizowanie kursów i szkoleń,
- świadczenie usług administracyjno - biurowych,
- inwentaryzacja i pomoc w pozyskiwaniu przez nowe podmioty gospodarcze niewykorzystanych środków produkcji,
- kojarzenie partnerów zainteresowanych podejmowaniem wspólnych działań,
- inicjowanie i organizowanie wszelkich form promocji gminy;

Stowarzyszenie będzie współpracować ze wszystkimi organizacjami w regionie, w Polsce i za granicą oferującymi pomoc dla małych i średnich przedsiębiorstw, a także wspierającymi realizację projektów w zakresie infrastruktury technicznej i społecznej. W perspektywie, w miarę nabywania doświadczeń i okrzepnięcia organizacyjnego, Stowarzyszenie będzie angażować się we wspieranie finansowe inicjatyw gospodarczych podejmowanych na terenie gminy tworząc fundusze poręczeń kredytowych i wspierania finansowego. W dłuższej perspektywie, po zgromadzeniu dostatecznej ilości środków finansowych, mogą być również podejmowane przez Stowarzyszenie inne, poza wyżej

wymienionymi, formy działalności, stymulujące rozwój gospodarczy, w tym m.in. utworzenie firmy leasingowej. Korzystną formą wspierającą rozkwit małej i średniej przedsiębiorczości będzie udział kapitałowy Stowarzyszenia w nowo powstających jednostkach gospodarczych w celu ułatwienia im rozwinięcia działalności. Po osiągnięciu przez taką jednostkę pełnej sprawności ekonomicznej i zdobyciu przez nią znaczącej pozycji na rynku, może ona stać się w pełni samodzielna i wykupić udziały Stowarzyszenia. Uwolnione w ten sposób środki Stowarzyszenie będzie mogło następnie ulokować w kolejnej nowo powstającej jednostce gospodarczej w celu wsparcia kapitałowego jej działań.

Źródła finansowania

Istotnym warunkiem skuteczności funkcji koordynujących i stymulujących Stowarzyszenia oraz działań wspierających przedsiębiorczość, będzie nawiązanie współpracy z bankami finansującymi lokalnych przedsiębiorców oraz realizację zadań podejmowanych w ramach strategii i ugruntowanie własnej pozycji wiarygodnego partnera.

Głównymi źródłami finansowania działalności Stowarzyszenia będą środki finansowe pozyskiwane od sponsorów i fundatorów zewnętrznych oraz dotacje celowe: rządowe, samorządowe i instytucje wspomagających rozwój przedsiębiorczości i infrastruktury w gminie.

Ponadto mogą je stanowić:

- subwencje, darowizny, zapisy i spadki,
- dochody z prowadzonej działalności gospodarczej,
- dywidendy od udziałów w innych firmach,
- odsetki od lokat i rachunków bankowych,
- składki publiczne,
- środki pochodzące z innych źródeł przewidzianych prawem,

Warunki utworzenia Stowarzyszenia i lokalizacja

Stowarzyszenie będzie działać na podstawie zarejestrowanego statutu, który stanowi załącznik do niniejszego opracowania.

Urząd Gminy udzieli wsparcia dla Stowarzyszenia, szczególnie w fazie powołania i rozpoczęcia działalności. Udostępni również pomieszczenie biurowe na siedzibę Stowarzyszenia w byłych pomieszczeniach biurowych Urzędu Gminy w Uściu Gorlickim.

W pierwszym okresie działalności Stowarzyszenie uruchomione zostaną stopniowo inne komórki realizujące zadania z zakresu inicjowania i wspierania przedsiębiorczości.

Termin rozpoczęcia działalności - w drugim kwartale 1998 r.

16. CEL STRATEGICZNY: UTRZYMANIE LESISTOŚCI GMINY.

- Określenie wielkości pozysku drewna w aspekcie utrzymania równowagi pomiędzy przyrostem a wielkością ścinki.
- Planowanie zalesień

Uzasadnienie.

Obszar gminy pokrywają lasy w około 60%, jest to więc pokaźny potencjał zasobów środowiska oraz gospodarczy dla gminy. Te znaczne powierzchnie lasu nadają charakter terenom gminy, z lasem związane są przede wszystkim takie formy turystyki, jak pola widokowe, pola biwakowe, ścieżki konne, ścieżki piesze, ścieżki dydaktyczne. Magurski Park Krajobrazowy który powołany będzie wkrótce i będzie obejmował cały obszar gminy również gminę Sękowa przyniesie rygorzy dotyczące inwestowania, ograniczenia produkcyjne i swoistą architekturę. W ostatnich latach poddano zalesieniu grunty we wsiach Blechnarka, Hańczowa i Uście Grlickie. Ważnymi funkcjami, jakie spełnia las są jeszcze ochrona wód, funkcje retencyjne, ochrona powietrza, baza surowca, 1 ha lasu na rok daje średnio trzy tony przyrostu suchej masy.

Zadania

- Podjąć negocjacje z AWRSP aby grunty które ma w posiadaniu w Regetowie Górnym i Nowicy przekazała do zagospodarowania przestrzennego jest, to obszar wielkości około 200 ha
- Pozyskanie dotacji na zalesienie, zakup i transport materiału sadzeniowego, ulg i zmiany podatku na leśny. Umieszczenie w planie zagospodarowania przestrzennego terenów pod zalesienia warunkuje złożenie wniosków przez właścicieli gruntów. Nadleśnictwo może przejąć tylko grunty z klauzulą, przeznaczenia ich do zalesienia. Grunty o niskiej klasie, gleby słabe i rolniczo nie użytkowane przeznaczyć do zalesienia wraz z udzieleniem pomocy posiadaczom gruntu w formie dotacji z Urzędu Rejonowego na zakup materiału szkółkarskiego, zwolnienie z podatku na trzy lata, w następnych latach naliczenie podatkowe niższe z uwagi na brak dochodów. Koszt zalesienia 1 ha gruntu wynosi 2 500 zł/ha z sadzonkami i sadzeniem dotacja może być przyznana w wysokości około 50 % wartości kosztów.
- Las daje zatrudnienie miejscowej ludności do takich prac, jak pielęgnacja lasu, przygotowanie gruntów, odkrzaczanie, przygotowanie gruntów, zerwanie nasion, przygotowanie sadzonek, jest to duży rynek pracy sezonowej, średnio 300 osób sezonowo zatrudnionych jest przez Nadleśnictwo, średnie zarobki robotnika leśnego wynoszą 1 150 zł brutto / miesiąc w większości są to mieszkańcy Uścia Gorlickiego i Regetowa.
- Pozyskiwanie środków na inwestycje preferencyjne
- W związku z nowelizacją ustawy o lasach, która weszła w życie jesienią 1997 roku ważnym zadaniem do wykonania jest spisanie protokołów z Lasami Państwowymi dotyczących turystycznego użytkowania lasów, jak szlaki piesze, rowerowe, konne itp.

Przeznaczenie terenów pod wyciągi i nartostrady wymaga postępowania zgodnie z wymaganiami Lasów Państwowych i Gminy. Program zalesienia Gminy jest do wglądu dla ogółu mieszkańców.

Uczestnicy:

Nadleśnictwo Łosie, mieszkańcy a przede wszystkim właściciele gruntów nadających się do zalesienia i właściciele lasów, Urząd Gminy

Finansowanie:

Nadleśnictwo, Urząd Gminy, środki pochodzące z dotacji i preferencyjne środki kredytowe.

17. WARUNKI I MIERNIKI OCENY REALIZACJI STRATEGII.

Szanse i zagrożenia dla rozwoju gminy zostały szeroko przedyskutowane z miejscowymi liderami w trakcie spotkań. Dotyczyło to zarówno celów strategicznych, jak i realizacji poszczególnych projektów. Te wspólne dyskusje, jak również ogólne obowiązujące prawidłowości i zasady pozwalają wymienić kilka najważniejszych warunków, których spełnienie wydaje się niezbędne dla pomyślności realizacji strategii. Zaliczamy do nich w pierwszym rzędzie następujące czynniki:

Zaangażowanie samorządu gminy w realizacji strategii.

Jest sprawą oczywistą, że samorząd lokalny i władze gminy powinny odgrywać główną rolę w realizacji strategii. Wynika to z ustawowych zadań realizowanych przez samorząd gminy. Odgrywa on dominującą rolę w zakresie rozwoju nowoczesnej infrastruktury technicznej, edukacyjnej, kultury, sportu i rekreacji. W sferze gospodarczej rola samorządu może dotyczyć pobudzenia przedsiębiorczości i stworzenia korzystnych warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej.

Zaangażowanie gminy w realizację strategii wyraża się między innymi przeznaczeniem środków z budżetu na przewidziane w strategii zadania.

Należy zaznaczyć, że znaczna część inwestycji podejmowanych w latach 1995 - 97 realizowana jest ze środków programowych i dzięki aktywności władz samorządu lokalnego.

Powstanie Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Gminy i, być może ustanowienie przez Radę Gminy pełnomocnika do spraw realizacji strategii, jest ważnym zadaniem w całym przedsięwzięciu. Sprawa ta jest szczególnie ważna w sytuacji stałego braku liderów chętnych do angażowania się w organizacyjne zadania, obarczone niejednokrotnie ryzykiem, wymagające czasu i cierpliwości. Nadanie temu wielkiemu zadaniu form zinstytucjonalizowanych pozwoli na szybkie przystąpienie do realizacji poszczególnych projektów, a dodatkowo stworzy szansę na zdobycie zasilenia finansowego ze źródeł zewnętrznych.

Poszukiwanie partnerów dla realizacji strategii.

Każda kolejna instytucja i osoba angażująca się w realizację strategii wnosi dodatkowy potencjał intelektualny, organizacyjny i finansowy, zwiększający szansę osiągnięcia celów zawartych w strategii. Partnerów należy poszukiwać w samej gminie i poza nią. Partnerami z poza gminy mogą być:

Instytucje i agendy państwowe, np. Agencja Rynku Rolnego, Agencja Rozwoju Regionalnego, Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Fundusze i fundacje, które z uwagi na statutową działalność mogą aktywnie włączać się w realizację strategii, banki działające w regionie, podmioty krajowe zagraniczne, w tym instytucje pomocowe i gminy, z którymi gmina Uście Gorlickie posiada kontakty i współpracę.

Właściwy wybór projektów realizowanych w pierwszym etapie wdrażania strategii. Powinny to być projekty, które mają największe szanse powodzenia i uruchomią mnożnikowy efekt powstania nowych przedsięwzięć. Do zadań takich należałoby zaliczyć np. zagospodarowanie otoczenia zbiornika w Klimkówce.

Konsekwencja w realizacji zaakceptowanych wspólnie zadań. Pojawiające się trudności są rzeczą nieuniknioną - nie mogą jednak być przyczyną szybkiej rezygnacji z projektów, które wcześniej uznano za potrzebne i możliwe do zrealizowania. Społeczność gminy i jej liderzy mają już znaczne umiejętności w przewidywaniu możliwych barier, a liczne instytucje wspierające rozwój przedsiębiorczości, które działają w kraju i w regionie powinny zostać wykorzystane i wspomagać społeczność gminy. W momentach kryzysu należy czynić starania, aby do nich dotrzeć.

Jednocześnie należy pamiętać, że **dokonywanie zmian** w strategii jest nieuniknione. Nie należy ich traktować jako błędy strategii. Wystarczy, że zmianie ulegnie jeden z punktu widzenia realizacji danego projektu czynnik, a może się okazać, że konieczne są korekty. Zrealizowanie kolejnego projektu, osiągnięcie jednego z przyjętych celów - może zmienić sytuację na tyle, że strategia wymagać będzie dostosowanie do nowych warunków. Stały monitoring procesu realizacji poszczególnych projektów i wprowadzenie korekt tam, gdzie staje się to niezbędne - stanowi zadanie przewidziane dla Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Gminy jako koordynatora realizacji programu.

Szeroka informacja o tym, co strategia zawiera i w jaki sposób poszczególne projekty są realizowane stanowi warunek skutecznego jej wdrażania. Lekceważenie znaczenia informacji o podejmowanych działaniach przez liderów i osoby zajmujące stanowiska w administracji bywa często spotykanym błędem, przyczyną nieporozumień, konfliktów, braku identyfikacji społeczności lokalnej z programem, a nawet konstytuowania się opozycji wobec programu. Szczególnie ważne jest wyjaśnienie przyjmowanych priorytetów, dróg dochodzenia do zawieranych kompromisów oraz stałe informacje o kosztach, które związane są z programem - szczególnie tam, gdzie wydatkowane są pieniądze wspólne.

Gmina ma szerokie możliwości docierania z informacją do swoich mieszkańców. Można rozważyć sposoby docierania do ludzi z szybką i aktualną informacją, jak np. cyklicznie organizowane " Forum informacji o gminie ". Środki finansowe wydane na ten cel nie są nigdy środkami straconymi.

Strategia jest programem obejmującym znaczny zakres czasowy. Jak wspomniano wcześniej, realizacja przyjętych celów sięga perspektywy kilkunastu lat. W krótszych odcinkach czasu wskazane jest dokonywanie systematycznej oceny uzyskiwanych rezultatów. Służą temu różnego rodzaju mierniki. W celu oceny sytuacji w gminie należy badać ich zmienność w czasie (ocena trendów), a także okresowo konfrontować te wskaźniki z podobnymi danymi dla województwa nowosądeckiego, innych regionów Polski, a także innych krajów (ocena sytuacji przez porównanie). W niniejszym programie rozwoju gminy proponujemy posłużyć się kilkoma podstawowymi miernikami, które określać będą stopień zaawansowania realizacji kolejnych celów strategicznych. Należy do nich:

W ocenie realizacji celu: Rozwój gospodarczy i poprawa warunków życia mieszkańców"

- stopa bezrobocia
- liczba nowych stanowisk pracy (poza bezpośrednią produkcją rolną),
- struktura zatrudnienia (stopień obniżenia się poziomu zatrudnienia w produkcji rolnej)
- natężenie zatrudnienia w rolnictwie (liczba zatrudnionych na 100 ha UR)
- średni areal gospodarstw rolnych,
- procentowy udział produkcji przetworzonej w gminie w odniesieniu do rolniczej produkcji towarowej gminy,
- wysokość wpływów do budżetu gminy z podatków od miejscowych przedsiębiorstw,
- stopień zagospodarowania wolnych obiektów,
- liczba funkcjonujących firm
- średni wskaźnik rentowności przedsiębiorstw (analizą można objąć tylko największe przedsiębiorstwa),
- liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców,
- dochody własne gminy na jednego mieszkańca.

w ocenie stopnia realizacji celu " Nowoczesna infrastruktura ":

- odsetek gospodarstw domowych wyposażonych w wodociąg,
- odsetek wsi i gospodarstw domowych zgazyfikowanych
- liczba abonentów telefonicznych na 1000 mieszkańców
- odsetek wsi skanalizowanych i gospodarstw domowych podłączonych do kanalizacji.

w ocenie stopnia realizacji celu "Rozwój kultury i poprawa jakości życia mieszkańców"

- odsetek dzieci w wieku od lat 3 do 7 objętych pełną lub częściową opieką przedszkolną
- liczba młodzieży, która po zakończeniu szkoły podstawowej zaczyna naukę w szkołach średnich (nie zawodowych),
- odsetek młodzieży podejmującej po szkole podstawowej naukę w szkole średniej;
- liczba młodzieży do lat 20 kończąca szkołę średnią;
- liczba studiującej młodzieży;
- liczba godzin nauczania języków obcych w szkołach;
- liczba dzieci objętych zajęciami pozalekcyjnymi;
- wskaźnik umieralności niemowląt;
- przeciętna długość życia mieszkańców gminy;
- liczba lekarzy na 1000 mieszkańców.

Liczba i dobór mierników zależą od przyjętych celów, ich hierarchii i możliwości uzyskania niezbędnych dla dokonania obliczeń danych. Informowanie społeczności gminy za pomocą tego typu zobiektywizowanych miar jest bardzo pożyteczne i daje przekonujący obraz o tym, "w którym miejscu jesteśmy". Należy jednak pamiętać, że wiele bardzo ważnych zmian dokonuje się w sposób trudny do zmierzenia. Dotyczą one głównie ludzi, ich systemu wartości, postaw i poziomu uzyskania satysfakcji z jakości życia w gminie. Osiągnięcie sukcesów na tym polu daje zazwyczaj największą satysfakcję miejscowym liderom.

18. ZADANIA ZESPOŁÓW TEMATYCZNYCH

Aby opracowany przez nas program rozwoju gminy miał zastosowanie w rzeczywistości, praca nad nim musi mieć charakter społeczny i lokalny. Bardzo ważny jest możliwie najszerszy udział mieszkańców gminy w jego opracowaniu. Tylko mieszkańcy gminy znają doskonale lokalne warunki i potrafią najlepiej zidentyfikować najważniejsze dla mieszkańców problemy. Da to gwarancję realności postawionych celów, osadzenie całego programu w rzeczywistości, oraz skuteczność jego działania.

W tym celu, obok grupy odpowiedzialnej za opracowanie całego programu, uważamy za niezbędne dla prowadzenia prac nad programem, utworzone roboczych zespołów tematycznych. Zespoły te, pod kierownictwem wybranych przez siebie liderów, brać będą aktywny udział w pracach nad programem rozwoju gminy, a później wspierać jego realizację. Aby zespoły stworzyć, prosimy, aby organizatorzy zaprosili i zachęcili do pracy w zespołach osoby zainteresowane tematem prac zespołu. Byłoby dobrze, aby osoby te charakteryzowały się jednocześnie pewną aktywnością w danej dziedzinie. Na pierwszym spotkaniu zespołu proponujemy zrealizowanie następujących zadań:

- ukonstytuowanie się zespołu, akceptacja organizatora grupy jako lidera, lub wybór nowego lidera,
- zaproponowanie zespołowi przestrzegania w trakcie pracy opracowanych przez grupę roboczą zasad,
- dokonanie dokładnej analizy swojej dziedziny (proponujemy metodę SWOT, tzn. omówienie słabych i silnych stron danej dziedziny, jej szans i zagrożeń),
- określenie głównych problemów do rozwiązania,
- dokonanie hierarchizacji problemów,
- wypracowanie maksymalnej ilości pomysłów na rozwiązanie wytypowanych problemów.

Uważamy za pożyteczne, jeśli w pierwszym spotkaniu uczestniczyć będzie konsultant z zewnątrz, dlatego gotowi będziemy do wzięcia udziału w spotkaniu i ewentualnej pomocy liderów i w organizacji pracy.

Doświadczenie wskazuje, że konieczne jest odbycie jeszcze co najmniej jednego spotkania, na którym pogłębione zostaną poszczególne problemy i uzupełni się listę pomysłów ich realizacji, w miarę możliwości.

Powyższe prace powinny mieć określone terminy.

JAK PRACOWAĆ W GRUPACH NAD PRZYGOTOWANIEM PROJEKTU

1. Nadać projektowi nazwę, tytuł.
2. Określić ogólny cel projektu i cele szczegółowe. W tym punkcie określić: cele krótkoterminowe (1 - 3 lat), cele długoterminowe (do 10 lat)
3. Wskazać:
 - co może utrudnić realizację projektu (jakie są trudności, bariery, przeszkody);
 - co może sprzyjać i pomagać w realizacji projektu;
 - jak można przełamywać bariery i przeszkody oraz jak najlepiej wykorzystać okoliczności sprzyjające realizacji projektu.
4. Określić, czy w społeczności lokalnej są osoby zainteresowane tym projektem, jak liczne jest grono osób zainteresowanych, kto to jest; jeśli w tej chwili brak jest odpowiedzi na te pytania zastanowić się, w jaki sposób można rozeznaczyć poziom zainteresowania lokalnej społeczności tym projektem,
5. Określić w jaki sposób można zachęcić zainteresowanych projektem przedstawicieli społeczności gminy do zaangażowania się w jego realizację.
6. Określić stronę organizacyjną projektu:
 - jaka będzie forma organizacyjno - prawna projektu;
 - jakie osoby lub instytucje będą zaangażowane w realizację projektu i na jakiej zasadzie;
 - jaka będzie ich rola i zakres odpowiedzialności.
7. Określić zakres rzeczowy projektu (możliwie szczegółowo określić co jest potrzebne do realizacji projektu - np. jakie i ile pomieszczeń, jakie wyposażenie i urządzenia, ile osób i na jakich stanowiskach należy zatrudnić). Wskazaniem byłoby wyszacowanie nakładów na realizację celów krótko - i długoterminowych.

1. Oszacować koniecznie nakłady finansowe (jakie będą koszty wymienionych w pkt. 7 nakładów rzeczowych), podać możliwe źródła sfinansowania projektu.
2. Określić harmonogram realizacji projektu (co i kiedy należy zrobić), jeśli będzie to celowe, podzielić cały projekt na etapy i wskazać okres realizacji poszczególnych etapów.
3. Wskazać, czy do realizacji projektu są potrzebne (a jeżeli tak to jakie i kiedy) fachowe ekspertyzy i konsultacje, badania, szczegółowe plany techniczne itp.
4. Określić, jakimi miernikami (wskaźniki) mierzyć się będzie rezultaty realizacji projektu.

Powyższy schemat należy traktować jako pomoc przy pracy nad projektami, a nie jako obowiązującą instrukcję. W zależności od rodzaju projektu można pominąć niektóre punkty, zmienić kolejność ich rozpatrywania lub rozważyć dodatkowe problemy, specyficzne dla opracowania projektu. Przygotowując projekt dobrze jest niekiedy sporządzić kilka wariantów jego realizacji (np. wariant minimum i wariant maksimum) lub wariant o wysokich nakładach finansowych, średnich i niskich nakładach.

CELE STRATEGII ROZWOJU

GMINY UŚCIE GORLICKIE

1. CEL STRATEGICZNY: ROZWÓJ FUNKCJI TURYSTYCZNEJ I UZDROWISKOWEJ GMINY

- **CEL GŁÓWNY: ROZWÓJ UZDROWISKA I REKREACJI W WYSOWEJ**
 - * cele częściowe: lecznictwo uzdrowiskowe i turystyka w Wysowej oraz eksploatacja i produkcja wód mineralnych
 - * cel częściowy: dystrybucja wód mineralnych

- **CEL GŁÓWNY: ROZWÓJ GÓRSKIEJ TURYSTYKI KONNEJ I JEŹDZIECTWA NA BAZIE STADNINY KONI HUCULSKICH W GŁADYSZOWIE**

- **CEL GŁÓWNY: ROZWÓJ TURYSTYKI I REKREACJI WOKÓŁ ZBIORNIKA WODNEGO W KLIMKÓWCE**
 - * cel częściowy: zatrzymanie turysty przez chociażby kilka dni

- **CEL GŁÓWNY: ROZWÓJ TURYSTYKI GÓRSKIEJ**
 - * cel częściowy: turystyka piesza
 - * cel częściowy: turystyka rowerowa
 - * cel częściowy: sporty zimowe
 - * cel częściowy: inne formy czynnego wypoczynku z wykorzystaniem zasobów naturalnych
 - * cel częściowy: organizowanie podmiotów świadczących usługi turystyczne i rekreacyjne

- **CEL GŁÓWNY: AGROTURYSTYKA**
 - * cel szczegółowy: organizowanie gospodarstw agroturystycznych

2. CEL STRATEGICZNY: POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

- **CEL GŁÓWNY: OCHRONA ZDROWIA**

- * cel cząstkowy: lepsza dostępność usług lekarskich i analiz specjalistycznych
- * cel cząstkowy: utworzenie ośrodka hipoterapii
- * cel cząstkowy; rozwój sportu i aktywnych form spędzania wolnego czasu

- **CEL GŁÓWNY: OŚWIATA I KULTURA**

- * cel cząstkowy: wzrost aktywności i kreatywności mieszkańców
- * cel cząstkowy: zachowanie tożsamości kulturowej i upowszechnianie kultury regionu
- * cel cząstkowy; kultura społeczna

- **CEL GŁÓWNY: ZACHOWANIE WALORÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO**

3. CEL STRATEGICZNY: NOWOCZESNA INFRASTRUKTURA

- **CEL GŁÓWNY: ROZWÓJ SYSTEMU OBSŁUGI LUDNOŚCI**

- **CEL GŁÓWNY: STYMULOWANIE BUDOWNICTWA**

- **CEL GŁÓWNY: ROZWÓJ SYSTEMU KOMUNIKACJI I DRÓG**

- **CEL GŁÓWNY: ZAOPATRZENIE W WODĘ**

- * cel cząstkowy: regulacja stosunków wodnych

- **CEL GŁÓWNY: GOSPODARKA ŚCIEKOWA**
- **CEL GŁÓWNY: ZAGOSPODAROWANIE ODPADÓW STAŁYCH**
- **CEL GŁÓWNY: TELEFONIZACJA**
- **CEL GŁÓWNY: ELEKTROENERGETYKA**
- **CEL GŁÓWNY: ZAOPATRZENIE W CIEPŁO**
- **CEL GŁÓWNY: GAZYFIKACJA**

4. CEL STRATEGICZNY: WZROST DOCHODOWOŚCI GOSPODARSTW ROLNYCH

- **CEL GŁÓWNY: ORGANIZOWANIE PRODUCENTÓW ROLNYCH W GRUPY PRODUCENCKIE I MARKETINGOWE**
 - * **cel częściowy: przetwarzanie produktów na terenie gminy**
 - * **cel częściowy: tworzenie systemu powiązań z przetwórstwem i rynkiem, tworzenie marki regionu, , wspólna sprzedaż towarów, magazynowanie**
- **CEL GŁÓWNY: ORGANIZACJA SYSTEMU INFORMACJI DLA ROLNIKÓW**
 - * **cel częściowy: dostosowanie jakości produkcji do potrzeb rynku krajowego i zagranicznego**

5. CEL STRATEGICZNY: ROZWÓJ GOSPODARCZY I
POPRAWA BYTU MIESZKAŃCÓW

- CEL GŁÓWNY: ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

- * cel cząstkowy: przetwarzanie i wyrób artykułów z drewna

- CEL GŁÓWNY: SZKOLENIE PRZEDSIĘBIORCÓW I RAD
NADZORCZYCH

- CEL GŁÓWNY: UTWORZENIE CENTRUM HANDLOWO-USŁUGOWEGO

- * cel cząstkowy: zaspokojenie potrzeb konsumpcyjnych ludności

- * cel cząstkowy: osiągnięcie dochodów pozwalających na jego dalszy rozwój

6. CEL STRATEGICZNY: PROMOCJA GMINY

- CEL GŁÓWNY: KOORDYNACJA WSPÓŁPRACY PRZYGRANICZNEJ

- CEL GŁÓWNY: PODJĘCIE DZIAŁAŃ PROMUJĄCYCH GMINĘ

- * cel cząstkowy: zainteresowanie gminą potencjalnych klientów, inwestorów, przedsiębiorstwa

- * cel cząstkowy: tworzenie pozytywnego wizerunku gminy

- * cel cząstkowy: umocnienie tożsamości mieszkańców i ich związku z gminą

- CEL GŁÓWNY: STOWARZYSZENIE NA RZECZ ROZWOJU GMINY
UŚCIE GORLICKIE

7. CEL STRATEGICZNY: UTRZYMANIE LESISTOŚCI GMINY

S T A T U T

STOWARZYSZENIA NA RZECZ ROZWOJU GMINY USCIE GORLICKIE

ROZDZIAŁ I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

& 1

STOWARZYSZENIE NA RZECZ ROZWOJU GMINY USCIE GORLICKIE ZWANE DALEJ "STOWARZYSZENIEM" JEST DOBROWOLNYM, SAMORZĄDNYM I TRWAŁYM ZRZESZENIEM O CELACH NIEZAROBKOWYCH.

& 2

SIEDZIBA STOWARZYSZENIA JEST USCIE GORLICKIE - URZĄD GMINY, A TERENEM DZIAŁANIA OBSZAR RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

& 3

STOWARZYSZENIE JEST OSOBĄ PRAWNĄ I DZIAŁA NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 7 KWIETNIA 1989 R. "PRAWO O STOWARZYSZENIACH" /DZ.U.NR 20, POZ.104 Z POZ.ZM./ NINIEJSZEGO STATUTU ORAZ OBOWIĄZUJĄCYCH AKTÓW PRAWNYCH.

& 4

STOWARZYSZENIE MOŻE BYĆ CZŁONKIEM KRAJOWYCH I MIĘDZYNARODOWYCH ORGANIZACJI O PODOBNYCH CELACH DZIAŁANIA.

& 5

CZAS TRWANIA STOWARZYSZENIA JEST NIEOGRANICZONY.

& 6

STOWARZYSZENIE MA PRAWO UŻYWANIA PIECZĘCI O ODZNAK ZGODNIE Z OBOWIĄZUJĄCYMI PRZEPISAMI.

ROZDZIAŁ II

CELE I ŚRODKI DZIAŁANIA

& 7

CELEM STOWARZYSZENIA JEST DZIAŁANIE NA RZECZ WSZECHESTRONNEGO ROZWOJU SPOŁECZNO - GOSPODARCZEGO GMINY USCIE GORLICKIE A W SZCZEGÓLNOŚCI WSPIERANIE DROBNEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, AGROTURYSTYKI, POZYSKIWANIE INWESTORÓW, PROMOCJA GMINY.

& 8

STOWARZYSZENIE BĘDZIE DĄŻYŁO DO ZREALIZOWANIA SWEGO CELU POPRZECZ:

- 1/ POMOC CZŁONKOM STOWARZYSZENIA W ZRZESZANIU SIĘ DLA REALIZACJI ICH CELÓW GOSPODARCZYCH;
- 2/ UPOWSZECHNIANIE INFORMACJI O REGULACJACH PRAWNYCH ORAZ PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI SZKOLENIOWEJ ZGODNIE Z POTRZEBAMI CZŁONKÓW;
- 3/ PROWADZENIE ANALIZ KOSZTÓW I OPLACALNOŚCI POSZCZEGÓLNYCH RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, POMOC W TWORZENIU BIZNES PLANÓW;
- 4/ GROMADZENIE, PRZETWARZANIE I PRZEKAZYWANIE INFORMACJI GOSPODARCZYCH NA POTRZEBY PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH;
- 5/ PODEJMOWANIE DZIAŁAŃ NA RZECZ ROZWOJU INFRASTRUKTURY, ZAINTEROSOWANIA I POZYSKANIA INWESTORÓW;
- 6/ UPOWSZECHNIANIE INFORMACJI NA TEMAT DOSTĘPU DO KAPITAŁU, WSKAZYWANIE ŹRÓDEŁ I SPOSOBÓW FINANSOWANIA PRZEDSIĘWZIĘC;
- 7/ KSZTAŁTOWANIE ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ PRODUCENTÓW;
- 8/ WSPÓŁPRACĘ Z ADMINISTRACJĄ SAMORZĄDOWĄ I RZĄDOWĄ;
- 9/ ROZWIJANIE I PROPAGOWANIE WSZELKICH FORM SAMOORGANIZACJI SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW GMINY;
- 10/ PODEJMOWANIE, WSPIERANIE I WSPÓŁCZESTNICZENIE W INICJATYWACH GOSPODARCZYCH MAJĄCYCH NA CELU WZMACNIANIE POTENCJAŁU GOSPODARCZEGO POSZCZEGÓLNYCH MIESZKAŃCÓW GMINY;
- 11/ PROMOWANIE GMINY USCIE GORLICKIE ORAZ OSIĄGNIĘC SPOŁECZNYCH I GOSPODARCZYCH JEJ MIESZKAŃCÓW;

- 12/ UTWORZENIE CENTRUM INFORMACJI GOSPODARCZEJ I NAWIĄZANIE ROBOCZYCH KONTAKTÓW Z INNYMI OŚRODKAMI INFORMACYJNYMI W CELU WDRAŻANIA INNOWACJI I UMIEJĘTNOŚCI KORZYSTANIA PRZEZ MIESZKAŃCÓW GMINY Z AKTUALIZOWANYCH BAZ DANYCH;
- 13/ AKTYWNE PRZECIWDZIAŁANIE BEZROBOCIU POPRZECZ PODEJMOWANIE INICJATYW W ZAKRESIE TWORZENIA NOWYCH MIEJSC PRACY, SZKOLEŃ, ZAWODOWYCH KURSÓW, TWORZENIA BANKÓW DANYCH O MIEJSCOWYM RYNKU PRACY;
- 14/ INICJOWANIE I REALIZACJA DZIAŁAŃ W CELU POZYSKANIA ŚRODKÓW NA FINANSOWANIE PRZEDSIĘWZIĘĆ STOWARZYSZENIA I WSPÓŁDZIAŁAJĄCYCH Z NIM PODMIOTÓW;
- 15/ PODTRZYMYWANIE I PROPAGOWANIE MIEJSCOWYCH TRADYCJI KULTUROWYCH;
- 16/ PROPAGOWANIE WŚRÓD MIESZKAŃCÓW, ZWŁASZCZA MŁODZIEŻY IDEI ETYCZNYCH ORAZ POSTAW ZMIERZAJĄCYCH DO SAMOREALIZACJI W DZIAŁANIU I ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA SIEBIE, RODZINĘ I SVOJE ŚRODOWISKO;
- 17/ AKTYWIZOWANIE RÓŻNORODNYCH FORM SAMOPOMOCY A ZWŁASZCZA W STOSUNKU DO LUDZI STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH;
- 18/ TWORZENIE FUNDUSZY PORĘCZYCIELSKICH I POZYCZKOWYCH;

& 9

W REALIZACJI POWYSZYCH CEŁÓW STOWARZYSZENIE OPIERA SIĘ NA SPOŁECZNEJ PRACY SWOICH CZŁONKÓW, STOWARZYSZENIE MOŻE ZATRUDNIAĆ PRACOWNIKÓW DO PROWADZENIA SWYCH PRAC.

& 10

W CELU ZAPEWNIENIA ŚRODKÓW NA REALIZACJĘ SWOICH CEŁÓW STATUTOWYCH STOWARZYSZENIE MOŻE W RAMACH PRZEWIDYWANYCH PRAWEM PROWADZIC DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ.

& 11

W CELU REALIZACJI SWOICH CEŁÓW STATUTOWYCH STOWARZYSZENIE MOŻE POWOŁYWAĆ ZESPOŁY TEMATYCZNE.

ROZDZIAŁ III

CZŁONKOWIE, ICH PRAWA I OBOWIĄZKI

§ 12

CZŁONKOWIE STOWARZYSZENIA DZIELĄ SIĘ NA:

- A/ ZWYCZAJNYCH;
- B/ WSPIERAJĄCYCH;
- C/ HONOROWYCH.

§ 13

1. CZŁONKIEM ZWYCZAJNYM STOWARZYSZENIA MOŻE ZOSTAĆ OBYWATEL RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ POSIADAJĄCY PEŁNĄ ZDOLNOŚĆ DO CZYNNOŚCI PRAWNYCH, KTÓRY WYRAZIŁ WOLĘ UDZIAŁU W PRACACH STOWARZYSZENIA, ZŁOŻYŁ PISEMNĄ DEKLARACJĘ ORAZ PISEMNĄ REKOMENDACJĘ CZŁONKA STOWARZYSZENIA.

2. O PRZYJĘCIU W POCZET CZŁONKÓW STOWARZYSZENIA DECYDUJE ZARZĄD, W DRODZE UCHWAŁY, ZWYKŁĄ WIĘKSZOSCIĄ GŁOSÓW.

§ 14

CZŁONEK ZWYCZAJNY MA PRAWO:

- 1. WYBIERAC I BYĆ WYBIERANYM DO WŁADZ STOWARZYSZENIA;
- 2. UCZESTNICZYĆ Z GŁOSEM STANOWIĄCYM W WALNYM ZEBRANIU;
- 3. ZGŁASZAC WNIOSKI I POSTULATY DOTYCZĄCE DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA;
- 4. KORZYSTAĆ ZE WSZYSTKICH URZĄDZEŃ I POMOCY STOWARZYSZENIA.

§ 15

DO OBOWIĄZKÓW CZŁONKA ZWYCZAJNEGO NALEŻY:

- 1. PRZESTRZEGANIE POSTANOWIEŃ STATUTU, REGULAMINÓW I UCHWAŁ WŁADZ STOWARZYSZENIA.
- 2. CZYNNE UCZESTNICTWO W REALIZACJI CELÓW STATUTOWYCH STOWARZYSZENIA.
- 3. REGULARNE OPŁACANIE SKŁADEK CZŁONKOWSKICH

§ 16

CZŁONKIEM WSPIERAJĄCYM STOWARZYSZENIA MOŻE ZOSTAĆ OSOBA FIZYCZNA LUB PRAWNA ZAINTERESOWANA MERYTORYCZNĄ DZIAŁALNOŚCIĄ STOWARZYSZENIA, KTÓRA ZADEKLARUJE POMOC FINANSOWĄ, RZECZOWĄ, MERYTORYCZNĄ LUB ORGANIZACYJNĄ ORAZ ZOSTANIE PRZYJĘTA PRZEZ ZARZĄD NA PODSTAWIE PISEMNEJ DEKLARACJI. CZŁONEK WSPIERAJĄCY POSIADA PRAWA OKREŚLONE W § 14 PKT. 3 i 4 ORAZ PRAWO UCZESTNICTWA W WALNYM ZEBRANIU Z GŁOSEM DORADCZYM. CZŁONEK WSPIERAJĄCY - OSOBA PRAWNA DZIAŁA W STOWARZYSZENIU ZA POSREDNICTWEM SWEGO PRZEDSTAWICIELA.

§ 17

CZŁONKIEM HONOROWYM STOWARZYSZENIA MOŻE ZOSTAĆ OSOBA FIZYCZNA SZCZEGÓLNIE ZASŁUŻONA DLA REALIZACJI CELÓW STATUTOWYCH STOWARZYSZENIA. CZŁONKOSTWO HONOROWE NADAJE WALNE ZEBRANIE NA WNIOSK ZARZĄDU. CZŁONEK HONOROWY POSIADA WSZYSTKIE PRAWA CZŁONKA ZWYCZAJNEGO, A POINADTO JEST ZWOLNIONY Z OBOWIĄZKU PŁACENIA SKŁADEK CZŁONKOWSKICH.

§ 18

CZŁONKOWSTWO W STOWARZYSZENIU USTAJE NA SKUTEK:

1. DOBROWOLNEGO WYSTĄPIENIA ZGŁOSZONEGO PISEMNIE DO ZARZĄDU;
2. SKRESZENIA PRZEZ ZARZĄD Z POWODU NIEWYPEŁNIANIA ZADAŃ NALEŻĄCYCH DO CZŁONKA STOWARZYSZENIA LUB ZAŁEGANIE OPLACANIEM SKŁADEK CZŁONKOWSKICH PRZEZ OKRES CO NAJMNIJ 6 MIESIĘCY, PO UPRZEDNIM UPOMNIENIU.

OD UCHWAŁY W PRZEDMIOCIE SKRESZENIA Z LISTY CZŁONKÓW PRZYSŁUGUJE ODWOŁANIE, W TERMINIE 30 DNI OD DNIA DORECZENIA, DO WALNEGO ZEBRANIA, KTÓREGO UCHWAŁA JEST OSTATECZNA.

ROZDZIAŁ IV

WŁADZE STOWARZYSZENIA

§ 19

1. WŁADZAMI STOWARZYSZENIA SĄ:

- A/ WALNE ZEBRANIE;
- B/ ZARZĄD;
- C/ KOMISJA REWIZYJNA

2. KADENCJA ZARZĄDU I KOMISJI REWIZYJNEJ TRWA 4 LATA, A ICH WYBÓR ODBYWA SIĘ W GŁOSOWANIU TAJNYM LUB JAWNYM, W ZALEŻNOŚCI OD UCHWAŁY WALNEGO ZEBRANIA W TYM PRZEDMIOCIE.

3. W PRZYPADKU USTĄPIENIA CZŁONKÓW ZARZĄDU LUB KOMISJI REWIZYJNEJ W TRAKCIE TRWANIA KADENCJI, WŁADZOM TYM PRZYSŁUGUJE PRAWO UZUPEŁNIENIA SKŁADU, JEDNAKŻE LICZBA OSÓB DOKOOPTOWANYCH NIE MOŻE PRZEKROCZYĆ $\frac{1}{3}$ LICZBY CZŁONKÓW POCHODZĄCYCH Z WYBORU.

§ 20

NAJWYŻSZĄ WŁADZĄ STOWARZYSZENIA JEST WALNE ZEBRANIE, KTÓRE MOŻE BYĆ ZWYCZAJNE (SPRAWOZDAWCZO - WYBORCZE, SPRAWOZDAWCZE) LUB NADZWYCZAJNE.

§ 21

ZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE ZWOŁUJE ZARZĄD RAZ W ROKU JAKO SPRAWOZDAWCZE, NAJPOŹNIEJ DO 30 CZERWCA I CO CZTERY LATA JAKO SPRAWOZDAWCZO - WYBORCZE, ZAWIADAMIAJĄC CZŁONKÓW PISEMNIEM O JEGO TERMINIE, MIEJSCU I PROPONOWANYM PORZĄDKU OBRAD CO NAJMNIEJ NA 14 DNI PRZED TERMINEM WALNEGO ZEBRANIA.

§ 22

DO KOMPETENCJI WALNEGO ZEBRANIA NALEŻY:

A/ UCHWAŁANIE GŁÓWNYCH KIERUNKÓW DZIAŁALNOŚCI MERYTORYCZNEJ I FINANSOWEJ STOWARZYSZENIA;

B/ ROZPATRYWANIE I ZATWIERDZANIE SPRAWOZDAŃ ZARZĄDU I KOMISJI REWIZYJNEJ;

C/ ROZPATRYWANIE WNIOSEK ZARZĄDU I KOMISJI REWIZYJNEJ;

D/ WYBÓR PREZESA I CZŁONKÓW ZARZĄDU ORAZ KOMISJI REWIZYJNEJ;

E/ PODEJMOWANIE UCHWAŁ W SPRAWIE UDZIELENIA ABSOLUTORIUM DLA USTĘPUJĄCEGO ZARZĄDU NA WNIOSEK KOMISJI REWIZYJNEJ;

F/ PODEJMOWANIE UCHWAŁ W SPRAWIE ZMIAN STATUTU ORAZ ROZWIĄZANIA STOWARZYSZENIA;

G/ USTALANIE WYSOKOŚCI SKŁADKI CZŁONKOWSKIEJ;

H/ NADAWANIE GODNOŚCI CZŁONKA HONOROWEGO;

I/ PODEJMOWANIE UCHWAŁ W SPRAWIE PRZYSTĘPOWANIA DO INNYCH ORGANIZACJI ORAZ WYSTĘPOWANIA Z NICH;

- J/ PODEJMOWANIE UCHWAŁ W SPRAWIE NABYCIA I ZBYCIA NIERUCHOMOŚCI ORAZ ICH OBCIĄŻENIA
- K/ OZNACZANIE NAJWYŻSZEJ SUMY ZOBOWIĄZAŃ JAKIE STOWARZYSZENIE MOŻE ZACIĄGAĆ
- L/ ROZPATRYWANIE ODWOŁAŃ OD UCHWAŁ ZARZĄDU
- Ł/ POWOŁYWANIE ZESPOŁÓW TEMATYCZNYCH
- M/ ROZPATRYWANIE SPRAW NIE NALEŻĄCYCH DO KOMPETENCJI INNYCH WŁAŹ STOWARZYSZENIA

& 23

NADZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE ZWOŁUJE ZARZĄD:

- A/ Z WŁASNEJ WOLI
- B/ NA ŻĄDANIE KOMISJI REWIZYJNEJ
- C/ NA PISEMNY WNIOSEK CO NAJMNIEJ 1/3 CZŁONKÓW ZWYCZAJNYCH STOWARZYSZENIA

NADZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE WINNO BYĆ ZWOŁANE W TERMINIE 1 MIESIĄCA OD DATY ZGŁOSZENIA WNIOSKU LUB ŻĄDANIA I OBRADOWAĆ NAD SPRAWAMI, DLA KTÓRYCH ZOSTAŁO ZWOŁANIE

& 24

JESLI STATUT NIE STANOWI INACZEJ, UCHWAŁY WALNEGO ZEBRANIA STOWARZYSZENIA ZAPADAJĄ ZWYKŁĄ WIĘKSZOCIĄ GŁOSÓW PRZY OBEKNOŚCI CO NAJMNIEJ POŁOWY UPRAWNIONYCH DO GŁOSOWANIA W PIERWSZYM TERMINIE, A W DRUGIM TERMINIE BEZ WZGLĘDU NA LICZBĘ OBEKNYCH.

& 25

ZARZĄD JEST NAJWYŻSZĄ WŁAŹĄ STOWARZYSZENIA W OKRESIE POMIĘDZY WALNYMI ZEBRANIAMI.

& 26

ZARZĄD JEST PIĘCIOOSOBOWY. SKŁADA SIĘ Z PREZESA, Z-CY PREZESA, SKARBNIKA, SEKRETARZA I CZŁONKA. ZARZĄD KONSTYTUUJE SIĘ NA SWYM PIERWSZYM POSIEDZENIU.

DO KOMPETENCJI ZARZĄDU NALEŻY:

- 1/ REPREZENTOWANIE STOWARZYSZENIA NA ZEWNĄTRZ I DZIAŁANIE W JEGO IMIENIU ;
- 2/ ZWOŁYWANIE WALNYCH ZEBRAŃ;
- 3/ PROWADZENIE GOSPODARKI STOWARZYSZENIA W RAMACH UCHWALONYCH PLANÓW;
- 4/ SPORZĄDZANIE SPRAWOZDAŃ Z DZIAŁALNOŚCI I PRZEDKŁADANIE ICH DO ZATWIERDZANIA WALNEMU ZEBRANIU;
- 5/ REALIZOWANIE UCHWAŁ WALNEGO ZEBRANIA;
- 6/ UCHWALANIE PLANÓW DZIAŁANIA STOWARZYSZENIA;
- 7/ DYSPONOWANIE MAJĄTKIEM STOWARZYSZENIA W RAMACH UPRAWNIEN PRZYZNANYCH PRZEZ WALNE ZEBRANIE;
- 8/ WSPÓŁDZIAŁANIE Z ADMINISTRACJĄ RZĄDOWĄ I SAMORZĄDOWĄ;
- 9/ PRZYJMOWANIE I SERESLANIE CZŁONKÓW ZWYCZAJNYCH I WSPIERAJĄCYCH ORAZ ROZPATRYWANIE INNYCH SPRAW DOTYCZĄCYCH CZŁONKOSTWA;
- 10/ ZAWIADAMIANIE SĄDU REJESTROWEGO ORAZ ORGANU NADZORUJĄCEGO O ZMIANACH STATUTU ORAZ DANYCH PODLEGAJĄCYCH WPISOWI DO REJESTRU;
- 11/ UDZIELANIE WYJAŚNIEŃ ORGANOWI NADZORUJĄCEMU ORAZ UDOSTĘPNIANIE DO WGLĄDU W LOKALU STOWARZYSZENIA DOKUMENTÓW ZWIĄZANYCH Z JEGO DZIAŁALNOŚCIĄ;
- 12/ POWOŁYWANIE ZESPOŁÓW TEMATYCZNYCH.

POSIEDZENIA ZARZĄDU ZWOŁYWANE SĄ PRZEZ PREZESA W MIARĘ POTRZEBY, NIE CZĘSTOJĘJ JEDNAK NIŻ RAZ NA KWARTAŁ.

DO WĄŻNOŚCI UCHWAŁ WYMAGAŃA JEST OBECHNOŚĆ CO NAJMNIEJ 3 CZŁONKÓW ZARZĄDU. UCHWAŁY ZARZĄDU ZAPADAJĄ ZWYKŁĄ WIĘKSZOŚCIĄ GŁOSÓW. W RAZIE RÓWNEJ LICZBY GŁOSÓW ROZSTRZYGA GŁOS PRZEWODNICZĄCEGO OSOBY.

§ 30

KOMISJA REWIZYJNA JEST ORGANEM KONTROLNYM STOWARZYSZENIA.
KOMISJA REWIZYJNA SKŁADA SIĘ Z TRZECH OSÓB I KONSTYTUUJE SIĘ NA
SWYM PIERWSZYM POSIEDZENIU, WYBIERAJĄC SPOŚRÓD SIEBIE
PRZEWODNICZĄCEGO KOMISJI.

§ 31

UCHWAŁY KOMISJI REWIZYJNEJ ZAPADAJĄ WIĘKSZOSCIĄ GŁOSÓW, PRZY
OBECHNOŚCI WSZYSTKICH CZŁONKÓW KOMISJI.

§ 32

CZŁONKOWIE KOMISJI NIE MOGĄ WCHODZIĆ W SKŁAD INNYCH ORGANÓW
WYKONAWCZYCH STOWARZYSZENIA.

§ 33

DO KOMPETENCJI KOMISJI REWIZYJNEJ NALEŻY:

1/ KONTROLOWANIE CO NAJMNIEJ RAZ W ROKU CAŁOKSZTAŁTU
DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA;

2/ WYSTĘPOWANIE DO ZARZĄDU Z WHIOSKAMI WYNIKAJĄCYMI
Z USTALEN KONTROLI I ZADANIE WYJASNIEN;

3/ SKŁADANIE SPRAWOZDAŃ NA WALNYM ZEBRANIU WRAZ Z OCENĄ
DZIAŁALNOŚCI I WHIOSKAMI DOTYCZĄCYMI ZARZĄDU ORAZ ZGŁASZANIE
WHIOSKU W PRZEDMIOCIE ABSOLUTORIUM DLA USTĘPUJĄCEGO ZARZĄDU ;

4/ WHIOSKOWANIE ZWOŁANIA NADZWYCZAJNEGO WALNEGO ZEBRANIA.

§ 34

CZŁONKOWIE KOMISJI REWIZYJNEJ MAJĄ PRAWO BRANIA UDZIAŁU
W PRACACH ZARZĄDU Z GŁOSEM DORADCZYM.

ROZDZIAŁ V

MAJĄTEK STOWARZYSZENIA

§ 35

1. MAJĄTEK STOWARZYSZENIA POWSTAJE Z :

- A/ SKŁADEK CZŁONKOWSKICH;
- B/ DOCHODÓW Z DZIAŁALNOŚCI STATUTOWEJ;
- C/ DOTACJI, DAROWIZN, SPADKÓW I ZAPISÓW;
- D/ DOCHODÓW Z MAJĄTKU STOWARZYSZENIA;
- E/ OFIARNOSCI PUBLICZNEJ;
- F/ DOCHODÓW Z DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ PROWADZONEJ ZGODNIE OBOWIAZUJĄCYMI W TYM ZAKRESIE PRZEPISAMI.

2. DOCHÓD Z DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ STOWARZYSZENIA SŁUŻY REALIZACJI CEŁÓW STATUTOWYCH I NIE MOŻE BYĆ PRZEZNACZONY DO PODZIAŁU MIĘDZY JEGO CZŁONKÓW.

§ 36

1. OSWIADCZENIE WOLI W SPRAWACH MAJĄTKOWYCH STOWARZYSZENIA SKŁADAJĄ DWIE OSOBY: PREZES ORAZ JEDEŃ Z CZŁONKÓW ZARZĄDU (Z- CA PREZESA, SKARBNIK, SEKRETARZ);

2. OSWIADCZENIA, O KTÓRYCH MOWA W UST. 1 SKŁADA SIĘ W TEN SPOSÓB, ŻE POD NAZWĄ STOWARZYSZENIA OSOBY UPOWASZNIONE DO ICH SKŁADANIA ZAMIESZCZAJĄ SWOJE PODPISY.

3. DO WAŻNOŚCI INNYCH PISM I DOKUMENTÓW WYMAGANY JEST PODPIS PREZESA LUB WICEPREZESA BĄDŹ PRACOWNIKÓW BIURA STOWARZYSZENIA W SPRAWACH NALEŻĄCYCH DO ICH KOMPETENCJI, OKREŚLONYCH PISEMNYM ZAKRESEM CZYNNOŚCI.

ROZDZIAŁ VI

ZMIANA STATUTU I ROZWIĄZANIE STOWARZYSZENIA

§ 37

1. ZMIANA STATUTU I ROZWIĄZANIE STOWARZYSZENIA WYMAGA UCHWAŁY WALNEGO ZEBRANIA STOWARZYSZENIA , PODJĘTEJ WIĘKSZOSCIĄ 2/3 GŁOSÓW PRZY OBECHNOŚCI CO NAJMNIEJ POŁOWY OSÓB UPRAWNIONYCH DO GŁOSOWANIA.

2. W PRZYPADKU ROZWIĄZANIA STOWARZYSZENIA , WALNE ZEBRANIE
ZADECYDUJE O PRZEZNACZENIU MAJĄTKU STOWARZYSZENIA I POWOŁA
KOMISJĘ LIKWIDACYJNĄ , KTÓRA PRZEPROWADZI LIKWIDACJĘ STOWARZY-
SZENIA.

ROZDZIAŁ VII

POSTANOWIENIA KONCOWE

§ 38

WSZYSTKIE SPRAWY NIE UREGULOWANE W STATUCIE, A WYMAGAJĄCE
ROZPATRZENIA REGULUJE WALNE ZEBRANIE ORAZ ZARZĄD SWOIMI
UCHWAŁAMI, REGULACJAMI WEWNĘTRZNYMI I USTALENIAMI DOTYCZĄCYMI
SPRAW NIE CIERPIĄCYCH ZWŁOKI.

NINIEJSZY STATUT ZOSTAŁ PRZYJĘTY UCHWAŁĄ NR
z dnia

PODPISY KOMITETU ZAŁOZycIELSKIEGO:

1.
2.
3.